

www.turkishstudies.net/economy

Turkish Studies - Economics, Finance, Politics

eISSN: 2667-5625

Research Article / Araştırma Makalesi

Local Perceptions of Syrian Refugees: A Sociological Analysis in the Case Of Samsun*

Yerel Halkın Suriyeli Mültecilere Yönelik Algıları: Samsun Örneğinde Sosyolojik Bir Analiz

Yaşar Yeşilyurt**

Abstract: The civil war that began in Syria in 2011 has turned Turkey into one of the countries experiencing the most intense waves of forced migration. With the admission of millions of Syrians under temporary protection, Anatolian cities such as Samsun have become significant destinations within this migration process. It is evident that migration creates profound social, cultural, and economic effects not only on those who migrate but also on the societies that receive them. This study aims to examine the perceptions, prejudices, and attitudes toward coexistence that the local population in Samsun holds toward Syrian refugees. The research was conducted within the scope of a Scientific Research Project (BAP) at Samsun University, and this article focuses solely on the qualitative data set. The study is based on in-depth interviews with 15 participants. Data were analyzed using the descriptive analysis method and organized around five main themes. The data were collected after 2020, and ethical approval was obtained from the Samsun University Ethics Committee (Decision dated 16 July 2021, 15th session, No. 26). The findings indicate that a significant portion of the local population develops distant or negative attitudes toward Syrians, primarily due to perceived economic burden, security concerns, and cultural differences. However, some participants demonstrate more inclusive approaches, motivated by humanitarian, moral, or religious considerations. In conclusion, the perceptions of Syrians among the local population are strongly shaped by elements of prejudice and social distance. This finding underscores an important point for the development of social policies and integration programs aimed at strengthening coexistence between host communities and refugees.

Keywords: Sociology of Migration, Social Perception, Intercultural Interaction, Attitudes of the Local Population, Qualitative Interview

Öz: 2011 yılında Suriye’de başlayan iç savaş, Türkiye’yi en yoğun zorunlu göç hareketlerinin yaşandığı ülkelerden biri hâline getirmiştir. Geçici koruma statüsüyle milyonlarca Suriyelinin Türkiye’ye kabul edilmesiyle birlikte, Samsun gibi Anadolu kentleri de bu göçün önemli duraklarından biri olmuştur. Göç olgusunun yalnızca göç edenler üzerinde değil, aynı zamanda göç edilen toplumlarda da derin sosyal, kültürel

* Ethical approval for this study was granted by the Samsun University Ethics Committee pursuant to its Decision No. 26, dated July 16, 2021, from its 15th session.

Araştırma için Samsun Üniversitesi Etik Kurulu’nun 16.07.2021 tarihli, 15. oturum ve 26 sayılı kararıyla etik onay alınmıştır.

** Asst. Prof. Dr., Samsun University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Sociology

Dr. Öğr. Üyesi. Samsun Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-9094-1538>

yasar.yesilyurt@samsun.edu.tr

Cite as/ Atıf: Yeşilyurt, Y. (2026). Local perceptions of Syrian refugees: A sociological analysis in the case of Samsun / Yerel halkın Suriyeli mültecilere yönelik algıları: Samsun örneğinde sosyolojik bir analiz. *Turkish Studies – Economics, Finance, Politics*, 21(Ö1), 3127-3197. [Special Issues Dedicated to Prof. Dr. Mahmut Özer], Ankara Bilim University Publications. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.88089>

Received/Geliş: 21 October/Ekim 2025

Accepted/Kabul: 15 September/Eylül 2026

Published/Yayın: 20 September/Eylül 2026

Checked by plagiarism software

ve ekonomik etkiler yarattığı açıktır. Bu çalışma, Samsun’da yaşayan yerel halkın Suriyeli göçmenlere yönelik algılarını, önyargılarını ve birlikte yaşamaya dair tutumlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, Samsun Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) kapsamında yürütülmüş olup bu makalede yalnızca nitel veri seti ele alınmıştır. Çalışma, 15 katılımcı ile gerçekleştirilen derinlemesine görüşmelere dayanmaktadır. Veriler, betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiş ve beş ana tema etrafında yapılandırılmıştır. Veriler 2020 yılı sonrasında derlenmiş olup, araştırma için Samsun Üniversitesi Etik Kurulu’nun 16.07.2021 tarihli, 15. oturum ve 26 sayılı kararıyla etik kurul onayı alınmıştır. Bulgular, yerel halkın önemli bir bölümünün Suriyelilere yönelik ekonomik yük, güvenlik kaygısı ve kültürel farklılıklar temelinde mesafeli veya olumsuz tutumlar geliştirdiğini göstermektedir. Bununla birlikte, bazı katılımcılar insani, ahlaki ve dini gerekçelerle daha kapsayıcı yaklaşımlar sergilemektedir. Sonuç olarak, Suriyelilerin yerel halk nezdindeki algıları, önyargı ve mesafe unsurlarıyla güçlü biçimde şekillenmektedir. Bu durum, sosyal politika ve uyum programlarının geliştirilmesinde dikkate alınması gereken önemli bir bulgu olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göç Sosyolojisi, Toplumsal Algı, Kültürlerarası Etkileşim, Yerel Halkın Tutumları, Nitel Görüşme

Structured Abstract:

The civil war that began in Syria in 2011 triggered one of the largest forced migration flows of the 21st century. Turkey, hosting more than 3.5 million Syrians under temporary protection, has become the principal destination. This influx has reshaped daily life in many cities, including Samsun—a mid-sized Black Sea city that by 2021 hosted about 6,500 Syrians. Samsun provides a distinctive case for examining everyday coexistence, cultural contact, and social tension.

This study investigates how Samsun's local residents perceive the Syrian refugees in their neighborhoods. It asks: How do members of the host community define, narrate, and evaluate the presence of Syrians in their daily lives, and what factors shape these perceptions? The aim is to reveal locals' thoughts, beliefs, attitudes, and behaviors toward Syrians and to highlight how these perceptions shape integration dynamics. The study addresses a gap in the literature by focusing on a mid-sized Anatolian city—an understudied context compared to major metropolises or border provinces.

Theoretical Framework

The analysis draws on classical and contemporary migration theories and intergroup relations. Ravenstein's migration "laws" and Lee's push-pull model explain structural migration dynamics, while Castles and Miller's transnationalism and Faist's sociology of mobility highlight globalized mobility. Social distance (Bogardus) is used to examine desired levels of closeness between hosts and refugees, and Barth's concept of cultural boundaries helps explain how locals draw symbolic lines between "us" and "them."

Tajfel's Social Identity Theory (1982) frames in-group and out-group distinctions, while Fraser's (1997) redistribution-recognition perspective reveals how material and identity struggles intertwine. Bauman's (1998) notion of the "stranger" conceptualizes refugees as ambiguous figures producing ambivalence. Finally, Allport's (1954) contact hypothesis underpins expectations that meaningful interaction may reduce prejudice. This integrated framework situates Samsun's case within migration sociology while adding nuance through a mid-sized city lens.

Methodology

The study employs a qualitative, interpretive approach to capture the complexity of host community perceptions. Semi-structured, in-depth interviews were conducted with 15 local residents selected through purposive sampling to reflect diverse age, education, and socio-economic backgrounds. Fieldwork focused on the central districts of İlkadım, Atakum, and Canik, where Syrians are most visible in daily life. Interviews (30–60 minutes) explored personal encounters, cultural perceptions, economic competition, security concerns, and views on permanence. Audio recordings were transcribed and thematically coded. Analysis revealed five major themes: (1) everyday encounters and social distance; (2) cultural boundaries and moral norms; (3) economic perceptions; (4) security and media representations; and (5) debates on permanence and citizenship. Ethical approval was granted by the Samsun University Ethics Committee (Decision No. 26, Session 15, July 16, 2021), and informed consent was obtained from all participants.

Findings and Discussion**Ambivalence and Exclusionary Discourses**

Economic competition and welfare resentment dominated local narratives. Many participants believed Syrians "took jobs" at lower wages or received aid locals lacked. These perceptions reflect Fraser's redistribution-recognition dynamics, where economic concerns mask deeper struggles over respect. Cultural differences were also central. Despite shared religion, Syrians were described as "culturally incompatible," with references to hygiene, family structure, and gender norms. This moralized othering reinforced strict in-group/out-group boundaries (Tajfel) and symbolic lines (Barth). Acceptance was often conditional—locals expected Syrians to assimilate fully. Security concerns, though widely voiced, were largely based on media narratives rather than direct experience. Sensationalized reports and rumors fostered fear and moral panic, casting Syrians as "dangerous strangers" (Bauman). Finally, many residents framed Syrians as temporary "guests" who should eventually return. This guest discourse reflects a liminal view: refugees are tolerated only under assumptions of impermanence, which hinders long-term integration.

Inclusive Perspectives and Variation

Not all narratives were negative. Some participants emphasized humanitarian and religious values, viewing Syrians as “brothers and sisters in faith” or fellow humans fleeing war. Personal encounters with Syrians at work, in schools, or neighborhoods often generated empathy, supporting Allport’s hypothesis that meaningful contact reduces prejudice. However, even positive respondents maintained some social distance. Attitudes varied by socio-economic status, values, and exposure: higher-income or cosmopolitan individuals tended to be more accepting, while economically vulnerable groups expressed stronger resentment.

Conclusion and Recommendations

Samsun’s case illustrates how refugee presence reshapes communities materially and symbolically. Economic insecurities, cultural boundary-making, and media-driven fears combine to produce ambivalent attitudes. Yet beneath dominant exclusionary discourses lie spaces of empathy and pragmatic coexistence. Integration, therefore, must be understood as a two-sided process—shaped as much by host perceptions as by refugee adaptation.

Policy Recommendations

Economic measures: Job creation and transparent welfare communication can reduce perceived competition. Shared training programs for locals and refugees may foster fairness.

Intercultural contact: Joint school events, cultural workshops, and neighborhood activities can humanize “the other.”

Media responsibility: Fact-based reporting and highlighting positive refugee contributions can counter misinformation.

Religious and civic engagement: Community leaders can invoke shared values of compassion and hospitality.

Further Research

Comparative studies across regions and longitudinal research could reveal how host attitudes evolve. Including refugee perspectives would provide a fuller picture of mutual adaptation. Burada yer verilen tablolar aşağıdaki örneğe uygun olarak verilmelidir.

Keywords: Sociology of Migration, Social Perception, Intercultural Interaction, Attitudes of the Local Population, Qualitative Interview

ملخص منظم:

أدت الحرب الأهلية التي اندلعت في سوريا عام 2011 إلى إحداث واحدة من أكبر موجات الهجرة القسرية في القرن الحادي والعشرين وأصبحت تركيا، التي تستضيف أكثر من 3.5 مليون سوري تحت الحماية المؤقتة، الوجهة الرئيسية لهذه الموجة. وقد أدى هذا التدفق إلى إعادة تشكيل الحياة اليومية في العديد من المدن، بما في ذلك سامسون — وهي مدينة متوسطة الحجم تقع على ساحل البحر الأسود، وكانت تستضيف بحلول عام 2021 حوالي 6,500 سوري. تُعد سامسون حالة مميزة لدراسة التعايش اليومي والتفاعل الثقافي والتوتر الاجتماعي.

تستكشف هذه الدراسة كيف ينظر سكان سامسون المحليون إلى اللاجئين السوريين في أحيائهم. وتطرح السؤال التالي: كيف يصف أفراد المجتمع المضيف وجود السوريين في حياتهم اليومية، وكيف يروون قصصهم، وكيف يقيمونهم، وما هي العوامل التي تشكل هذه التصورات؟ والهدف هو الكشف عن أفكار السكان المحليين ومعتقداتهم ومواقفهم وسلوكياتهم تجاه السوريين، وإبراز كيفية تأثير هذه التصورات على ديناميات الاندماج. تعالج الدراسة فجوة في الأدبيات من خلال التركيز على مدينة أناضولية متوسطة الحجم — وهو سياق لم يحظَ بدراسة كافية مقارنةً بالمدن الكبرى أو المحافظات الحدودية.

الإطار النظري

يعتمد التحليل على نظريات الهجرة الكلاسيكية والمعاصرة، والعلاقات بين المجموعات. تفسر «قوانين» الهجرة التي وضعها رافينشتاين ونموذج «الدفع وال جذب» الذي طرحه لي ديناميات الهجرة الهيكلية، في حين تسلط «العابرة للحدود الوطنية» التي طرحها كاسلز وميلر وعلم اجتماع التنقل الذي طرحه فايسست الضوء على التنقل في ظل العولمة. تُستخدم «المسافة الاجتماعية» (بوغاردوس) لدراسة مستويات القرب المرغوبة بين المضيفين واللاجئين، ويساعد مفهوم بارث للحدود الثقافية في تفسير كيفية قيام السكان المحليين برسم خطوط «رمزية بين «نحن» و«هم».

تُحدد نظرية الهوية الاجتماعية لتاجفيل (1982) التمييز بين المجموعة الداخلية والمجموعة الخارجية، في حين تكشف منظور «إعادة التوزيع والاعتراف» لفريرز (1997) عن كيفية تشابك الصراعات المادية والهوياتية. ويُصوّر مفهوم «الغريب» لبوامان (1998) اللاجئين كشخصيات غامضة تولد التناقض. وأخيرًا، تدعم فرضية التلامس التي طرحها ألبرت (1954) التوقعات بأن التفاعل الهادف قد يقلل من التحيز. ويضع هذا الإطار المتكامل حالة سامسون في سياق علم اجتماع الهجرة، مع إضافة بعض الفروق الدقيقة من خلال منظور مدينة متوسطة الحجم.

المنهجية

تستخدم الدراسة نهجًا نوعيًا تفسيريًا لالتقاط تعقيد تصورات المجتمع المضيف. أُجريت مقابلات متعمقة شبه منظمة مع 15 من السكان المحليين تم اختيارهم من خلال عينة هادفة لتعكس تنوعًا في الأعمار والمستويات التعليمية والخلفيات الاجتماعية والاقتصادية. ركز العمل الميداني على الأحياء المركزية في إكاديم وأتاكوم وكنايك، حيث يكون وجود السوريين أكثر بروزًا في الحياة اليومية. استكشفت المقابلات (التي استغرقت 30-60 دقيقة) اللقاءات الشخصية، والتصورات الثقافية، والمنافسة الاقتصادية، والمخاوف الأمنية، والآراء بشأن الاستقرار الدائم. تم تدوين التسجيلات الصوتية وترميزها حسب الموضوعات. وكشف التحليل عن خمسة مواضيع رئيسية: (1) اللقاءات اليومية والمسافة الاجتماعية؛ الحدود الثقافية والمعايير الأخلاقية؛ (3) التصورات الاقتصادية؛ (4) الأمن وتصوير وسائل الإعلام؛ و(5) النقاشات حول الاستقرار الدائم (2) والمواطنة. تم منح الموافقة الأخلاقية من قبل لجنة الأخلاقيات بجامعة سامسون (القرار رقم 26، الجلسة 15، 16 يوليو 2021)، وتم الحصول على الموافقة المستنيرة من جميع المشاركين.

النتائج والمناقشة

التناقض والخطابات الإقصائية

سيطرت المنافسة الاقتصادية والاستياء من الرعاية الاجتماعية على الروايات المحلية. اعتقد العديد من المشاركين أن السوريين استولوا على الوظائف» بأجور أقل أو تلقوا مساعدات لم يحصل عليها السكان المحليون. تعكس هذه التصورات ديناميكيات «إعادة التوزيع» والاعتراف» التي طرحها فريرز، حيث تحجب المخاوف الاقتصادية صراعات أعمق حول الاحترام. كما كانت الاختلافات الثقافية محورية على الرغم من الدين المشترك، وُصف السوريون بأنهم «غير متوافقين ثقافيًا»، مع الإشارة إلى النظافة، وهيكّل الأسرة، والمعايير الجنسانية. وقد عزز هذا «التغريب» الأخلاقي الحدود الصارمة بين «المجموعة الداخلية» و«المجموعة الخارجية» (تاجفيل) والخطوط الرمزية (بارث) وغالبًا ما كان القبول مشروطًا — حيث توقع السكان المحليون أن يندمج السوريون اندماجًا كاملاً. أما المخاوف الأمنية، على الرغم من التعبير عنها على نطاق واسع، فقد استندت إلى حد كبير إلى الروايات الإعلامية بدلاً من التجربة المباشرة. وأثارت التقارير المشوقة والشائعات الخوف «والذعر الأخلاقي، وصورت السوريين على أنهم «غرباء خطرون» (بوامان). وأخيرًا، وصف العديد من السكان السوريين بأنهم «ضيوف مؤقتون يجب أن يعودوا في نهاية المطاف. ويعكس خطاب «الضيافة» هذا نظرة انتقالية: لا يُتسامح مع اللاجئين إلا على أساس افتراض عدم الدوام، مما يعيق الاندماج على المدى الطويل.

وجهات نظر شاملة وتباينات

«لم تكن جميع الروايات سلبية. فقد شدد بعض المشاركين على القيم الإنسانية والدينية، واعتبروا السوريين «أخوة وأخوات في الدين أو بشرًا مثلهم يفرون من الحرب. غالبًا ما ولدت اللقاءات الشخصية مع السوريين في العمل أو في المدارس أو الأحياء تعاطفًا، مما يدعم فرضية ألبرت القائلة بأن الاتصال الهادف يقلل من التحيز. ومع ذلك، حافظ حتى المشاركون ذوو المواقف الإيجابية على بعض المسافة الاجتماعية تباينت المواقف حسب الوضع الاجتماعي-الاقتصادي والقيم ومدى التعرض: فقد كان الأفراد ذوو الدخل المرتفع أو ذوو النزعة العالمية أكثر تقبلاً، في حين أعربت الفئات الضعيفة اقتصاديًا عن استياء أقوى.

الخلاصة والتوصيات

توضح حالة سامسون كيف يعيد وجود اللاجئين تشكيل المجتمعات ماديًا ورمزيًا. تتضافر عوامل انعدام الأمن الاقتصادي، ووضع الحدود الثقافية، والمخاوف التي تغذيها وسائل الإعلام لتوليد مواقف متناقضة. ومع ذلك، توجد تحت الخطابات الإقصائية السائدة مساحات للتعاطف والتعايش العملي. لذا، يجب فهم الاندماج على أنه عملية ذات وجهين — تتشكل بتأثير تصورات المجتمع المضيف بقدر ما تتشكل بتأثير تكيف اللاجئين.

توصيات سياسية

التدابير الاقتصادية: يمكن أن يؤدي خلق فرص العمل والتواصل الشفاف بشأن الرعاية الاجتماعية إلى تقليل الشعور بالمنافسة. وقد تعزز برامج التدريب المشتركة بين السكان المحليين واللاجئين مبدأ الإنصاف.

التواصل بين الثقافات: يمكن للفعاليات المدرسية المشتركة وورش العمل الثقافية والأنشطة المجتمعية أن تضيء طابعًا إنسانيًا على «الآخر».

مسؤولية وسائل الإعلام: يمكن للتغطية الإخبارية القائمة على الحقائق وتسلية الضوء على المساهمات الإيجابية للاجئين أن تتصدى للمعلومات المضللة.

المشاركة الدينية والمدنية: يمكن لقادة المجتمع المحلي التشديد على القيم المشتركة المتمثلة في التعاطف والضيافة.

المزيد من الأبحاث

قد تكشف الدراسات المقارنة عبر المناطق والأبحاث الطولية عن كيفية تطور مواقف المجتمع المضيف. ومن شأن إدراج وجهات نظر اللاجئين أن يوفر صورة أكثر شمولاً عن التكيف المتبادل. يجب تقديم الجداول الواردة هنا وفقاً للمثال التالي

الكلمات المفتاحية: علم اجتماع الهجرة، التصور الاجتماعي، التفاعل بين الثقافات، مواقف السكان المحليين، المقابلة النوعية

Résumé Structuré:

La guerre civile qui a éclaté en Syrie en 2011 a déclenché l'un des plus importants flux migratoires forcés du XXIe siècle. La Turquie, qui accueille plus de 3,5 millions de Syriens bénéficiant d'une protection temporaire, est devenue la principale destination. Cet afflux a bouleversé la vie quotidienne dans de nombreuses villes, notamment à Samsun, une ville de taille moyenne située au bord de la mer Noire qui, en 2021, comptait environ 6 500 Syriens. Samsun constitue un cas particulier permettant d'étudier la coexistence au quotidien, les contacts culturels et les tensions sociales.

Cette étude examine la manière dont les habitants de Samsun perçoivent les réfugiés syriens dans leurs quartiers. Elle pose les questions suivantes : comment les membres de la communauté d'accueil définissent-ils, décrivent-ils et évaluent-ils la présence des Syriens dans leur vie quotidienne, et quels facteurs façonnent ces perceptions ? L'objectif est de mettre en lumière les pensées, les croyances, les attitudes et les comportements des habitants à l'égard des Syriens, et de montrer comment ces perceptions façonnent les dynamiques d'intégration. L'étude comble une lacune dans la littérature en se concentrant sur une ville anatolienne de taille moyenne — un contexte peu étudié par rapport aux grandes métropoles ou aux provinces frontalières.

Cadre théorique

L'analyse s'appuie sur les théories classiques et contemporaines de la migration et des relations intergroupes. Les « lois » de la migration de Ravenstein et le modèle « push-pull » de Lee expliquent les dynamiques structurelles de la migration, tandis que le transnationalisme de Castles et Miller et la sociologie de la mobilité de Faist mettent en lumière la mobilité mondialisée. La distance sociale (Bogardus) est utilisée pour examiner les niveaux de proximité souhaités entre les populations d'accueil et les réfugiés, et le concept de frontières culturelles de Barth aide à expliquer comment les habitants tracent des lignes symboliques entre « nous » et « eux ».

La théorie de l'identité sociale de Tajfel (1982) encadre les distinctions entre groupe d'appartenance et groupe étranger, tandis que la perspective de redistribution-reconnaissance de Fraser (1997) révèle comment les luttes matérielles et identitaires s'entremêlent. La notion d'« étranger » de Bauman (1998) conceptualise les réfugiés comme des figures ambiguës suscitant de l'ambivalence. Enfin, l'hypothèse du contact d'Allport (1954) sous-tend l'idée selon laquelle une interaction significative pourrait réduire les préjugés. Ce cadre intégré situe le cas de Samsun dans la sociologie des migrations tout en y apportant des nuances grâce à la perspective d'une ville de taille moyenne.

Méthodologie

L'étude adopte une approche qualitative et interprétative afin de saisir la complexité des perceptions de la communauté d'accueil. Des entretiens semi-structurés et approfondis ont été menés auprès de 15 habitants sélectionnés par échantillonnage raisonné afin de refléter la diversité des âges, des niveaux d'éducation et des origines socio-économiques. Le travail de terrain s'est concentré sur les quartiers centraux d'İlkadım, d'Atakum et de Canik, où la présence des Syriens est la plus visible dans la vie quotidienne. Les entretiens (d'une durée de 30 à 60 minutes) ont porté sur les rencontres personnelles, les perceptions culturelles, la concurrence économique, les préoccupations en matière de sécurité et les points de vue sur la permanence. Les enregistrements audio ont été transcrits et codés par thème. L'analyse a révélé cinq thèmes principaux : (1) les rencontres quotidiennes et la distance sociale ; (2) les frontières culturelles et les normes morales ; (3) les perceptions économiques ; (4) la sécurité et les représentations médiatiques ; et (5) les débats sur la permanence et la citoyenneté. L'autorisation éthique a été accordée par le Comité d'éthique de l'université de Samsun (décision n° 26, session 15, 16 juillet 2021), et le consentement éclairé a été obtenu auprès de tous les participants.

Résultats et discussion

Ambivalence et discours d'exclusion

La concurrence économique et le ressentiment lié à l'aide sociale dominaient les discours locaux. De nombreux participants estimaient que les Syriens « prenaient les emplois » à des salaires inférieurs ou bénéficiaient d'une aide dont les habitants locaux étaient privés. Ces perceptions reflètent la dynamique de redistribution-reconnaissance décrite par Fraser, dans laquelle les préoccupations économiques masquent des luttes plus profondes liées au respect. Les différences culturelles occupaient également une place centrale. Malgré une religion commune, les Syriens étaient décrits comme « culturellement incompatibles », avec des références à l'hygiène, à la structure familiale et aux normes de genre. Cette « altérisation » moralisatrice a renforcé les frontières strictes entre le groupe d'appartenance et le groupe extérieur (Tajfel) ainsi que les lignes symboliques (Barth). L'acceptation était souvent conditionnelle : les habitants s'attendaient à ce que les Syriens s'assimilent pleinement. Les préoccupations en matière de sécurité, bien que largement exprimées, reposaient en grande partie sur les récits médiatiques plutôt que sur une expérience directe. Les reportages sensationnalistes et les rumeurs ont alimenté la peur et la panique morale, présentant les Syriens comme des « étrangers dangereux » (Bauman). Enfin, de nombreux habitants considéraient les Syriens comme des « invités » temporaires qui devaient finir par rentrer chez eux. Ce discours sur l'invité reflète une vision liminale : les réfugiés ne sont tolérés que dans l'hypothèse d'un séjour temporaire, ce qui entrave l'intégration à long terme.

Perspectives inclusives et variations

Tous les récits n'étaient pas négatifs. Certains participants ont mis l'accent sur les valeurs humanitaires et religieuses, considérant les Syriens comme des « frères et sœurs dans la foi » ou des êtres humains fuyant la guerre. Les rencontres personnelles avec des Syriens au travail, à l'école ou dans les quartiers suscitaient souvent de l'empathie, corroborant ainsi l'hypothèse d'Allport selon laquelle les contacts significatifs réduisent les préjugés. Cependant, même les personnes ayant exprimé des opinions positives conservaient une certaine distance sociale. Les attitudes variaient en fonction du statut socio-économique, des valeurs et de l'exposition : les personnes à revenus élevés ou cosmopolites avaient tendance à se montrer plus tolérantes, tandis que les groupes économiquement vulnérables exprimaient un ressentiment plus marqué.

Conclusion et recommandations

Le cas de Samsun illustre comment la présence de réfugiés remodèle les communautés tant sur le plan matériel que symbolique. Les insécurités économiques, la construction de frontières culturelles et les craintes alimentées par les médias se combinent pour produire des attitudes ambivalentes. Pourtant, sous les discours d'exclusion dominants se cachent des espaces d'empathie et de coexistence pragmatique. L'intégration doit donc être comprise comme un processus à double sens, façonné autant par les perceptions des populations d'accueil que par l'adaptation des réfugiés.

Recommandations politiques

Mesures économiques : La création d'emplois et une communication transparente sur les aides sociales peuvent réduire le sentiment de concurrence. Des programmes de formation communs pour les habitants locaux et les réfugiés peuvent favoriser l'équité.

Contacts interculturels : Des événements scolaires communs, des ateliers culturels et des activités de quartier peuvent humaniser « l'autre ».

Responsabilité des médias : Des reportages fondés sur des faits et la mise en avant des contributions positives des réfugiés peuvent contrer la désinformation.

Engagement religieux et civique : les responsables communautaires peuvent faire appel aux valeurs communes de compassion et d'hospitalité.

Recherches complémentaires

Des études comparatives entre différentes régions et des recherches longitudinales pourraient révéler comment les attitudes des populations d'accueil évoluent. L'intégration du point de vue des réfugiés permettrait d'obtenir une vision plus complète de l'adaptation mutuelle. Les tableaux présentés ici doivent être fournis conformément à l'exemple suivant.

Mots-clés: Sociologie des migrations, perception sociale, interaction interculturelle, attitudes de la population locale, entretien qualitatif

Resumen Estructurado:

La guerra civil que estalló en Siria en 2011 desencadenó uno de los mayores flujos migratorios forzados del siglo XXI. Turquía, que acoge a más de 3,5 millones de sirios bajo protección temporal, se ha convertido en el principal destino. Esta afluencia ha transformado la vida cotidiana en muchas ciudades, entre ellas Samsun, una ciudad de tamaño medio situada a orillas del Mar Negro que, en 2021, acogía a unos 6.500 sirios. Samsun constituye un caso singular para examinar la convivencia cotidiana, el contacto cultural y la tensión social.

Este estudio investiga cómo perciben los residentes locales de Samsun a los refugiados sirios en sus barrios. Se plantea las siguientes preguntas: ¿Cómo definen, narran y evalúan los miembros de la comunidad de acogida la presencia de los sirios en su vida cotidiana, y qué factores determinan estas percepciones? El objetivo es revelar los pensamientos, creencias, actitudes y comportamientos de la población local hacia los sirios y poner de relieve cómo estas percepciones configuran las dinámicas de integración. El estudio aborda una laguna en la literatura al centrarse en una ciudad anatolia de tamaño medio —un contexto poco estudiado en comparación con las grandes metrópolis o las provincias fronterizas.

Marco teórico

El análisis se basa en teorías clásicas y contemporáneas sobre la migración y las relaciones intergrupales. Las «leyes» de la migración de Ravenstein y el modelo de «empuje-atracción» de Lee explican las dinámicas estructurales de la migración, mientras que el transnacionalismo de Castles y Miller y la sociología de la movilidad de Faist ponen de relieve la movilidad globalizada. La distancia social (Bogardus) se utiliza para examinar los niveles deseados de cercanía entre la población de acogida y los refugiados, y el concepto de fronteras culturales de Barth ayuda a explicar cómo la población local traza líneas simbólicas entre «nosotros» y «ellos».

La teoría de la identidad social de Tajfel (1982) enmarca las distinciones entre el grupo propio y el grupo ajeno, mientras que la perspectiva de redistribución-reconocimiento de Fraser (1997) revela cómo se entrelazan las luchas materiales y las de identidad. La noción de «extraño» de Bauman (1998) conceptualiza a los refugiados como figuras ambiguas que generan ambivalencia. Por último, la hipótesis del contacto de Allport (1954) sustenta la expectativa de que una interacción significativa pueda reducir los prejuicios. Este marco integrado sitúa el caso de Samsun dentro de la sociología de la migración, al tiempo que añade matices al analizarlo desde la perspectiva de una ciudad de tamaño medio.

Metodología

El estudio emplea un enfoque cualitativo e interpretativo para captar la complejidad de las percepciones de la comunidad de acogida. Se realizaron entrevistas semiestructuradas en profundidad a 15 residentes locales seleccionados mediante un muestreo intencional para reflejar la diversidad de edades, niveles educativos y contextos socioeconómicos. El trabajo de campo se centró en los distritos centrales de İlkadım, Atakum y Canik, donde la presencia de los sirios es más visible en la vida cotidiana. Las entrevistas (de 30 a 60 minutos) exploraron los encuentros personales, las percepciones culturales, la competencia económica, las preocupaciones en materia de seguridad y las opiniones sobre la permanencia. Las grabaciones de audio se transcribieron y se codificaron temáticamente. El análisis reveló cinco temas principales: (1) encuentros cotidianos y distancia social; (2) fronteras culturales y normas morales; (3) percepciones económicas; (4) seguridad y representaciones en los medios de comunicación; y (5) debates sobre la permanencia y la ciudadanía. El Comité de Ética de la Universidad de Samsun concedió la autorización ética (Decisión n.º 26, Sesión 15, 16 de julio de 2021) y se obtuvo el consentimiento informado de todos los participantes.

Resultados y discusión

Ambivalencia y discursos excluyentes

La competencia económica y el resentimiento por las prestaciones sociales dominaban los discursos locales. Muchos participantes creían que los sirios «les quitaban el trabajo» a cambio de salarios más bajos o

recibían ayudas de las que carecían los lugareños. Estas percepciones reflejan la dinámica de «redistribución-reconocimiento» de Fraser, en la que las preocupaciones económicas enmascaran luchas más profundas por el respeto. Las diferencias culturales también ocupaban un lugar central. A pesar de compartir la misma religión, se describía a los sirios como «culturalmente incompatibles», con referencias a la higiene, la estructura familiar y las normas de género. Esta «otredad» moralizada reforzó las estrictas fronteras entre el grupo propio y el grupo ajeno (Tajfel) y las líneas simbólicas (Barth). La aceptación solía ser condicional: los lugareños esperaban que los sirios se asimilaran por completo. Las preocupaciones en materia de seguridad, aunque ampliamente expresadas, se basaban en gran medida en narrativas mediáticas más que en la experiencia directa. Los informes sensacionalistas y los rumores fomentaron el miedo y el pánico moral, presentando a los sirios como «extraños peligrosos» (Bauman). Por último, muchos residentes consideraban a los sirios como «invitados» temporales que, con el tiempo, deberían regresar. Este discurso de la «invitación» refleja una visión liminal: los refugiados solo son tolerados bajo el supuesto de su carácter temporal, lo que dificulta la integración a largo plazo.

Perspectivas inclusivas y variación

No todas las narrativas eran negativas. Algunos participantes hicieron hincapié en los valores humanitarios y religiosos, considerando a los sirios como «hermanos y hermanas en la fe» o como seres humanos que huían de la guerra. Los encuentros personales con sirios en el trabajo, en los colegios o en los barrios solían generar empatía, lo que respalda la hipótesis de Allport de que el contacto significativo reduce los prejuicios. Sin embargo, incluso los encuestados con actitudes positivas mantenían cierta distancia social. Las actitudes variaban según la situación socioeconómica, los valores y el grado de contacto: las personas con mayores ingresos o de mentalidad cosmopolita tendían a mostrarse más tolerantes, mientras que los grupos económicamente vulnerables expresaban un resentimiento más intenso.

Conclusión y recomendaciones

El caso de Samsun ilustra cómo la presencia de refugiados transforma las comunidades tanto material como simbólicamente. La inseguridad económica, la creación de fronteras culturales y los temores alimentados por los medios de comunicación se combinan para generar actitudes ambivalentes. Sin embargo, bajo los discursos excluyentes dominantes se esconden espacios de empatía y coexistencia pragmática. La integración, por lo tanto, debe entenderse como un proceso bidireccional, determinado tanto por las percepciones de la población de acogida como por la adaptación de los refugiados.

Recomendaciones políticas

Medidas económicas: La creación de empleo y una comunicación transparente sobre las prestaciones sociales pueden reducir la percepción de competencia. Los programas de formación compartidos para la población local y los refugiados pueden fomentar la equidad.

Contacto intercultural: Los eventos escolares conjuntos, los talleres culturales y las actividades vecinales pueden humanizar a «el otro».

Responsabilidad de los medios de comunicación: La información basada en hechos y el destaque de las contribuciones positivas de los refugiados pueden contrarrestar la desinformación.

Compromiso religioso y cívico: Los líderes comunitarios pueden apelar a valores compartidos de compasión y hospitalidad.

Investigación adicional

Los estudios comparativos entre regiones y la investigación longitudinal podrían revelar cómo evolucionan las actitudes de la población de acogida. La inclusión de las perspectivas de los refugiados proporcionaría una visión más completa de la adaptación mutua. Las tablas que figuran aquí deben presentarse de acuerdo con el siguiente ejemplo.

Palabras clave: Sociología de la migración, percepción social, interacción intercultural, actitudes de la población local, entrevista cualitativa

结构化摘要:

2011年爆发的叙利亚内战引发了21世纪规模最大的强制迁移潮之一。土耳其作为主要目的地国，目前收容了超过350万名处于临时保护状态的叙利亚人。这一移民潮重塑了许多城市的日常生活，其中包括萨姆松——这座位于黑海沿岸的中等规模城市，截至2021年已收容约6,500名叙利亚人。萨姆松为考察日常共存、文化接触和社会紧张关系提供了一个独特的案例。

本研究探讨了萨姆松当地居民如何看待其社区中的叙利亚难民。研究提出以下问题：东道社区的成员如何定义、叙述和评价叙利亚人在其日常生活中的存在，以及哪些因素塑造了这些认知？本研究旨在揭示当地居民对叙利亚人的想法、信念、态度和行为，并阐明这些认知如何影响融合动态。通过聚焦安纳托利亚地区的一座中型城市——相较于大都市或边境省份，这一研究背景此前鲜少被探讨——本研究填补了现有文献中的空白。

理论框架

本研究分析借鉴了经典与当代移民理论以及群体间关系理论。拉文斯坦（Ravenstein）的移民“定律”和李（Lee）的“推拉”模型解释了结构性移民动态，而卡斯尔斯（Castles）和米勒（Miller）的跨国主义理论以及费斯特（Faist）的流动社会学则突显了全球化背景下的流动现象。社会距离（博加杜斯，Bogardus）被用于考察东道国居民与难民之间期望的亲密程度，而巴特（Barth）的文化边界概念则有助于解释当地人如何在“我们”与“他们”之间划出象征性界限。

塔杰费尔（Tajfel）的社会认同理论（1982）为内群体与外群体的区分提供了理论框架，而弗雷泽（Fraser，1997）的再分配-认同视角则揭示了物质斗争与身份斗争如何相互交织。鲍曼（Bauman，1998）的“陌生人”概念将难民视为引发矛盾心理的模糊形象。最后，奥尔波特（1954）的接触假说为“有意义的互动可减少偏见”这一预期提供了理论依据。这一综合框架将萨姆松的案例置于移民社会学的语境中，同时通过中型城市的视角增添了细微差别。

研究方法

本研究采用定性、解释性研究方法，以捕捉东道社区认知的复杂性。通过目的性抽样选取了15名当地居民进行半结构化深度访谈，以反映不同的年龄、教育程度和社会经济背景。田野调查重点集中在伊尔卡迪姆、阿塔库姆和卡尼克这三个中心区，这些地区是叙利亚人在日常生活中最显眼的地方。访谈（时长30-60分钟）探讨了个人接触经历、文化认知、经济竞争、安全担忧以及对叙利亚人是否会长期定居的看法。音频录音经转录后进行了主题编码。分析揭示了五大主题：（1）日常接触与社会距离；（2）文化界限与道德规范；（3）经济认知；（4）安全与媒体呈现；以及（5）关于长期定居与公民身份的争论。本研究已获得萨姆松大学伦理委员会的伦理批准（第15次会议第26号决定，2021年7月16日），并从所有参与者处获得了知情同意。

研究结果与讨论

矛盾心理与排他性话语

经济竞争与福利怨恨主导了当地的叙事。许多参与者认为叙利亚人以更低的工资“抢走了工作”，或获得了当地人无法获得的援助。这些认知反映了弗雷泽（Fraser）所提出的“再分配与认同”动态，其中经济关切掩盖了更深层次的尊严之争。文化差异也是核心问题。尽管信仰相同，叙利亚人仍被描述为“文化上不相容”，涉及卫生习惯、家庭结构和性别规范等方面。这种道德化的“他者化”强化了严格的内群体/外群体界限（塔杰费尔）和象征性分界线（巴特）。接纳往往带有条件——当地人期望叙利亚人完全同化。尽管安全担忧被广泛提及，但主要基于媒体叙事而非直接经验。耸人听闻的报道和谣言助长了恐惧和道德恐慌，将叙利亚人塑造成“危险的陌生人”（鲍曼）

。最后，许多居民将叙利亚人视为最终应返回的临时“客人”。这种“客人”话语反映了一种临界视角：只有在假定难民是暂居者的前提下，他们才会被容忍，这阻碍了长期融合。

包容性视角与差异

并非所有叙事都是负面的。一些受访者强调人道主义和宗教价值观，将叙利亚人视为“信仰上的兄弟姐妹”或逃离战争的同胞。在工作、学校或社区中与叙利亚人的个人接触往往能激发同理心，这印证了奥尔波特（Allport）的假说：有意义的接触能减少偏见。然而，即使是持积极态度的受访者也保持着一定的社交距离。态度因社会经济地位、价值观和接触程度而异：高收入或具有国际视野的个体往往更易接纳，而经济上处于弱势的群体则表达了更强烈的怨恨。

结论与建议

萨姆松的案例说明了难民的存在如何在物质和象征层面上重塑社区。经济不安全感、文化界限的构建以及媒体煽动的恐惧相互交织，催生了矛盾的态度。然而，在占主导地位的排斥性话语之下，依然存在着同理心与务实共存的空间。因此，融合必须被理解为一个双向过程——它既受东道国民众认知的影响，也受难民适应程度的影响。

政策建议

经济措施：创造就业机会和透明的福利政策沟通可减轻人们对竞争的担忧。为当地居民和难民开设的联合培训项目有助于促进公平。

跨文化接触：联合举办学校活动、文化工作坊和社区活动，有助于将“他者”视为有血有肉的人。

媒体责任：基于事实的报道以及突出难民的积极贡献，可抵消虚假信息的影响。

宗教与公民参与：社区领袖可倡导同情心和好客精神等共同价值观。

进一步研究

跨区域的比较研究和纵向研究可揭示东道国态度的演变过程。纳入难民的视角将有助于更全面地了解双方的相互适应。此处所列表格应按照以下示例格式呈现。

关键词：移民社会学、社会认知、跨文化互动、当地居民态度、定性访谈

Структурированное Резюме:

Гражданская война, начавшаяся в Сирии в 2011 году, вызвала один из крупнейших потоков вынужденной миграции XXI века. Турция, принявшая более 3,5 миллиона сирийцев под временной защитой, стала основным пунктом назначения. Этот приток мигрантов изменил повседневную жизнь во многих городах, в том числе в Самсуне — среднем по величине городе на побережье Чёрного моря, где к 2021 году проживало около 6 500 сирийцев. Самсун представляет собой характерный пример для изучения повседневного сосуществования, культурных контактов и социальной напряжённости.

В данном исследовании изучается, как местные жители Самсуна воспринимают сирийских беженцев, проживающих в их районах. В нём задаются следующие вопросы: как члены принимающего сообщества определяют, описывают и оценивают присутствие сирийцев в своей повседневной жизни, и какие факторы формируют эти представления? Цель исследования — раскрыть мысли, убеждения, отношения и поведение местных жителей по отношению к сирийцам, а также показать, как эти представления влияют на динамику интеграции. Исследование восполняет пробел в научной литературе, уделяя внимание среднему по размеру анатолийскому городу — контексту, который изучен недостаточно по сравнению с крупными мегаполисами или приграничными провинциями.

Теоретическая основа

Анализ опирается на классические и современные теории миграции и межгрупповых отношений. «Законы» миграции Равенштейна и модель «толка-тяги» Ли объясняют структурную динамику миграции, в то время как концепция транснационализма Кастлза и Миллера и социология мобильности Файста подчеркивают глобализованную мобильность. Социальная дистанция (Богардус) используется для изучения желаемых уровней близости между принимающей стороной и беженцами, а концепция культурных границ Барта помогает объяснить, как местные жители проводят символические границы между «нами» и «ними».

Теория социальной идентичности Тайфеля (1982) определяет различия между «своими» и «чужими», в то время как перспектива «перераспределения–признания» Фрейзера (1997) показывает, как переплетаются материальные и идентичностные конфликты. Понятие «чужака» Баумана (1998) концептуализирует беженцев как неоднозначные фигуры, вызывающие амбивалентность. Наконец, гипотеза контакта Олпорта (1954) лежит в основе ожиданий, что значимое взаимодействие может уменьшить предвзятость. Эта интегрированная концептуальная основа позволяет рассмотреть случай Самсуна в контексте социологии миграции, одновременно добавляя нюансы благодаря призму среднего по размеру города.

Методология

В исследовании используется качественный интерпретативный подход для отражения сложности представлений принимающего сообщества. Были проведены полуструктурированные углубленные интервью с 15 местными жителями, отобранными методом целенаправленной выборки с целью отражения разнообразия по возрасту, уровню образования и социально-экономическому положению. Полевые исследования были сосредоточены на центральных районах Илкадим, Атакум и Джаник, где сирийцы наиболее заметны в повседневной жизни. В ходе интервью (продолжительностью 30–60 минут) исследовались личные контакты, культурные представления, экономическая конкуренция, опасения по поводу безопасности, а также мнения о постоянном проживании. Аудиозаписи были расшифрованы и тематически кодированы. Анализ выявил пять основных тем: (1) повседневные контакты и социальная дистанция; (2) культурные границы и моральные нормы; (3) экономические представления; (4) безопасность и представления в СМИ; и (5) дискуссии о постоянном проживании и гражданстве. Этическое одобрение было получено от Комитета по этике Университета Самсуна (Решение № 26, заседание № 15, 16 июля 2021 г.), а от всех участников было получено информированное согласие.

Результаты и обсуждение

Амбивалентность и дискурсы исключения

В местных нарративах доминировали темы экономической конкуренции и недовольства в связи с социальным обеспечением. Многие участники считали, что сирийцы «забирают рабочие места» за меньшую зарплату или получают помощь, которой не хватает местным жителям. Эти представления отражают динамику «перераспределения–признания» Фрейзера, в которой экономические проблемы маскируют более глубокие конфликты, связанные с уважением. Культурные различия также занимали центральное место. Несмотря на общую религию, сирийцев описывали как «культурно несовместимых», упоминая гигиену, структуру семьи и гендерные нормы. Такое морализаторское «отчуждение» укрепляло строгие границы между «своими» и «чужими» (Таджфель) и символические разграничения (Барт). Принятие часто было условным — местные жители ожидали от сирийцев полной ассимиляции. Опасения по поводу безопасности, хотя и широко озвучивались, в основном основывались на медийных нарративах, а не на непосредственном опыте. Сенсационные репортажи и слухи подпитывали страх и моральную панику, представляя сирийцев как «опасных чужаков» (Бауман). Наконец, многие жители рассматривали сирийцев как временных «гостей», которые в конечном итоге должны вернуться. Этот дискурс о гостях отражает лиминальное представление: беженцев терпят только при условии их временного пребывания, что препятствует долгосрочной интеграции.

Инклюзивные точки зрения и разнообразие

Не все нарративы были негативными. Некоторые участники подчеркивали гуманитарные и религиозные ценности, рассматривая сирийцев как «братьев и сестер по вере» или соратников, спасающихся от войны. Личные встречи с сирийцами на работе, в школах или по соседству часто вызвали сочувствие, подтверждая гипотезу Олпорта о том, что значимый контакт снижает уровень предвзятости. Однако даже респонденты с положительным отношением сохраняли некоторую социальную дистанцию. Отношение варьировалось в зависимости от социально-экономического статуса, ценностей и степени взаимодействия: люди с более высоким доходом или космополитичные личности, как правило, были более терпимы, в то время как экономически уязвимые группы выражали более сильное недовольство.

Заключение и рекомендации

Пример Самсуна иллюстрирует, как присутствие беженцев изменяет сообщества как в материальном, так и в символическом плане. Экономическая неуверенность, установление культурных границ и страхи, раздуваемые СМИ, в совокупности порождают амбивалентное отношение. Однако под доминирующими дискурсами, призывающими к изоляции, скрываются пространства сочувствия и прагматичного сосуществования. Поэтому интеграцию следует понимать как двусторонний процесс, который в равной степени определяется как восприятием принимающей стороны, так и адаптацией беженцев.

Рекомендации по вопросам политики

Экономические меры: Создание рабочих мест и прозрачное информирование о системе социального обеспечения могут снизить ощущение конкуренции. Совместные программы профессиональной подготовки для местных жителей и беженцев могут способствовать укреплению справедливости.

Межкультурные контакты: Совместные школьные мероприятия, культурные мастер-классы и мероприятия по соседству могут способствовать гуманизации «другого».

Ответственность СМИ: Освещение событий, основанное на фактах, и выделение положительного вклада беженцев могут противодействовать дезинформации.

Религиозная и гражданская активность: лидеры сообществ могут апеллировать к общим ценностям сострадания и гостеприимства.

Дальнейшие исследования

Сравнительные исследования в разных регионах и продольные исследования могут показать, как меняется отношение принимающего населения. Учет точки зрения беженцев позволит получить более полную картину взаимной адаптации. Таблицы, приведенные здесь, должны быть представлены в соответствии со следующим примером.

Ключевые слова: социология миграции, социальное восприятие, межкультурное взаимодействие, отношение местного населения, качественное интервью

संरचित सारांशः

2011 में सीरिया में शुरू हुई गृहयुद्ध ने 21वीं सदी के सबसे बड़े जबरन प्रवासन प्रवाहों में से एक को जन्म दिया। तुर्की, जो अस्थायी सुरक्षा के तहत 35 लाख से अधिक सीरियाई लोगों को आश्रय दे रहा है, मुख्य गंतव्य बन गया है। इस आगमन ने कई शहरों में दैनिक जीवन को नया आकार दिया है, जिसमें सामसुन भी शामिल है—जो कि ब्लैक सी का एक मध्यम आकार का शहर है और 2021 तक इसमें लगभग 6,500 सीरियाई लोग बस चुके थे। सामसुन दैनिक सह-अस्तित्व, सांस्कृतिक संपर्क और सामाजिक तनाव की जांच के लिए एक विशिष्ट मामला प्रस्तुत करता है।

यह अध्ययन इस बात की जांच करता है कि सामसुन के स्थानीय निवासी अपने पड़ोस में सीरियाई शरणार्थियों को कैसे देखते हैं। यह पूछता है: मेज़बान समुदाय के सदस्य अपने दैनिक जीवन में सीरियाई लोगों की उपस्थिति को कैसे परिभाषित करते हैं, उसका वर्णन करते हैं और उसका मूल्यांकन करते हैं, और कौन से कारक इन धारणाओं को आकार

देते हैं? इसका उद्देश्य सीरियाई लोगों के प्रति स्थानीय लोगों के विचारों, विश्वासों, दृष्टिकोणों और व्यवहारों को उजागर करना है और यह बताना है कि ये धारणाएँ एकीकरण की गतिशीलता को कैसे आकार देती हैं। यह अध्ययन एक मध्यम आकार के अनातोलियाई शहर पर ध्यान केंद्रित करके साहित्य में एक कमी को दूर करता है—जो प्रमुख महानगरों या सीमा प्रांतों की तुलना में एक कम-अध्ययन किया गया संदर्भ है।

सैद्धांतिक रूपरेखा

यह विश्लेषण शास्त्रीय और समकालीन प्रवासन सिद्धांतों और अंतर-समूह संबंधों पर आधारित है।

रैवेनस्टीन के प्रवासन "नियम" और ली का पुश-पुल मॉडल संरचनात्मक प्रवासन गतिकी की व्याख्या करते हैं, जबकि कैसल और मिलर का ट्रांसनेशनलिज्म और फेस्ट का गतिशीलता का समाजशास्त्र वैश्वीकृत गतिशीलता पर प्रकाश डालते हैं। सामाजिक दूरी (बोर्गार्ड्स) का उपयोग मेजबानों और शरणार्थियों के बीच निकटता के वांछित स्तरों की जांच के लिए किया जाता है, और बार्ट की सांस्कृतिक सीमाओं की अवधारणा यह समझने में मदद करती है कि स्थानीय लोग "हम" और "वे" के बीच प्रतीकात्मक रेखाएँ कैसे खींचते हैं।

टैफेल का सामाजिक पहचान सिद्धांत (1982) इन-ग्रुप और आउट-ग्रुप के अंतर को रूपरेखा देता है, जबकि फ्रेजर (1997) का पुनर्वितरण-स्वीकृति दृष्टिकोण यह प्रकट करता है कि भौतिक और पहचान संबंधी संघर्ष कैसे एक-दूसरे में गुंथे होते हैं। बाउमन (1998) की "अजनबी" की अवधारणा शरणार्थियों को अस्पष्ट व्यक्तियों के रूप में प्रस्तुत करती है जो द्वैतभाव उत्पन्न करते हैं। अंत में, ऑलपोर्ट (1954) का संपर्क परिकल्पना इस अपेक्षा का आधार है कि सार्थक संपर्क पूर्वाग्रह को कम कर सकता है। यह एकीकृत ढांचा माइग्रेसन समाजशास्त्र के भीतर समसुन् के मामले को स्थापित करता है, साथ ही एक मध्यम आकार के शहर के दृष्टिकोण से सूक्ष्मता जोड़ता है।

पद्धति

यह अध्ययन मेजबान समुदाय की धारणाओं की जटिलता को पकड़ने के लिए एक गुणात्मक, व्याख्यात्मक दृष्टिकोण अपनाता है। विविध आयु, शिक्षा और सामाजिक-आर्थिक पृष्ठभूमि को दर्शाने के लिए उद्देश्यपूर्ण नमूनाकरण के माध्यम से चयनित 15 स्थानीय निवासियों के साथ अर्ध-संरचित, गहन साक्षात्कार आयोजित किए गए। फील्डवर्क का केंद्र इल्काडिम, अताकुम और कैनिक के केंद्रीय जिलों पर था, जहाँ सीरियाई लोग दैनिक जीवन में सबसे अधिक दिखाई देते हैं।

साक्षात्कारों (30-60 मिनट) में व्यक्तिगत मुठभेड़ों, सांस्कृतिक धारणाओं, आर्थिक प्रतिस्पर्धा, सुरक्षा संबंधी चिंताओं और स्थायित्व पर विचारों की पड़ताल की गई। ऑडियो रिकॉर्डिंग्स को ट्रांसक्रिप्ट किया गया और विषयगत रूप से कोडित किया गया। विश्लेषण से पांच प्रमुख विषय सामने आए: (1) रोजमर्रा की मुठभेड़ें और सामाजिक दूरी; (2) सांस्कृतिक सीमाएँ और नैतिक मानदंड; (3) आर्थिक धारणाएँ; (4) सुरक्षा और मीडिया प्रस्तुतीकरण; और (5) स्थायित्व और नागरिकता पर बहसें।

नैतिक अनुमोदन सामसुन विश्वविद्यालय की नैतिकता समिति (निर्णय संख्या 26, सत्र 15, 16 जुलाई, 2021) द्वारा प्रदान किया गया था, और सभी प्रतिभागियों से सूचित सहमति प्राप्त की गई थी।

निष्कर्ष और चर्चा

द्वैतभाव और बहिष्करण संबंधी विमर्श

स्थानीय कथाओं में आर्थिक प्रतिस्पर्धा और कल्याण संबंधी नाराज़गी हावी थी। कई प्रतिभागियों का मानना था कि सीरियाई लोगों ने कम वेतन पर "नौकरियां छीन लीं" या ऐसी सहायता प्राप्त की जो स्थानीय लोगों के पास नहीं थी। ये धारणाएँ फ्रेजर की पुनर्वितरण-स्वीकृति (redistribution-recognition) की गतिशीलता को दर्शाती हैं, जहां सम्मान को लेकर गहरे संघर्षों पर आर्थिक चिंताएँ पर्दा डालती हैं। सांस्कृतिक मतभेद भी एक केंद्रीय विषय थे। एक ही धर्म के बावजूद, सीरियाई लोगों को "सांस्कृतिक रूप से असंगत" बताया गया, जिसमें स्वच्छता, पारिवारिक संरचना और लिंग मानदंडों का उल्लेख था।

इस नैतिक रूप से अलग-थलग करने की भावना ने इन-ग्रुप/आउट-ग्रुप की सख्त सीमाओं (टैफेल) और प्रतीकात्मक रेखाओं (बारथ) को मजबूत किया। स्वीकृति अक्सर सशर्त थी—स्थानीय लोग सीरियाई लोगों से पूरी तरह से घुल-मिल जाने की उम्मीद करते थे। सुरक्षा संबंधी चिंताएँ, हालांकि व्यापक रूप से व्यक्त की गईं, काफी हद तक प्रत्यक्ष

अनुभव के बजाय मीडिया के कथाओं पर आधारित थीं। सनसनीखेज रिपोर्टों और अफवाहों ने डर और नैतिक दहशत को बढ़ावा दिया, जिससे सीरियाई लोगों को "खतरनाक अजनबी" (बाउमन) के रूप में पेश किया गया।

अंत में, कई निवासियों ने सीरियाई लोगों को अस्थायी "मेहमान" के रूप में पेश किया कि जिन्हें अंततः लौट जाना चाहिए। यह अतिथि विमर्श एक सीमांत दृष्टिकोण को दर्शाता है: शरणार्थियों को केवल अस्थायी होने की धारणा के तहत ही बर्दाश्त किया जाता है, जो दीर्घकालिक एकीकरण में बाधा डालता है।

समावेशी दृष्टिकोण और भिन्नता

सभी कथाएँ नकारात्मक नहीं थीं। कुछ प्रतिभागियों ने मानवीय और धार्मिक मूल्यों पर जोर दिया, सीरियाई लोगों को "धर्म के भाई और बहन" या युद्ध से भाग रहे साथी मनुष्य के रूप में देखा।

काम पर, स्कूलों में या पड़ोस में सीरियाई लोगों के साथ व्यक्तिगत मुलाकातों से अक्सर सहानुभूति उत्पन्न हुई, जिससे ऑलपोर्ट के इस अनुमान की पुष्टि होती है कि सार्थक संपर्क पूर्वाग्रह को कम करता है। हालाँकि, सकारात्मक प्रतिक्रिया देने वालों ने भी कुछ सामाजिक दूरी बनाए रखी। सामाजिक-आर्थिक स्थिति, मूल्यों और संपर्क के आधार पर दृष्टिकोण भिन्न थे: उच्च-आय या विश्वदृष्टि वाले व्यक्ति अधिक स्वीकारशील थे, जबकि आर्थिक रूप से कमजोर समूहों ने अधिक तीव्र नाराज़गी व्यक्त की।

निष्कर्ष और सिफ़ारिशें

सामसुन् का मामला यह दर्शाता है कि शरणार्थियों की उपस्थिति कैसे समुदायों को भौतिक और प्रतीकात्मक रूप से नया आकार देती है। आर्थिक असुरक्षाएं, सांस्कृतिक सीमा-निर्धारण, और मीडिया-प्रेरित भय मिलकर द्वैध दृष्टिकोण पैदा करते हैं। फिर भी, प्रमुख बहिष्करणकारी विमर्शों के नीचे सहानुभूति और व्यावहारिक सहअस्तित्व की जगहें मौजूद हैं। इसलिए, एकीकरण को एक दो-तरफ़ा प्रक्रिया के रूप में समझा जाना चाहिए—जो मेज़बान की धारणाओं से उतनी ही आकार पाती है जितनी कि शरणार्थियों के अनुकूलन से। नीतिगत सिफ़ारिशें

आर्थिक उपाय: नौकरी सृजन और पारदर्शी कल्याणकारी संचार कथित प्रतिस्पर्धा को कम कर सकता है। स्थानीय लोगों और शरणार्थियों के लिए साझा प्रशिक्षण कार्यक्रम निष्पक्षता को बढ़ावा दे सकते हैं।

अंतर-सांस्कृतिक संपर्क: संयुक्त स्कूल कार्यक्रम, सांस्कृतिक कार्यशालाएं और पड़ोस की गतिविधियाँ "अन्य" को मानवीय बना सकती हैं।

मीडिया की ज़िम्मेदारी: तथ्य-आधारित रिपोर्टिंग और शरणार्थियों के सकारात्मक योगदान को उजागर करना भ्रामक सूचना का मुकाबला कर सकता है। धार्मिक और नागरिक सहभागिता: सामुदायिक नेता करुणा और आतिथ्य के साझा मूल्यों का आह्वान कर सकते हैं।

अतिरिक्त शोध

क्षेत्रों के बीच तुलनात्मक अध्ययन और दीर्घकालिक शोध यह प्रकट कर सकते हैं कि मेज़बान के रवैये कैसे विकसित होते हैं। शरणार्थियों के दृष्टिकोण को शामिल करने से पारस्परिक अनुकूलन की एक अधिक पूर्ण तस्वीर प्रदान होगी। यहाँ दिए गए तालिकाओं को निम्नलिखित उदाहरण के अनुसार दिया जाना चाहिए।

कीवर्ड: प्रवासन का समाजशास्त्र, सामाजिक धारणा, अंतर-सांस्कृतिक संपर्क, स्थानीय आबादी के रवैये, गुणात्मक साक्षात्कार

Yapılandırılmış Özet:

Amaç ve Kapsam

2011 yılında Suriye'de başlayan iç savaş, 21. yüzyılın en büyük zorunlu göç hareketlerinden birini tetiklemiştir. Geçici koruma statüsü altında 3,5 milyondan fazla Suriyeliye ev sahipliği yapan Türkiye, bu göç hareketinin başlıca varış ülkesi hâline gelmiştir. Söz konusu nüfus hareketliliği, Samsun dâhil olmak üzere birçok kentte gündelik yaşamı yeniden şekillendirmiştir. 2021 yılı itibarıyla yaklaşık 6.500 Suriyelinin yaşadığı orta ölçekli bir Karadeniz kenti olan Samsun, gündelik birlikte yaşamı, kültürel teması ve toplumsal gerilimleri incelemek açısından özgün bir örnek sunmaktadır.

Bu çalışma, Samsun’da yerel halkın mahallelerinde yaşayan Suriyeli mültecilere yönelik algılarını incelemektedir. Araştırmanın temel sorusu şudur: Ev sahibi toplumun üyeleri, Suriyelilerin gündelik yaşamdaki varlığını nasıl tanımlamakta, anlatmakta ve değerlendirmektedir; bu algıları hangi faktörler şekillendirmektedir? Çalışmanın amacı, yerel halkın Suriyelilere ilişkin düşünce, inanç, tutum ve davranışlarını ortaya koymak ve bu algıların uyum süreçlerini nasıl etkilediğini göstermektir. Araştırma, büyük metropoller ve sınır kentleriyle karşılaştırıldığında daha az incelenmiş bir bağlam olan orta ölçekli bir Anadolu kentine odaklanarak literatürdeki boşluğa katkı sunmaktadır.

Kuramsal Çerçeve

Çalışmanın analizi, klasik ve çağdaş göç kuramları ile gruplar arası ilişkiler literatürüne dayanmaktadır. Ravenstein’in göç yasaları ve Lee’nin itme-çekme modeli, göçün yapısal dinamiklerini açıklamak için kullanılmıştır. Castles ve Miller’in ulusötesicilik yaklaşımı ile Faist’in hareketlilik sosyolojisi ise küreselleşmiş hareketlilik süreçlerini anlamaya imkân vermektedir. Bogardus’un sosyal mesafe yaklaşımı, ev sahibi toplum ile mülteciler arasındaki arzu edilen yakınlık düzeylerini incelemek için; Barth’ın kültürel sınırlar kavramı ise yerel halkın “biz” ve “onlar” arasında sembolik ayrımlar kurma biçimlerini açıklamak için kullanılmıştır.

Tajfel’in Sosyal Kimlik Kuramı, iç grup ve dış grup ayrımlarını anlamlandırırken; Fraser’ın yeniden dağıtım ve tanınma perspektifi, maddi sorunlar ile kimlik ve saygı taleplerinin nasıl iç içe geçtiğini göstermektedir. Bauman’ın “yabancı” kavramı, mültecileri toplumsal belirsizlik ve ikircikli duygular üreten figürler olarak kavramsallaştırmaktadır. Son olarak Allport’un temas hipotezi, anlamlı ve düzenli karşılaşmaların önyargıları azaltabileceği varsayımına kuramsal zemin sağlamaktadır. Bu bütünsel çerçeve, Samsun örneğini göç sosyolojisi içinde konumlandırırken orta ölçekli kent bağlamının özgül dinamiklerini de görünür kılmaktadır.

Yöntem

Araştırmada, ev sahibi toplumun algılarındaki karmaşıklığı yakalayabilmek amacıyla nitel ve yorumlayıcı bir yaklaşım benimsenmiştir. Farklı yaş, eğitim ve sosyoekonomik arka planlara sahip yerel sakinleri temsil edecek biçimde amaçlı örnekleme yoluyla seçilen 15 katılımcıyla yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Saha çalışması, Suriyelilerin gündelik yaşamda daha görünür olduğu İlkadım, Atakum ve Canik merkez ilçelerine odaklanmıştır.

Görüşmeler 30–60 dakika arasında sürmüştür; kişisel karşılaşmalar, kültürel algılar, ekonomik rekabet, güvenlik kaygıları ve kalıcılık hakkındaki görüşler üzerinde yoğunlaşmıştır. Ses kayıtları yazıya aktarılmış ve tematik olarak kodlanmıştır. Analiz sonucunda beş ana tema belirlenmiştir: gündelik karşılaşmalar ve sosyal mesafe; kültürel sınırlar ve ahlaki normlar; ekonomik algılar; güvenlik ve medya temsilleri; kalıcılık ve vatandaşlık tartışmaları. Araştırma için Samsun Üniversitesi Etik Kurulundan onay alınmış; tüm katılımcılardan bilgilendirilmiş onam temin edilmiştir.

Bulgular ve Tartışma

İkircikli Tutumlar ve Dışlayıcı Söylemler

Yerel halkın anlatılarında ekonomik rekabet ve sosyal yardım rahatsızlığı belirgin biçimde öne çıkmaktadır. Birçok katılımcı, Suriyelilerin daha düşük ücretlerle çalışarak yerel halkın iş imkânlarını azalttığını ya da yerel halkın erişemediği yardımlardan faydalandığını düşünmektedir. Bu algılar, Fraser’ın yeniden dağıtım ve tanınma perspektifiyle birlikte değerlendirildiğinde, ekonomik kaygıların daha derin saygı, statü ve aidiyet mücadeleleriyle iç içe geçtiğini göstermektedir.

Kültürel farklılıklar da yerel anlatıların merkezinde yer almaktadır. Ortak dinî aidiyete rağmen Suriyeliler, hijyen, aile yapısı ve toplumsal cinsiyet normları gibi alanlarda “kültürel olarak uyumsuz” olarak tanımlanmıştır. Bu ahlakileştirilmiş ötekileştirme, Tajfel’in iç grup/dış grup ayrımlarını ve Barth’ın sembolik sınır kurma yaklaşımını desteklemektedir. Kabul çoğu zaman koşullu bir nitelik taşımakta; yerel halk, Suriyelilerin büyük ölçüde yerel normlara uyum sağlamasını beklemektedir.

Güvenlik kaygıları yaygın biçimde dile getirilmekle birlikte, bu kaygıların önemli bir kısmı doğrudan kişisel deneyimlerden ziyade medya anlatıları, söylentiler ve sansasyonel haberler üzerinden şekillenmektedir. Bu durum Suriyelilerin, Bauman’ın ifadesiyle, belirsizlik ve kaygı üreten “tehlikeli yabancılar” olarak algılanmasına yol açmaktadır. Ayrıca birçok katılımcı Suriyelileri geçici “misafirler” olarak görmekte ve

nihayetinde ülkelerine dönmeleri gerektiğini düşünmektedir. Bu misafirlik söylemi, mültecilerin ancak geçicilik varsayımı altında tolere edildiğini göstermekte; bu da uzun vadeli uyum süreçlerini zorlaştırmaktadır.

Kapsayıcı Bakışlar ve Algı Farklılıkları

Bununla birlikte katılımcı anlatılarının tamamı olumsuz değildir. Bazı katılımcılar insani ve dinî değerleri vurgulayarak Suriyelileri savaştan kaçan insanlar ya da “din kardeşleri” olarak değerlendirmiştir. İşyerinde, okulda ya da mahallede Suriyelilerle kurulan kişisel temaslar, bazı durumlarda empatiyi artırmıştır. Bu bulgu, Allport’un anlamlı temasın önyargıları azaltabileceği yönündeki temas hipotezini desteklemektedir.

Ancak olumlu tutuma sahip katılımcıların dahi belirli ölçülerde sosyal mesafeyi korudukları görülmektedir. Tutumlar; sosyoekonomik konum, değer dünyası ve Suriyelilerle temas düzeyine göre farklılaşmaktadır. Daha yüksek gelirli ya da kozmopolit eğilimlere sahip bireyler daha kabul edici bir tutum sergilerken, ekonomik bakımdan kırılgan gruplar daha güçlü bir rekabet ve rahatsızlık söylemi geliştirmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Samsun örneği, mülteci varlığının ev sahibi toplulukları hem maddi hem de sembolik düzeyde yeniden şekillendirdiğini göstermektedir. Ekonomik güvencesizlikler, kültürel sınır inşası ve medya kaynaklı korkular birleşerek Suriyelilere yönelik ikircikli tutumlar üretmektedir. Bununla birlikte baskın dışlayıcı söylemlerin altında empati, insani duyarlılık ve pragmatik birlikte yaşama imkânları da bulunmaktadır. Bu nedenle uyum, yalnızca mültecilerin yerel topluma uyum sağlamasıyla sınırlı tek yönlü bir süreç olarak değil; ev sahibi toplumun algıları, kaygıları ve temas biçimleri tarafından da şekillenen karşılıklı bir süreç olarak değerlendirilmelidir.

Politika Önerileri

Ekonomik alanda, istihdam yaratmaya ve sosyal yardımlar konusunda şeffaf bilgilendirme yapmaya yönelik politikalar, algılanan rekabeti azaltabilir. Yerel halk ile Suriyelilerin birlikte katılacağı mesleki eğitim ve beceri geliştirme programları, adalet ve karşılıklı güven duygusunu güçlendirebilir.

Kültürlerarası temasın artırılması için okullarda ortak etkinlikler, kültürel atölyeler ve mahalle düzeyinde karşılaşma imkânları oluşturulmalıdır. Bu tür etkinlikler, “öteki” olarak görülen grupların gündelik ve insani yönleriyle tanınmasına katkı sağlayabilir.

Medya alanında, yanlış bilgileri ve söylentileri azaltacak, Suriyelilerin olumlu katkılarını görünür kılacak, doğrulanmış ve sorumlu habercilik pratikleri desteklenmelidir.

Dinî ve sivil aktörler de ortak merhamet, misafirperverlik ve dayanışma değerlerini vurgulayarak toplumsal gerilimleri azaltıcı bir rol üstlenebilir.

Gelecek Araştırmalar

Farklı bölgeleri karşılaştıran çalışmalar ve zaman içinde tutum değişimlerini izleyen boylamsal araştırmalar, ev sahibi toplum algılarının nasıl dönüştüğünü daha açık biçimde ortaya koyabilir. Ayrıca Suriyelilerin kendi deneyimlerini ve uyum süreçlerine ilişkin algılarını araştırmaya dâhil etmek, karşılıklı uyum dinamiklerinin daha bütünlüklü biçimde anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç Sosyolojisi, Toplumsal Algı, Kültürlerarası Etkileşim, Yerel Halkın Tutumları, Nitel Görüşme.

www.turkishstudies.net/economy

Turkish Studies - Economics, Finance, Politics

eISSN: 2667-5625

Local Perceptions of Syrian Refugees: A Sociological Analysis in the Case Of Samsun

Introduction

Migration, as one of the oldest and most enduring phenomena in human history, is a multidimensional process that shapes the living conditions of both individuals and societies. As a shared field of inquiry across disciplines such as sociology, political science, economics, anthropology, and geography, migration gives rise to processes of social restructuring at both the individual and collective levels. In this respect, it produces profound effects not only on migrant communities themselves but also on the local populations in receiving areas (Taşçı, 2018). Particularly in the twenty-first century, studies on both forced and voluntary migration have increasingly focused on issues of integration, social cohesion, and coexistence. While migration research initially centered primarily on migrants' relations with host societies and their processes of adaptation, this one-sided approach was later criticized, and scholars emphasized the need to incorporate local populations' attitudes and perceptions toward migrants into the analysis as well (Güzel, 2021, p. 157). Within this framework, migration is understood not merely as spatial mobility, but as a multifaceted phenomenon involving cultural contact, social perception, public policy, and broader dynamics of social transformation.¹

Forced migration in the modern era, driven by war, conflict, political repression, and natural disasters, compels individuals to leave their home countries and brings with it a wide range of social problems in destination countries. The mass displacement triggered by the civil war that began in Syria in 2011 led to the largest experience of mass migration in Türkiye's history. As of 2021, the number of Syrians registered under temporary protection in Türkiye had exceeded 3.7 million, a substantial proportion of whom had begun living in urban areas outside camps and in close interaction with the local population (Koyuncu, 2020, p. 101). This large-scale population movement

¹ Migration has been one of the most significant phenomena shaping human history and has never lost its importance or influence in any period. For more detailed information, see: Bölükbaşı, 2024; Ceyhan Akça, 2022; Demir, 2025; Gürçay & Duran, 2024; Güven & Güven Kılıçarslan, 2021; Kaş, 2024; Tomat Yılmaz, 2024; Uluç, 2022; Hatalmış 2019; Kaygusuz 2021; Akbulut, 2020; Arı & Güngör, 2022; Arpağ & Bayartan, 2022; Aygül & Kaba, 2019; Cebeci, 2020; Ceylan, 2021; Demirtaş-Milz, 2020; Erdoğan & Polat, 2020; Eken & Gezmen, 2019; Günel, 2019; Güngör, 2020; İmamoğlu & İmamoğlu, 2019; Küçük & Karaca, 2022; Kuloğlu, 2020; Mengü & Yaman, 2021; Oğuz, 2019; Özdemir & Turan, 2019; Öztürk, 2020; Paköz Türkeli, 2021; Sağır & Yılmaz, 2021; Yıldız & Sertoğlu, 2019; Özer Aytekin & Sönmez Ektem, 2019; Gün et al., 2019; Türker & Göçmenler, 2020; Durhat & Ökten, 2023; Özçellik & Eraslan, 2023; Tomat Yılmaz, 2023; Aydın, 2011; Ayata, 2007; Batmaz, 2007; Canatan, 2007, 2008; Çetin, 2008; Çiftçi, 2009; Gül, 2007; Kara, 2011; Keleş, 2009; Kolaç, 2008; Köse, 2006; Morkoç, 2009; Özkan, 2008; Say, 2009; Şahin, 2010; Yel & Gündüz, 2007; Yılmaz, 2011; Akıncı Çötök & Taşdelen, 2014; Altımuşova, 2015; Bekar, 2014; Coşkun, 2014; Çetin, 2013; Demirtaş, 2011; Durak, 2014; Gedikli Berber, 2013; Gümüş et al., 2014; Gündüz, 2012; Gürbüz, 2014; Kara, 2014; Karataş, 2015; Kızılkaya & Akay, 2013; Koçak, 2015; Korkmaz, 2015; Kuyucuoglu, 2013; Özdemir, 2014; Öztürk, 2014; Perk Er, 2015; Sağır et al., 2015; Şahin et al., 2014; Soytürk, 2013; Ulutürk, 2013; Yılmaz, A., 2015; Yılmaz, M. Y., 2015; Arslan, 2015; Bedirhan, 2015; Cengiz, 2016; Çanak, 2015, 2016; Elmastaş & Yılmaz, 2016; Gül, 2016; Kara & Haykır, 2015; Kılıç & Keçeci, 2015; Küçüker, 2016; Solakoğlu & Gurbuz, 2016; Şentürk Kara, 2015.

has profoundly affected not only the demographic structure of the country but also public services, social cohesion policies, and local people's perceptions of migrants. According to data from the Presidency of Migration Management of the Ministry of Interior, as of 1 May 2025, the number of Syrians registered under temporary protection in Türkiye was announced as 2,758,039. Although voluntary return movements have emerged in recent years, Türkiye still hosts a considerable migrant population. This demonstrates that the long-term social, economic, and cultural effects of migration remain highly significant in the Turkish context. It is well known that large-scale migration movements generate major sociodemographic changes in both sending and receiving regions/countries. Indeed, these changes may be so consequential that they can either contribute to the construction of a country or lay the groundwork for its decline. While sending countries face a range of material and non-material challenges, such as the loss of production-based income and tax revenue, the outflow of skilled labor, and the erosion of hope for the future, receiving countries undergo significant social, cultural, economic, and political transformations. Since the late nineteenth century, various theoretical approaches have been developed to explain migration movements and their effects on societies. Early migration theories focused on identifying the general laws and regularities of migration, whereas later approaches increasingly emphasized migrants' decision-making processes and the push-pull factors shaping them. Over time, this theoretical framework evolved beyond models that explained migration solely in economic terms and moved toward more holistic analyses that addressed migration as a social, cultural, and psychological experience (Abadan-Unat, Castles and Miller, Faist). In this sense, the multidimensional nature of migration necessitates comprehensive sociological analyses of both sending and receiving societies today (Güzel, 2021, p. 156).

One of the key distinctions in contemporary migration debates is the need to clarify the concepts of migrant and refugee. Migrants are generally understood as individuals who move voluntarily, often for reasons related to economic improvement, whereas refugees and asylum seekers are those who are forced to relocate because of life-threatening conditions in their places of origin (Adıgüzel, 2016). In Türkiye, individuals arriving after the Syrian crisis have been evaluated under the status of "temporary protection" within the framework of Law No. 6458 on Foreigners and International Protection, enacted in 2014, and this status determines their access to social rights (Directorate General of Migration Management, 2022).

Migration and refugeedom signify not only the physical movement of individuals from one place to another, but also a sociological transition in which social identities are renegotiated and concepts such as otherness, locality, citizenship, and social belonging are reproduced (Oral & Çetinkaya, 2017). In this regard, Syrians in Türkiye face various challenges both in accessing public services and in gaining social acceptance. In particular, the forms of everyday contact experienced in large cities play a critical role in shaping local perceptions.

From the perspective of urban sociology, cities are not merely spaces where migrants settle; they are also arenas in which migrants and local populations encounter one another, experience conflict, and negotiate forms of accommodation. Spatial concentration brings not only physical proximity but also social tension, making it necessary to examine issues such as social cohesion, cultural tolerance, and perceptions of security at the local level. Medium-sized cities such as Samsun function as local laboratories in which the effects of migration can be observed more directly.

The choice of Samsun in this study is grounded not simply in the fact that it is a medium-sized city or that it has been relatively understudied in the literature. Rather, Samsun offers a distinctive sociological context that makes it possible to observe the migration experience in Türkiye not under "exceptional" conditions, as in border cities or metropolises, but within the routines of everyday life. The fact that Syrian asylum seekers in the city largely live outside camps, in dispersed settings, and in close coexistence with the local population creates a social field in which host-refugee

relations are shaped at the micro level through everyday encounters. This makes it possible to examine how perceptions are produced not merely in moments of crisis but through ongoing practices of contact. Moreover, the strong sense of locality characteristic of Black Sea cities, their relatively homogeneous social structure, and the salience of discourses of belonging provide a fertile ground for analyzing how the “other” is defined and how boundaries are constructed through socio-cultural dynamics. In this respect, the case of Samsun is intended to complement a migration literature in Türkiye that has largely focused on metropolitan centers and border provinces, and to offer an original and comparative contribution to understanding how local perceptions are constructed in medium-sized cities.

This study analyzes host society–refugee relations primarily through the axes of social identity and recognition. Local people’s perceptions of Syrian asylum seekers are shaped not only by concerns over economic competition or security, but also by normative judgments regarding who is seen as legitimate, acceptable, and as “one of us.” In this context, recognition is treated not merely as a process confined to legal status or formal citizenship, but as a multilayered social mechanism operating through everyday encounters, moral judgments, and symbolic boundaries. The literature on citizenship and moral boundaries is used here as a set of complementary analytical tools that makes it possible to understand how processes of recognition are delimited at both institutional and everyday levels.

This study aims to understand the perceptions of the local population living in the city of Samsun toward Syrian asylum seekers through the forms of contact established in everyday life. It examines the mental, cultural, and social frameworks within which local people’s relations with Syrians are shaped, and explores how these perceptions are produced in relation to security, the economy, cultural proximity/distance, and experiences of coexistence. In doing so, the study places at its center the perspective of the “host society,” which has long been neglected in migration literature, and seeks to provide a qualitative analysis of how social perceptions are constructed at the local level through the case of a medium-sized city.

Method

This study employed a qualitative research design in order to develop an in-depth understanding of the complex and multidimensional nature of migration. A qualitative approach was preferred because it enables the analysis of individuals’ meanings, interpretations, and interactions regarding the social phenomena they experience. On the one hand, qualitative research allows the researcher to obtain in-depth knowledge about a particular issue; on the other, it makes it possible to understand from within how interviewees interpret and make sense of the context in which they are situated (Neuman, 2014, pp. 240–241). The study was designed within the framework of the interpretive paradigm, grounded in understanding and interpretation, and aimed to analyze individuals’ everyday experiences through their own meaning systems. This approach is particularly useful for revealing how social reality is constructed at the local level and within what kinds of meaning frameworks it takes shape.

Samsun, one of the socio-culturally dynamic cities of Türkiye’s Black Sea region, has become one of the centers hosting a notable Syrian population as a result of the forced migration movements that intensified after the outbreak of the Syrian civil war in 2011. Although the number of registered Syrians in the city reached 6,510 as of 2021, which represents a relatively low proportion when considered in relation to Samsun’s total population, the concentration of this population in certain areas of the city and their continuous interaction with the local population through everyday life practices intensify the nature of intercultural contact. In particular, the central districts of İlkadım, Atakum, and Canik are among the areas where migrants are more concentrated, and this situation increases direct social interaction between the local population and Syrian asylum seekers under temporary protection. Accordingly, this study seeks to reveal, through a qualitative

and multidimensional approach, the thoughts, beliefs, prejudices, attitudes, and behaviors of local residents living in the districts of İlkadım, Atakum, and Canik in Samsun toward Syrian refugees.

The main subject of the research is the multidimensional examination of the local population's perspectives on Syrian asylum seekers in Samsun. Within this framework, the general aim of the study is to understand and analyze local perceptions of Syrians, the main factors shaping these perceptions, and the practices of intercultural interaction. This overarching aim is further specified through several sub-objectives: identifying the prejudices, stereotypes, and perceived problem areas held by the local population toward Syrians; describing, from the perspective of local residents, issues such as adaptation, socialization, the economy, security, and cultural conflict that emerge in everyday life; and, in light of the qualitative findings, developing recommendations that may enhance public awareness regarding coexistence and contribute to social policy processes. In this sense, the research problem is based on questions concerning how Syrian asylum seekers are positioned in the minds of the people of Samsun, with which socio-cultural dynamics they are associated, and how these perceptions affect processes of social cohesion. Everyday encounters between migrants and local residents, forms of spatial sharing, perceptions of economic competition, cultural differences, and security concerns constitute the problem field of the study. This research presents a qualitative effort to understand the local reactions that emerged in the aftermath of mass migration, to analyze the forms through which refugees are accepted within Turkish society, and to make visible the points of tension embedded in local perceptions. It also aims to contribute to the sociology of migration literature through the case of a relatively understudied city such as Samsun.

The principal aim of this research is to analyze, from a qualitative perspective, the perceptions of the local population in Samsun toward Syrian asylum seekers and the socio-cultural dynamics shaping these perceptions. In this respect, the study addresses local people's prejudices, stereotypes, and perceptions of problems concerning Syrians through themes such as adaptation, intercultural interaction, economic competition, and security in everyday life. The core problematic of the research is based on questions of how Syrian asylum seekers are positioned in the minds of the people of Samsun, through which social experiences and spatial encounters these positionings are produced, and how such perceptions affect processes of social cohesion. In this context, the study aims to make visible the locally emerging reactions following mass migration, to analyze the points of tension in host-refugee relations within everyday life, and, on the basis of its findings, to contribute to social policy discussions that support coexistence.

The population of the study consists of the local residents living in the province of Samsun. The sample was determined through maximum variation sampling, one of the purposive sampling techniques. This technique aims to achieve a multidimensional understanding of a particular social phenomenon by including individuals who approach that phenomenon from different perspectives. In this context, demographic and sociological variables such as age, gender, educational level, occupation, and physical proximity to Syrians were taken into account, and interviews were conducted in Samsun's three central districts: Atakum, İlkadım, and Canik. Participants were selected from among residents living in neighborhoods where Syrian migrants are more visibly present in everyday life. Conducting interviews particularly in places where Syrian asylum seekers were more visible made it possible to observe the effects of physical contact and spatial encounters more directly.

In total, in-depth interviews were conducted with 15 participants. The number of participants was determined in accordance with the principle of theoretical saturation, which is frequently employed in qualitative research. As the interviews progressed, it was observed that narratives concerning perceptions of security, economic competition, cultural distance, and forms of everyday contact began to recur, and that no new conceptual themes were emerging. Additional interviews

conducted after this point deepened the existing themes but did not generate any new analytical categories. For this reason, the fieldwork process was limited to 15 participants.

Participants were selected from among the local population in Samsun in a way that would reflect different sociodemographic characteristics. The interviewees included both women and men, individuals from different occupational groups (such as private sector employees, tradespeople, unemployed persons, and retirees), and people with different income levels. This diversity was intended to demonstrate that perceptions toward Syrian asylum seekers are not derived from a single social position, but rather have a multilayered structure shaped by different experiences and living conditions. In the study, these variables were treated not as independent comparative categories, but as contextual analytical background elements that help explain the formation of perceptions.

As a data collection technique, the study adopted semi-structured in-depth interviews. In-depth interviews allow participants to articulate their everyday experiences in their own narratives and to express the meanings they attribute to those experiences. This method is effective in revealing how social reality is constructed at the local level and within which meaning worlds it takes shape (Kumar, 2011; Punch, 2005). The interview form was prepared on the basis of the conceptual framework of the study and organized in a flexible manner. This flexibility made it possible to reshape the questions during the interview process in accordance with participants' narratives. In-depth interviews lasting approximately 45 to 60 minutes were conducted with each participant. Ethical consent was obtained from all participants; the interviews were audio-recorded and subsequently transcribed by the researcher. Participants' identities were kept confidential, and full compliance with ethical principles was ensured. All data were anonymized, and no identifiable personal information was included in the study.

The qualitative data obtained in the research were analyzed by means of content analysis within the framework of the interpretive paradigm grounded in understanding and interpretation. Rather than relying on a classification based on predetermined themes, the analysis was conducted through a data-sensitive and inductive approach. In the first stage, the interview recordings were transcribed verbatim, and the texts were read repeatedly in order to identify recurring patterns of meaning in participants' statements. During this stage, open coding was carried out; expressions reflecting participants' perceptions of Syrian asylum seekers were coded according to content areas such as security, economy, cultural contact, everyday encounters, belonging, and social distance. In the second stage, codes containing similar meanings were brought together to form subthemes, and these subthemes were then reorganized under broader thematic frameworks capable of explaining local perceptions at a higher analytical level. In the process of theme construction, not only the frequency of codes but also the contextual emphasis and forms of justification in participants' narratives were taken into consideration. The final themes were associated with the main problem areas of the research in a way that preserved the integrity of participants' discourses, and each theme was interpreted with support from direct quotations. In this way, the distinction between researcher interpretation and participant narrative was maintained, and care was taken to ensure that the themes functioned as analytical structures derived from the data. The analytical process was concluded once theoretical saturation was reached, that is, when data obtained from new interviews began to repeat existing codes and themes.

The data obtained within the scope of the study were analyzed through the interpretive paradigm and content analysis, while the presentation of findings drew on the technique of descriptive analysis in accordance with the qualitative research tradition. In this approach, the contextual specificity of the data was preserved by including participants' statements directly. As Kümbetoğlu (2022, p. 154) notes, descriptive analysis involves a definitional interpretation of interviewees' expressions through the language, symbols, and metaphors they use. Accordingly, the data were grouped around common themes, certain categories were established, and analyses were

conducted in a manner consistent with the nature of qualitative research. Adhering to the principle of reflexivity, the researcher remained aware of his own subjectivity and took care to evaluate the data independently of personal biases. In order to enhance internal validity, direct quotations from participants were frequently incorporated into the presentation of findings. The findings were structured around five main themes: contact and social distance in everyday life; cultural boundaries and adaptation; economic perceptions and competition over resources; security and media; and permanence and citizenship. As emphasized by Şimşek and Yıldırım (2005), within this method the data were systematically classified and interpreted in light of the conceptual framework and research questions.

This study is based on data derived from a research project conducted within the scope of Samsun University's Scientific Research Projects (BAP). Ethical approval for the project was granted by the Ethics Committee of Samsun University with decision no. 26, adopted at its 15th session on 16 July 2021.

Findings and Discussion

In recent years, Samsun has become one of the Black Sea cities in which a considerable number of temporary asylum seekers from Syria have settled. This development has had a direct impact on the city's social fabric, everyday life practices, and collective perceptions. The increase in the migrant population has transformed not only the demographic structure but also economic relations within the city, forms of cultural interaction, and the use of public space. In this context, the forms of everyday contact between migrants and the local population, the level of social distance, and the practices of mutual adaptation are of critical importance for understanding the city's new sociological dynamics. The field interviews conducted in this study provide valuable data for analyzing how the people of Samsun perceive Syrian temporary asylum seekers and for revealing how these perceptions are shaped through social interaction, social distance, cultural adaptation, and expectations regarding the future. Participants' statements offer important insights both into the meanings that local residents attribute to the phenomenon of migration and into how the mutual boundaries of coexistence are constructed. The demographic profile of the participants interviewed within the scope of the study is presented in the table below.

Table 1. Participant Profile

Participant Code	Age	Gender	Marital Status	Education
K1	28	E	Single	Bachelor's Degree
K2	38	K	Married	Associate Degree
K3	50	E	Married	Primary School
K4	43	K	Single	High School
K5	61	K	Married	High School
K6	66	E	Married	Bachelor's Degree
K7	49	K	Married	High School
K8	20	K	Single	High School
K9	24	E	Single	Bachelor's Degree
K10	23	K	Single	Bachelor's Degree
K11	34	E	Single	Bachelor's Degree
K12	32	K	Single	High School
K13	24	E	Single	Associate Degree
K14	44	E	Married	High School
K15	53	E	Married	High School

Theme 1: Contact in Everyday Life and Social Distance

This theme aims to analyze both the physical and symbolic encounters between the local population and Syrian migrants, and to examine how these encounters are shaped along the axes of social distance, cultural boundaries, and visibility-tension. Encounters in everyday life are not limited merely to spatial intersections; rather, they are also shaped by how individuals define and position the “other.”

Category 1: The Nature of Contact in Public Space

Nearly all of the interview participants stated that they frequently encounter Syrians in various public spaces, such as marketplaces, public transportation, parks, and shopping centers. However, these encounters are largely based on mere physical co-presence and remain far from fostering social integration or meaningful interaction. The following statement by one of the participants clearly summarizes this situation:

At the market, on the bus, at school... we encounter them in many places, but there is no communication. Most of the time, not even a simple greeting. Everyone keeps to themselves” (K2, Associate Degree, 38).

This statement demonstrates that, despite the presence of contact, no emotional or social closeness is established. Although individuals occupy the same public space physically, they consciously ignore one another, remain unacquainted, and avoid forming social ties. Another participant noted that this distance, in a sense, merges with exclusion:

They always stick together among themselves. They do not mix with us. Seeing them on the streets and avenues makes me extremely uncomfortable. I am disturbed by their behavior, the way they address people, their manner, and their attitudes. Besides, I do not like Arab society at all. I suppose that also plays a role (K6, Bachelor’s Degree, 66).

The distinction drawn here between “us” and “them” reveals not only a boundary of belonging, but also how everyday practices become polarized. Although the concentration of Syrians in the central districts of Samsun increases direct social interaction with the local population, it simultaneously gives rise to a form of spatial segregation. Syrians generally tend to reside in lower-income neighborhoods where rents are more affordable, and within these areas they establish dense networks of solidarity and mutual support among themselves. While this may function as a “tactic” for coping with post-migration estrangement and sustaining their own cultural practices, it also leads local residents to avoid the neighborhoods inhabited by Syrians and the public spaces they frequently use, thereby producing a form of urban separation.

The increasing visibility of the Syrian population in public space has, at times, generated discomfort among local residents and a sense that social peace has been disrupted. This indicates that migration is not merely a political issue, but also a sociological one that permeates everyday life. One participant expressed this as follows:

Yes, they are everywhere. No matter where we turn, they are already around; it is almost impossible not to come across them. Most of the people you see are them. I see them more than I see my own people, and I am uncomfortable with the fact that they keep having children (K7, High School, 49).

Such judgments reveal how, in the minds of local residents, the stranger is positioned as an “ordinary suspect” carrying the potential to disrupt social order.

By contrast, some participants evaluated Syrian asylum seekers from a more neutral or positive perspective within the ordinary flow of everyday life. One participant articulated this view as follows:

Overall, I do not see any serious wrongdoing. Once or twice I came across some fights while passing by on the road, but I think exceptions do not invalidate the rule. My next-

door neighbor is Syrian; we get along well and have friendly conversations. From what I have seen, they are good people. I happened to witness a couple of fights involving some young people once or twice. But apart from that, I do not think Syrians are a problem for Samsun (K11, Bachelor's Degree, 36).

These statements indicate that perceptions in the city are not one-dimensional and that personal experiences significantly shape people's viewpoints.

Category 2: The Ambivalent Nature of Contact Established Through Children

Another important dimension of contact is the relationships established through children, particularly within educational institutions. Participants noted either that their own children, who share classrooms with Syrian children, are affected by this situation, or that contact among children occurs more easily and with fewer prejudices than it does among adults. One participant expressed this view as follows:

I do not think there is a problem. As long as the education they receive is in Turkish—although, of course, they do not necessarily have to receive it only in Turkish. Naturally, everyone has rights and freedoms, but if they are asylum seekers, they should live according to the rules of my country. If I had a child, whether I would want them to attend the same school or not... I cannot really say that I would not want it (K3, Primary School, 50).

Some participants offered more positive evaluations regarding children's ability to make friends, stating the following:

Of course I would prefer it. Because we are all servants of God. We should not look down on anyone. No matter what race a person belongs to, what matters is whether they are a good person or a bad person. Just because these people were accepted here, and because there are a few bad apples among them—excuse me, perverts or rapists—if we attribute this to all Syrians just because 5 or 10 percent of them are rotten, then we would both be committing a sin and causing injustice to these people (K11, Bachelor's Degree, 34).

This observation supports the potential of Allport's (1954) contact hypothesis. Research has shown that intergroup contact can be effective in reducing prejudice and fostering more positive attitudes. The contact hypothesis and intergroup contact theory suggest that direct and meaningful contact between members of different groups can play a significant role in improving intergroup relations. Participants generally appeared to adopt more egalitarian attitudes and discourses when the education of children was concerned. It can be argued that contact occurring between individuals of equal status, oriented toward common goals, and supported institutionally may be more effective in breaking down prejudice and improving relations between groups. Since children tend to have fewer entrenched prejudices than adults, they provide a more favorable ground for the emergence of such positive interactions.

At the same time, however, some participants expressed deep concern that contact established through children might lead to the erosion of their own cultural and social boundaries:

If my children and Syrian children attend the same school, it would corrupt my children's moral values (K6, Bachelor's Degree, 66).

This more cautious and distant statement clearly reveals such anxiety. It suggests that contact is perceived, on the one hand, as a risk of "contamination," a form of cultural "pollution," and that social distance is closely linked to an understanding of cultural homogeneity. Therefore, contact established through children carries a tense and ambivalent character, oscillating between the potential for rapprochement and the effort to preserve and reproduce existing boundaries.

Category 3: Visibility, Uncertainty, and the Perception of the “Liquid Stranger”

Some participants emphasized that Syrians’ physical presence in the city is “excessively visible.” This visibility implies not only numerical prevalence but also a psychosocial presence a kind of “disruptive effect” on established order and everyday routines. The following statement from one participant illustrates this clearly:

Yes. I come across them very often. I have one Syrian neighbor. They are very crowded. I do not even know who is who. I just keep seeing them all the time. We do not even exchange greetings (K1, Bachelor’s Degree, 28).

Such descriptions indicate that Syrians are perceived as belonging neither fully to local society nor entirely to the category of an external and clearly definable “other.” Rather, they are held in an intermediate position, suspended in an ambiguous and provisional status. This condition of “in-betweenness” creates, on the one hand, a sense of uncertainty in terms of identity and belonging for Syrians themselves, and, on the other hand, a source of social and cultural unpredictability for the local population. Another participant’s remarks reveal this sense of being “near yet distant,” and the tension it produces, quite explicitly:

There are many of them in our building. They do not sleep at night; they stay up talking and making noise until morning. But during the day they disappear. That is the kind of problem we have with them. If we see each other at the entrance, we can exchange greetings, but beyond that we have no dialogue. There is always a distance between us (K13, Associate Degree, 24).

This situation is consistent with Bauman’s notion of the “liquid stranger” in the modern city. The stranger is “physically close but mentally distant” (Bauman, 1998, p. 188), generating a constant sense of uncertainty in urban life; such a figure is perceived as “neither friend nor enemy, or perhaps both” (Bauman, 2003, p. 77). For this reason, people live side by side by disregarding the stranger through what Goffman calls the practice of civil inattention (Bauman, 2004, p. 79). Yet these practices also marginalize the stranger. As Mansson argues (as cited in Başer & Hülür, 2015, p. 400), the stranger comes to occupy the position of a socially excluded category. The perception of Syrians in urban space as “visible yet foreign” can be understood as a contemporary manifestation of this dynamic: they are others with whom one is in constant contact but whom one cannot internalize, and thus they become a source of social tension and distance.

Category 4: The Construction of the “Us–Them” Discourse in Everyday Language

The nature of contact in public space also reveals how ethnic boundaries are drawn and maintained. One participant stated:

It affects me negatively. Seeing them on the streets and avenues makes me extremely uncomfortable. Especially on the main roads, at traffic lights, we constantly come across Syrians. This affects me negatively. I am disturbed by their behavior, the way they address people, their manner, and their attitudes. Besides, I do not like Arab society at all (K6, Bachelor’s Degree, 66).

This statement shows that distance may combine not merely with passive indifference, but with an active mechanism of exclusion. The sharp distinction between “us” and “them” appears quite clearly here. Participants’ statements that Syrians “keep to themselves” and “do not mix with the local people” suggest that these boundaries are maintained by both Syrians and the local population, albeit for different reasons. This strikingly demonstrates not only how feelings of belonging are polarized along ethnic and cultural lines, but also how everyday practices and social networks themselves become structured through such divisions and forms of estrangement. Participants expressed their views on this issue as follows:

They are very different. Their way of living, their way of speaking everything about them is different. They are not like us (K5, High School, 61).

Yes, they are everywhere. No matter where we turn, they are already around; it is impossible not to come across them. Most of the people you see are them. I see them more than I see my own people, and I am uncomfortable with the fact that they keep having children (K7, High School, 49).

I come across far too many Syrians. This affects me negatively. Because their lifestyle is very different from ours, and they contribute nothing to our country. They take away more than they bring (K14, High School, 44).

One of the most critical dimensions of contact concerns the perception of cultural differences. Although participants acknowledged a superficial similarity with Syrians on the basis of religion or certain traditional values, deeper perceived differences in moral norms often became grounds for exclusion. Statements such as “Their moral understanding is different, so I do not want them to have contact with my children” and “Their clothing and hygiene habits are very different from ours” show how cultural differences are perceived as a form of “moral threat” or as disruptive to social order. This dynamic can lead local residents to describe themselves as “respectable, civilized, clean, and polite,” while stigmatizing Syrians as “rude” and “dirty.” The following statements support this perception:

They live in very large families. From the outside they look dirty. I am speaking with reference to my own apartment building, of course, and I mean them specifically. They are very crowded, they are dirty, and there are constantly unpleasant smells. From the food they cook to the clothes they wear, I think their understanding of cleanliness is completely different from ours, even if we share the same religion (K1, Bachelor’s Degree, 28).

I even hate eating in the same restaurant with them. They are dirty. They make me feel sick. Everyone feels sick. And I glare at them, and they glare back at me (K7, High School, 49).

There is, first, a moral difference. Second, a difference in the way of conversation. Third, I am disturbed that in my own homeland they live so comfortably in such a parasitic way (K15, High School, 53).

Another major problem that hinders communication between the local population and Syrians especially, according to participants, Syrian women is their lack of Turkish language proficiency:

I am disturbed that even people who have lived in Samsun for six or seven years still speak Arabic (K15, High School, 53).

The language barrier limits communication between local residents and Syrians and causes social relationships to remain superficial. In Samsun, points of contact such as public spaces, educational institutions, and interactions through children tend to produce social distance rather than integration. Although the local population sees Syrians as part of everyday life, they are still kept outside the circle of belonging. Perceptions of cultural difference and moral norms reinforce the distinction between “us” and “them,” while some participants elevate their own sense of patriotism by portraying Syrians as people who “did not defend their homeland” or even as “traitors.” In line with Tajfel’s (1982) social identity theory, this process generates oppositional identities and creates fertile ground for the spread of negative stereotypes. In addition, media representations reinforce negative images and strengthen perceptions of Syrians as inherently suspect or blameworthy.

Theme 2: Cultural Proximity, Social Morality, and the Boundaries of Adaptation

This theme demonstrates that, beyond superficial similarities, differences in social norms, values, and ways of life complicate integration processes and reinforce the distinction between “us” and “them.”

Category 1: “We Share the Same Religion, But...”

The findings of this study indicate that although the local population acknowledges the possibility of establishing a sense of closeness with Syrians on the basis of religion or traditional values, this proximity generally remains superficial, while clear boundaries are drawn in socio-cultural practices. Participants perceived significant differences even when they recognized a shared religious affiliation, particularly with regard to Syrians’ lifestyle, understanding of cleanliness, clothing, behavior, and especially gender relations.

Although some participants accepted that a degree of closeness could be established through cultural or religious similarities, this proximity largely remained superficial, and clear boundaries continued to be drawn in socio-cultural practices. Some participants expressed this as follows:

Our religion is the same, that is true, but their way of life is very different. That does not make us feel close to them (K8, High School, 20).

They belong to the same religion as we do, but it is as if they come from a completely different world. Living together is very difficult (K13, Associate Degree, 24).

Here, the emphasis on cultural “proximity” incorporates, on the one hand, a discourse of brotherhood, while on the other hand drawing attention to the difficulties of cultural contact.

Category 2: Exclusion Through Moral Norms

A large proportion of participants tended to associate Syrian migrants with behaviors perceived as contrary to moral norms. This tendency reflects not only a perception of cultural difference, but also a disposition to establish a form of moral superiority.

In many places, I see that they do not follow moral rules. They make noise in the apartment building, and relations between men and women are very relaxed (K3, Primary School, 50).

Such statements reflect a desire to draw a moral boundary between “the values of our society” and “their way of life.” As Durkheim (2019) also argued in his theory of social integration, shared moral values are the bonds that preserve the structure of society; those who fall outside these values create anomie.

Another participant offered an even more radical interpretation:

They do not know decency and modesty the way we do. The way men and women sit together and behave on the bus or in the park is different. That makes me uncomfortable (K6, Bachelor’s Degree, 66).

In this discourse, the violation of moral boundaries is framed directly as a source of social discomfort and becomes a justification for exclusion.

Category 3: The Boundaries of Adaptation: “If They Become Like Us...”

Some participants stated that adaptation with Syrians would only be possible if they “adapted to our way of life.” This view points to an approach that sees assimilation as a precondition of integration.

One participant articulated this position as follows:

If they try to adapt to us and follow the rules, then there will be no problem. But if they continue to live according to their own ways, then this is not possible (K11, Bachelor's Degree, 34).

The concept of adaptation is often used here to mean the migrant's full incorporation into the local culture, and in this respect it corresponds to assimilation in Berry's framework of acculturation strategies. Yet acculturation research considers not only whether migrants maintain their own culture, but also the extent of their interaction with the host society (Berry, 1997, 2001; Sam, 2006). Research shows that in this process migrants are often more strongly affected by the host society than vice versa (Berry, 2001; Flakerud, 2007). Berry's two-dimensional acculturation model includes not only assimilation, but also integration, separation, and marginalization as possible strategies. For this reason, reducing adaptation solely to "assimilation" ignores the reciprocal dimension of acculturation and turns the process into a one-sided relationship of pressure and tension.

Another participant offered a more pessimistic view regarding the possibility of adaptation:

Even if our lifestyles may seem similar in some ways, they are never truly close. Our cultures are different. I do not think they will ever adapt in any way. A person who comes to a place should adapt to where they go. But on the contrary, they are trying to continue their own life here. There is shouting, yelling, violence, and destruction. Unfortunately, I can say that we see the same things here as well (K3, Primary School, 50).

Such statements create a static image of the other by overlooking the fact that social change and integration are processes that develop over time.

No, definitely not. I think there are far too many differences... I believe they would be able to live more comfortably in their own country, within their own culture (K1, Bachelor's Degree, 28).

By arguing that migrants would live more comfortably in their own country, the participant assumes that cultural similarity is the primary basis of adaptation and social peace. This perspective pushes into the background the possibilities offered by multiculturalism in host societies and reflects a viewpoint that legitimizes cultural separation.

Another participant stated:

Even if it seems as though there has always been some kind of closeness from the past, to me they are not close at all. Apart from religion, I think there are huge differences. Family culture, social structure, and so on. I do not know, but I do not think they have any cultural structure that fits with us. I see differences between the way their children are raised and the way ours are raised. The way their parents raise their children excuse me for saying this is like raising animal puppies on the street, which is not pleasant to say. Unfortunately, they have no values at all. For example, women and girls have no value at all (K3, Primary School, 50).

This view reveals both perceptions of cultural difference and prejudices constructed around values. This may be explained by the fact that Syrian asylum seekers attempt to continue in Türkiye the habitus they had formed in their own country the values and practices they carry with them and that this effort is negatively perceived by the local population.

In conclusion, although cultural proximity appears on the surface to create a sense of shared belonging, deep boundaries are drawn through social practices and moral norms. The great majority of participants position Syrians as "different," "incompatible," and at times even as a "moral threat." This reveals not only the limits of cultural contact, but also a broader form of social differentiation structured around the question: who are we, and who are they?

Theme 3: Economic Perceptions, Resource Competition, and Labor Market Tensions

This theme addresses the economically grounded perceptions of the local population in Samsun toward Syrian migrants, focusing particularly on the tension surrounding perceived competition and resource sharing in the labor market and in social assistance mechanisms.

Category 1: Labor Market Competition and the Perception of Low Wages

The fact that Syrian migrants work for low wages is perceived as a factor threatening the economic security of the local population. This creates a perception that, as employers prefer migrant labor, local workers are being pushed into a secondary position.

One participant described this competition as follows:

Our own people are unemployed, but Syrians are working everywhere. And for half the price. Employers prefer them as well. Because if you go to the organized industrial zone today, hundreds of Syrians are working for 1,500 lira, even 1,000 lira. I personally know many workplaces where Syrians are employed. And this pushes employment conditions even further downward (K6, Bachelor's Degree, 66).

This statement demonstrates that migrant labor generates a twofold social tension, situated between the exploitation of migrant labor and the exclusion of the local population. Similarly, some other participants expressed their views as follows:

Financially, as I said before, because they work for very small amounts ridiculously low wages I cannot find a job, for example. My friend cannot find a job either. Our people say, 'I won't work for less than 200,' while a Syrian says, 'I'll work for 100.' So the employer hires them, and that is also a factor. Of course, when we look at living conditions, we are led to think that unemployment has increased because of this. Because while they work for 50 or 100 lira, our own people are not given the wage they deserve (K4, High School, 43).

They work for low wages. Our own people remain unemployed. They hire them instead of our citizens (K5, High School, 61).

Participants' statements offer striking patterns regarding how the impact of Syrian migrants on economic life in Samsun is perceived by the local population. In this regard, it is notable that there is a strong public perception that the presence of migrants has particularly negative effects on the local economy. This perception is shaped less by the precarious nature of migrant labor itself than by the idea that the value of local labor is being undermined. Such discourse rests on a causal narrative according to which migrants' employment as cheap and informal labor weakens the economic position of local residents.

A similar causal logic becomes evident particularly in relation to changes in the housing market. Participants directly attributed rising rents to Syrian migrants, in conjunction with distortions in the balance between supply and demand. One participant stated that the shortage of housing, coupled with increased demand from migrants, had led to a substantial rise in rents:

The number of houses decreased... and while this increased supply, it also increased demand and caused prices to fall... Even the worst houses went up to 1,500 lira (K1, Bachelor's Degree, 28).

Another participant similarly argued that migrants' willingness to pay high rents by sharing the same dwelling with large numbers of people directly drove market prices upward:

As we know, 10 or 15 people live in the same house and pay 2,000 lira for a place that used to cost 500. So naturally prices go up automatically (K9, Bachelor's Degree, 24).

However, there were also participants who did not establish a causal link between the presence of migrants and rising rents. For example, one participant attributed rent increases not to migrants, but rather to broader economic fluctuations:

No, as for rents, until the recent inflation issue rents were at a normal level; there was no increase related to them. What happened in recent months caused rents to rise. I do not connect this issue to Syrians (K8, High School, 20).

Overall, a significant proportion of the economically grounded grievances expressed in the interviews are causally linked to the presence of Syrian migrants in the city. In particular, a perception emerges that the local population has suffered losses in basic areas such as housing, labor, and social assistance.

Category 2: Social Assistance and the Perception of Privilege

The field interviews indicate that a significant portion of the local population in Samsun perceives Syrian migrants as benefiting from social assistance programs in a prioritized and privileged manner. Participants believe that Syrians are subject to positive discrimination in social services, including both financial assistance and educational opportunities.

One participant, although acknowledging that he did not know exactly how much assistance migrants received, stated that he assumed the amounts were “very high” based on a widespread public perception:

I do not know exactly how much they receive. I know that a certain amount is provided by the state. It is a very high amount. I mean, I know that in total they receive a great deal of money. That is what I hear, at least. But I am not completely sure. Especially in these difficult times, instead of spending this money on them, if we allocated it to ourselves and spent it on our own citizens when the education system has declined so much, when there are drugs, fights, chaos, and unemployment in the streets I certainly do not approve of spending so much money on Syrians (K1, Bachelor’s Degree, 28).

Such statements demonstrate the effect of lack of information on social perceptions and the prevalence of prejudices formed through rumor and hearsay.

Some participants believed that in the distribution of social assistance, priority is given not to local citizens in need but to Syrian migrants, and they explicitly described this as an injustice:

It is unfair. It is an injustice done to the Turkish people. There are so many people who are in real need. I know people whose situation is very bad. I think they should be the priority. Only if something remains after that should it be given to them (K3, Primary School, 50).

Another participant went even further, arguing that Syrians are systematically prioritized in the application processes for assistance and expressing a strongly negative view:

Honestly, I do not view it positively at all. Yes, of course aid is also given to Turkish people, to those who have no income and are in financial difficulty. But in terms of priority, they are the ones being considered. For example, if there are 1 million applications today, I believe 800,000 of them are Syrians. Because while there are many victims who do not know their rights or cannot seek them, Syrians are literally forming queues there, and these rights are being given to them first (K4, High School, 43).

Similarly, another participant drew attention to the right of Syrians to receive free university education and emphasized that such opportunities are denied to the local population, producing a strong sense of inequality:

The fact that they can study at universities for free, the things given to them... These rights are not given to our own people. The state provides them with everything. House rent, food aid. They live better than we do (K10, Bachelor's Degree, 23).

Such discourses are grounded in a framework that defines citizenship not only as cultural belonging or legal status, but also in terms of access to social rights. Perceptions that Syrian migrants live in a state of “unearned welfare” generate not only economic resentment but also symbolic exclusion and anger. These comparisons go beyond mere discomfort with migrants and turn into a critique of privilege in the form of: “they have more rights than we do.” As Bauman argues, resentment toward refugees stems not only from traditional distrust of strangers, but also from the precarious classes’ fear of losing the social position and limited opportunities they still possess (Bauman, 2018, p. 19).

In this context, Fraser’s (1997) theory of redistribution and recognition justice provides an important theoretical lens for the analysis of the interview data. According to Fraser, justice is possible not only through the fair distribution of resources, but also through the recognition of social identities and groups. However, imbalances between these two dimensions intensify not only a sense of misrecognition, but also a feeling of maldistribution, especially among low-income local groups. Fraser emphasizes that identity-based claims should be addressed not solely in cultural terms, but also in conjunction with their economic dimension. To the extent that the discourses of local residents in Samsun generate a sense of exclusion both in terms of access to economic resources and symbolic value, they deepen the feeling of injustice.

Participants’ accounts also show the growing prevalence of negative economic perceptions shaped by observations of Syrian migrants’ consumption habits. Spending practices categorized as “luxury consumption,” in particular, trigger among some local residents a sense of “unearned welfare” or “unfair advantage.” This, in turn, provides legitimacy to discourses positioning migrants as advantaged actors within the unequal distribution of economic resources.

One participant criticized the situation by claiming that supermarkets organize special promotions for migrants, stating: “We buy things at high prices, while they are given to them under the name of aid” (K13, Associate Degree, 24). Similarly, the expression “Nuts, fruit, plenty of everything... it is as if they are richer than I am” (K7, High School, 49) reveals that migrants’ consumption patterns are perceived by local residents as indicators of economic status. These statements show that consumption has become a criterion not only of income but also of social worth and “deservingness,” thereby transforming economic behavior into an ethical and national issue.

On the other hand, K4’s association of migrants with accusations such as “begging, theft, pickpocketing, harassment” is an expression of a prejudice that directly links economic deprivation to moral corruption. Such statements demonstrate that local residents often construct a reductive causal framework in which their economic difficulties are directly attributed to the presence of migrants. Particularly among low-income locals, the perception of migrants as an economic threat fuels a form of resentment in which class-based insecurity intersects with cultural exclusion. One participant’s statement shows that the issue involves not only economic anxieties, but also national belonging and a sense of ownership intertwined with hostility toward migrants:

These lands are ours. I do not want to share my land... Let them come, eat, drink, and leave. I do not want them here (K7, High School, 49).

In conclusion, the statements of participants in Samsun reveal that Syrian migrants are positioned not only as a cultural other, but also as an economic rival. This positioning is reinforced by perceptions that the local population is being devalued in the labor market, pushed to the background in social assistance, and excluded in the sphere of consumption.

Theme 4: Security, Media, and Social Peace

This theme addresses local residents' security concerns regarding Syrian migrants, media representations, and broader perceptions of social peace. Participants' statements cluster particularly around the association of Syrians with crime, their construction as a cultural threat, and generalizations shaped through media discourse.

Category 1: Perceptions of Crime and Security Concerns

A significant number of participants stated that, even if they do not directly associate Syrian migrants with crime, their presence weakens the local sense of security. It appears that these views are shaped less by direct personal experience than by news reports, hearsay, and rumors circulating in the media. What is especially noteworthy is that migrants are often identified with "danger" not necessarily as direct perpetrators of crime, but indirectly through a perceived disruption of spatial belonging and public order:

Honestly, we hear that there are very serious fights in the streets and between neighborhoods. I have seen some of them too. Apart from that, I have concerns related to drugs. I hear rumors that they still have connections from Syria to here. We especially hear that they have serious connections to drugs in Adana and Istanbul (K3, Primary School, 50).

Although such statements do not contain a direct accusation of criminality, they construct an indirect discourse of crime in which the presence of migrants is framed as a potential source of criminality. Since this perception is based less on individual observation than on rumor and media representations, it relies more on the representation of crime than on its objective reality. Another participant employed a more explicit imagery of crime, describing migrants as individuals allegedly inclined toward malicious behavior because of their economic deprivation:

Begging, theft, pickpocketing, even harassment... Because I think they are more inclined to go down the wrong path. Our customs and traditions are different. I especially hear that they disturb young girls. Snatching, fighting... They have somewhat aggressive personalities and can get involved in incidents very quickly (K4, High School, 43).

Such statements reflect not only security concerns but also ethno-cultural stereotyping, and they lay the groundwork for generalizations that condemn an entire group on the basis of individual behaviors. Similarly, one participant described the weakening of their sense of safety in spatial terms:

I hesitate to go out late at night. There are too many foreigners in the neighborhood. You do not know who is who (K11, Bachelor's Degree, 34).

Here, the term "foreigner" implies not merely ethnic difference, but also a socially indeterminate "other" whose belonging and normative orientation remain unclear. According to Simmel (2009, p. 149), what constitutes the stranger is a condition of not being fully tied to, nor fully distant from, any given point in space, together with the existence of a group that makes such nearness and distance meaningful. As in Simmel's typology of the stranger, the migrant perceived as an unrecognizable figure within a familiar space contributes to the fragilization of social peace.

Some participants stated that Syrians are perceived as "unemployed, irresponsible, and having nothing to lose," and are therefore regarded as dangerous. Participant K15 noted that even Syrians' "moving around in groups" is perceived as threatening and is associated with incidents such as fighting or theft. Against these views, however, there were also participants who expressed a more cautious perspective. One participant stated that there was no concrete observation supporting the claim that Syrians posed a security threat, and that those who caused problems constituted exceptions:

We have not seen anything suggesting that these people cause a serious security problem. A few unstable individuals may emerge among them, but they would already get what they deserve and settle down (K13, Associate Degree, 24).

This statement points to forms of rational evaluation that remain in the minority within broader public perceptions. Yet many academic studies have shown that the rates of criminal involvement among Syrian asylum seekers in Türkiye are lower than those of the local population (İçduygu & Diker, 2017). Nevertheless, this perception of insecurity, shaped independently of actual data, reveals the powerful influence of emotional reality on social behavior.

Category 2: Media Representation and “Generalizing Sensibility”

In participants’ accounts, the media plays a prominent role—both directly and indirectly—in shaping perceptions of Syrians. In particular, most negative evaluations of migrants are formed less through personal experience than through news coverage, social media posts, and circulating public discourses. In this sense, the media functions as a channel of indirect experience in the formation of public perception, producing a terrain of emotional exposure that is effective even when detached from lived reality.

The news is always about bad things. They fought, they stole something, and so on. Maybe not all of them are like that, but when you hear these things, you are affected (K13, Associate Degree, 24).

In such statements, qualifying phrases such as “maybe not all of them are like that” indicate that the individual does not explicitly endorse the generalization in full; nevertheless, the anxiety generated by repeated media exposure has already been internalized. As Han (2022) emphasizes in his analyses of media society, in an age of transparency and accessibility, individuals are exposed not only to information but also to emotions, and this exposure produces a kind of perceptual reality that exceeds direct experience.

Similarly, another participant drew attention to the absence of positive representations of migrants in the media and expressed how this one-sided representation shapes perception:

It does not change my general opinion. What we hear is mostly what we already know. We never hear good news about Syrians. We do not hear that a professor has come. We do not hear that a very wealthy person has come and established a factory. I think qualified people go not to Türkiye but to Europe or America (K1, Bachelor’s Degree, 28).

This statement reveals that the selective visibility produced by media representation renders qualified migrants invisible and results in the entire group being represented through low-skilled individuals. Viewed within Hall’s (1997) theory of representation, such discourses enable the “other” to be fixed in the collective imagination through specific stereotypical frames. For Hall, the media is not merely a site of reflection, but also one of meaning production; therefore, Syrians tend to be perceived in society in accordance with the ways they are represented in the media.

On the other hand, another participant offered a more critical perspective and rejected the media’s generalizing discourse:

I do not look at events in terms of Syrian versus Turkish. We also see negative news about our own people. Every nation has good people and bad people. If that does not alienate me from my own nation, then it should not alienate me from them either. It is not right to punish all of them at once (K8, High School, 20).

This approach shows that the influence of negative media representations on individuals is not absolute, and that some people are able to maintain a critical distance from such framing. At the same time, it demonstrates sociologically that the distinction between individual evaluation and media representation can still be preserved.

Another participant offered a more balanced assessment by stating that media representations influence her thinking in both positive and negative ways:

We watch the news reflected in the media. In general, if the news reflected is negative, I am affected; if it is positive, I am also affected (K12, High School, 32).

Such statements suggest that media representations are not simply directive in a linear sense, but are also filtered through individuals' own value judgments. Nevertheless, the general tendency among participants was to emphasize that media representations are mostly negative and that this deepens polarization in public perception. In particular, unverified claims such as "admission to university without an exam," "state salaries for asylum seekers," and "free housing provided to them" spread rapidly through social media and contribute to rising social tension between local residents and Syrians. The images produced through the media do not merely establish perceptual frameworks; they also create a field in which concepts such as security, threat, and social order are redefined.

Theme 5: Future Perspectives, Permanence, and Debates on Citizenship

This theme seeks to understand how local residents in Samsun perceive the future of Syrian migrants in Türkiye, their attitudes toward granting citizenship, and the rhetoric of permanence/temporariness constructed within this framework.

Category 1: Confronting the Reality of Permanence and the Rhetoric of Temporariness

A significant proportion of participants are aware that Syrians have become a permanent presence in Türkiye; however, rather than accepting this reality directly, they continue to cling to a discourse of temporariness. Participants explain why Syrians are unlikely to return in terms of economic reasons, access to social rights, and the relative comfort of life in Türkiye:

They won't go back, brother. If I were in their place, I wouldn't go back either—why would they? Everything is handed to them on a plate (K7, High School, 49).

Most of them do not want to return. Either they are afraid of the regime, or everything is readily available to them here (K3, Primary School, 50).

They live very comfortably. That is why they will not return. They are taking what rightfully belongs to my people (K5, High School, 61).

Such statements reflect a widespread public perception that links Syrians' non-return to an alleged unfair advantage. At the same time, K3's emphasis on demographic structure suggests that this discourse is not limited to Syrians alone, but is generalized to include other migrant groups such as Afghans and Iraqis. This perspective leads migrants to be seen as permanent others: the threshold of tolerance granted to what is assumed to be temporary gives way to discomfort and perceptions of threat once permanence becomes apparent.

On the other hand, some participants evaluated this issue within a more rational framework and did not regard Syrians' return as an absolute necessity. There were also views that approached permanence with a degree of understanding, whether in terms of social contribution or individual choice:

There are those who have married and had children. Being a guest can only last so long. But even if they do not return, it is not something that particularly disturbs me (K8, High School, 20).

They are helpful to industry. They contribute to production. There is no harm in their staying (K11, Bachelor's Degree, 34).

These statements show that some segments of the local population accept migrants' social integration or legitimize their continued presence through their economic contributions.

K11's remark that Syrians are "working in the jobs we turn our noses up at" reveals strikingly how migrant labor is positioned both materially and symbolically. Although migrant labor is indispensable for the continuity of the economic system, it is simultaneously rendered invisible and devalued.

Some participants, however, argued that it would be more appropriate for Syrians to remain in camps:

They should stay in camps. After the earthquake in Erzurum, my own people were devastated and lived in tents for two years. Why were these opportunities not provided to my own citizens? They should have built those tent houses at the border... they should not have brought them into our midst (K7, High School, 49).

While such statements reflect an exclusionary spatial policy aimed at reducing Syrians' visibility in public space, they also point to the paradox identified by Fassin (2018): migrants may be recognized as human beings, yet are systematically excluded from the rights of citizenship. Thus, humanitarian acceptance is transformed into a limited form of recognition that does not extend to legal equivalence.

Other participants, by contrast, did not consider life in camps to be humane and stated the following:

Since I do not know the camp areas, I do not really know how suitable the living conditions are, so I do not have a strong opinion. But if they are going to return, then they should return to their homeland. Because the war is over; things have been cleared up. If a place has been prepared for them, then it would be better for them to return to their country. Camps, of course, may not be suitable places for a person to live (K4, High School, 43).

They should not live in refugee camps either, but they should return to their own country. Security should be established there, and they should continue their lives in their own homeland (K10, Bachelor's Degree, 23).

Overall, the discourse of "guesthood" functions as a rhetorical form that postpones both the recognition of migrants' permanence and the development of structural responses to this new reality. Although participants do not always explicitly articulate the notion of permanence, they implicitly acknowledge it; however, this acknowledgment turns into a form of conditional tolerance only insofar as it does not threaten social peace, security, or economic balances.

Category 2: Citizenship: Privilege or Equality?

The vast majority of participants approached the idea of granting citizenship to Syrians cautiously, if not negatively. In these views, citizenship is framed not as a universal right, but rather as a kind of reward or privilege conditional upon certain criteria. For many participants, the acquisition of citizenship by Syrians is understood not merely as a legal status, but also as an advantage in terms of access to economic and social resources; this, in turn, reinforces perceptions of a crisis of fairness and competition over resources. Some participants suggested citizenship only for those who are skilled and economically productive, arguing that this right should not be open to everyone:

If someone is in a position to open a factory here, if they are competent in their work, then let them have citizenship. But an ordinary person should return once the war is over. Someone who buys a fifty-thousand-lira house in Samsun should not become a citizen (K11, Bachelor's Degree, 34).

It should be difficult to obtain citizenship here as well. In Europe, people have to pass through the eye of a needle (K4, High School, 43).

These statements reflect an understanding that ties citizenship to criteria of merit or utility. By contrast, participants who oppose citizenship more categorically display a clearer exclusionary stance, believing that granting this right would constitute a direct threat:

These people will become village heads, members of parliament, and then they will try to divide this country (K3, Primary School, 50).

Why should we give them citizenship? Let them suffer what the Turkish people have suffered, then (K5, High School, 61).

Can I obtain citizenship from America? Why should it be given to uneducated people? (K6, Bachelor's Degree, 66).

Such discourses establish a direct link between citizenship and sacrifice, reflecting the belief that belonging can only be earned through ethical values such as labor, suffering, and loyalty. At the same time, these attitudes view citizenship not merely as a legal definition, but as a symbol of historical and cultural belonging. Some participants went even further, explicitly stating that Syrians could never acquire a "legitimate place" on these lands. In such views, being "native" is constructed not only as a matter of temporal continuity, but as a truth woven through historical, cultural, and political codes. At this point, Anderson's (2006) concept of the imagined community becomes especially relevant. The nation is a historically constructed community that is nevertheless felt to be real; for this reason, every figure perceived as "coming from outside" is coded as a threat to that imagined unity.

The findings of the research show that local residents' perceptions of Syrian asylum seekers are not homogeneous; rather, these discourses vary depending on participants' age, level of everyday contact, and perceptions of economic vulnerability. In particular, among participants who had direct and continuous contact with Syrians, perceptions tended to be shaped in more mundane and experience-based ways, whereas among those with only indirect contact, media narratives and generalized judgments were more dominant. Another striking element in the findings is that some participants simultaneously articulated both exclusionary and inclusive attitudes. This should not be read merely as a simple inconsistency; rather, it may be understood as an indication that local residents are caught between, on the one hand, anxieties shaped by economic and social pressures, and on the other hand, humanitarian and moral responsibilities. The coexistence of discourses of discomfort and compassion within the same narrative reveals the kind of normative tension that the issue of refugeehood generates in everyday life in Türkiye. These findings partly overlap with similar studies conducted in different Turkish cities. Research carried out in major urban centers such as Istanbul and Gaziantep likewise highlights themes of economic competition, perceptions of security, and cultural distance (Güzel, 2021; Koyuncu, 2020). However, in the case of Samsun, compared with large metropolitan areas, these discourses appear to carry a more cautious and ambivalent character; rather than explicit exclusion, forms of distant acceptance seem more common. This points to a distinctive balance in medium-sized cities between the intensity of everyday contact and the visibility of migrants within social life.

6. Common Patterns Across Themes and Differentiation by Participant Characteristics

The interview data show that, within the framework of the five main themes identified in the study, local residents' perceptions of Syrian asylum seekers do not diverge directly or mechanically according to gender. Nevertheless, in certain themes, clear differences in emphasis do emerge between the discourses of female and male participants. These differences should not be understood as making gender an independent determinant; rather, they are related to the contextual influence of everyday experiences and social roles in the production of perception.

Within the theme of contact in everyday life and social distance, male participants referred more frequently to encounters in public space and to the increasing visibility of Syrians; they tended

to define encounters with Syrians in places such as streets, traffic, parks, and workplaces through a discourse of discomfort and disruption of order. Female participants, by contrast, more often narrated their experiences of contact through the neighborhood, the apartment building, and children, focusing on encounters established in the micro-spaces of everyday life.

Within the theme of cultural boundaries, social morality, and adaptation, female participants in particular appeared to articulate more sensitive and anxious discourses around moral norms, cleanliness, children's education, and family structure. While male participants expressed cultural differences in more general and collective terms, female participants tended to concretize these differences within the context of everyday practices and children's futures. This indicates that discourses of morality and culture are deeply intertwined with gendered social roles.

Within the theme of economic perceptions and competition over resources, male participants more prominently expressed discourses related to the labor market, low-wage work, and loss of employment, defining economic competition directly through the labor market. Female participants, by contrast, tended to express economic discomfort more in terms of social assistance, rent increases, and the household budget, associating the perception of economic burden with everyday practices of subsistence.

Within the theme of security, media, and social peace, male participants were more likely to reproduce circulating discourses of crime and insecurity found in the media and appeared more open to generalizations framing Syrians as a potential threat. Female participants, in contrast, articulated their security concerns more through issues involving children, women, and the safety of public space, emphasizing perceptions of personal and familial risk.

Finally, within the theme of future perspectives, permanence, and citizenship, although both gender groups displayed a strong expectation that Syrians' presence should remain temporary, male participants tended to frame the issue more through discourses of burden on the country and territorial belonging, whereas female participants more often discussed the possibility of long-term coexistence through the lenses of children and social adaptation.

Overall, the gender variable does not emerge in this study as a factor that alone determines perceptions of Syrians. However, it is evident that female and male participants construct their perceptions, across the five themes, through different spheres of social experience, and that this creates certain divergences in discursive emphasis and forms of justification. This finding indicates that local perceptions are neither uniform nor homogeneous; rather, they are produced in layered ways through the interplay of social positions and everyday experiences.

Conclusion

This study was shaped through a thematic analysis of qualitative interviews conducted to understand local residents' perceptions of Syrian migrants in the province of Samsun. Structured around five main themes, the analysis covered a broad range of issues, from social encounters and the drawing of cultural boundaries to feelings of economic injustice, security concerns, and debates surrounding permanence and citizenship. The overall findings of the study demonstrate that hostility toward migrants does not consist of a one-dimensional attitude of exclusion; rather, it rests upon a multidimensional, contradictory, and variable system of perceptions.

The field data show that physical contact with Syrians has become a natural part of everyday life. Participants stated that such encounters frequently take place in public spaces such as marketplaces, public transportation, school surroundings, and healthcare institutions. However, this contact does not translate into social closeness. Social distance involves not only physical separation, but also emotional and symbolic distance. In the interviews, many participants stated that despite the visibility of contact, these encounters resulted in non-relationship, that is, in a kind of "close yet distant" dilemma.

Some participants underscored the extent of this symbolic distance through statements such as, “I do not want to be in the same environment with them.” This points to a distance felt not only at the level of physical encounter, but also across the emotional, normative, and security-related layers of everyday life. For the local population, Syrians become both constantly visible and difficult to comprehend, turning into objects of uncertainty and thereby generating social tension.

The findings suggest that Syrians’ cultural practices reinforce their “otherness” in the eyes of the local population. In the interviews, factors such as language difference, clothing preferences, family structure, child-rearing practices, and women’s position in public space were presented as the main indicators of cultural separation. A large proportion of participants emphasized that, even though Syrians may share a similar belief system, “they do not live like us.”

Statements by some participants, such as “Their understanding of honor is different, so I do not want them to have contact with my children,” reveal that these cultural boundaries are supported by a moral ground. Various participants’ statements also constructed a definition of “incompatibility” through everyday norms relating to cleanliness, child-rearing, and gender relations. The shared moral codes of society reproduce themselves by excluding groups that are perceived as not conforming to them.

Participants’ discourses show that, despite the sharing of physical space, symbolic boundaries remain strongly intact. In particular, the statement “we have become a minority in our own neighborhood” indicates that these boundaries are being redrawn not only culturally, but also spatially. Boundaries are no longer merely geographic; they are increasingly defined through a moral, cultural, and even emotional map.

The findings also demonstrate that the economic sphere constitutes one of the most intense sites of tension. A frequently expressed sentiment in the interviews is the belief that migrants occupy an unfair and privileged position in access to public resources. A significant number of participants believe that Syrians benefit from state assistance to a greater extent and with greater priority than local residents. This perception is not limited to material support, but turns into a sense of discrimination in key areas such as education, healthcare, and employment.

Statements such as “Our children are unemployed, while they constantly receive help from the state” illustrate this perception of inequality. Similarly, many participants emphasized that the assistance given to Syrians is received “without deserving it,” whereas local residents cannot access similar support despite years of labor. Although such claims are not always supported by objective data, they generate a strong sense of victimization through the combined effects of media discourse, social environment, and feelings of economic strain.

Another notable finding concerns security anxieties and the attribution of criminal tendencies to Syrians. Some participants stated that they believe migrants are more frequently involved in incidents such as fighting, noise, harassment, and theft. However, a considerable portion of these claims are based not on personal observation, but on media reports, social media content, and hearsay. Statements such as “They harassed a woman—I saw it in the news” provide examples of perceptions based not on direct experience, but on forms of representation. Such representations appear less as reflections of local residents’ lived experiences than as products of a constructed social fear. The migrant figure comes to embody not a fixed threat, but a diffuse unease whose sources and boundaries remain uncertain. This fluidity is grounded less in migrants’ actual behavior than in their representation. Thus, it is not the real crime rate but rather the way crime is represented that shapes local people’s perceptions of Syrians in terms of security. Even when some residents of Samsun do not experience Syrians directly as a concrete danger, they internalize a sense of potential threat that has been constructed within the collective imagination. This is reproduced not only in the media, but also in everyday discourse, political language, and neighborhood relations, confining migrants not only to the category of the “foreign,” but also to that of the “unsafe.”

Citizenship and permanence emerge as the areas in which the strongest divergence occurs. One group of participants argued that Syrians are merely “guests” and must eventually return, while another group accepted their permanence but emphasized that citizenship should be granted only under certain conditions, especially on the basis of economic contribution and social adaptation. In this sense, citizenship is viewed not only as a legal status, but also as an expression of cultural belonging and equal responsibility.

In the specific case of Samsun, the perception of Syrians as “temporary” appears as a defensive reflex aimed at preserving the symbolic boundaries of national identity. In this context, the distinction between “us” and “them” is reproduced not only through physical contact, but also through cultural and symbolic oppositions. Some participants’ statements such as “I do not want to be in the same environment with them” reveal that this exclusion is not only spatial, but also emotional and cultural. Syrians are perceived as figures who are socially “there” but can never fully become part of “us.”

Overall, perceptions of Syrians in Samsun are shaped less by individual experience than by collective images, media representations, and cultural codes. The fact that demographic variables do not produce a clearly differentiated pattern suggests that these attitudes are nourished more by broader social discourses. In the eyes of the local population, Syrians are positioned as figures who are “there, but never truly one of us”; this makes hostility toward migrants visible not merely as an individual attitude, but as the product of a broader social climate.

These findings demonstrate that host society–refugee relations operate primarily along the axes of social identity and recognition. In the case of Samsun, attitudes toward Syrians are shaped not through outright exclusion, but within a regime of recognition characterized by conditional acceptance, distant tolerance, and symbolic boundaries. Refugees are positioned as social actors with whom everyday contact is constant, yet who are kept outside the category of “us” through moral, cultural, and emotional boundaries. This reveals that recognition cannot be reduced merely to legal status or physical coexistence; rather, it is constituted fundamentally through everyday encounters and normative evaluations.

The study also makes an empirical contribution to the literature on citizenship and moral boundaries by showing how processes of recognition are delimited. The findings demonstrate that, in the eyes of the local population, citizenship is perceived not simply as a legal right, but as a symbolic form of belonging tied to conditions of cultural adaptation, economic contribution, and moral similarity. Moral boundaries, in turn, are drawn through everyday norms relating to cleanliness, family structure, child-rearing, and women’s position in public life; these boundaries function to keep refugees in a position of being permanent yet never fully acceptable. In this respect, through the example of a medium-sized city, the study shows how regimes of recognition are reproduced through everyday life practices and symbolic boundaries, and offers an original empirical contribution to the literature that places the perspective of the host society at its center.

www.turkishstudies.net/economy

Turkish Studies - Economics, Finance, Politics

eISSN: 2667-5625

ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY**Yerel Halkın Suriyeli Mültecilere Yönelik Algıları: Samsun Örneğinde Sosyolojik Bir Analiz****Giriş**

Göç, insanlık tarihinin en kadim ve süreklilik arz eden olgularından biri olarak bireylerin ve toplumların yaşam koşullarını belirleyen çok boyutlu bir süreçtir. Sosyoloji, siyaset bilimi, ekonomi, antropoloji ve coğrafya gibi farklı disiplinlerin ortak çalışma alanı olan göç olgusu, bireysel ve toplumsal düzeyde sosyal olarak yeniden yapılanmalara yol açmakta, bu yönüyle sadece göç eden topluluklar üzerinde değil, göç edilen yerlerdeki yerel halk üzerinde de derin etkiler yaratmaktadır (Taşçı, 2018). Özellikle 21. yüzyılda artan zorunlu ve gönüllü göç hareketleri üzerine yapılan çalışmaların entegrasyon, toplumsal uyum ve birlikte yaşam konularında yoğunlaştığı görülmektedir. Başlangıçta göç araştırmaları daha çok göçmenlerin yeni geldikleri toplumla kurdukları ilişkileri ve uyum süreçlerini merkeze alırken, zamanla bu tek taraflı yaklaşım eleştirilmiş; yerel halkın göçmenlere yönelik tutum ve algılarının da araştırmalara dâhil edilmesi gerektiği vurgulanmıştır (Güzel, 2021, s. 157). Bu çerçevede göç, yalnızca mekânsal bir hareketlilik değil, aynı zamanda kültürel temas, sosyal algı, kamusal politika ve toplumsal dönüşüm dinamiklerini içeren çok yönlü bir olgu olarak değerlendirilmektedir².

Modern dönemde yaşanan zorunlu göçler, savaş, çatışma, siyasal baskılar ve doğal afetler gibi nedenlerle bireyleri ülkelerinden ayrılmak zorunda bırakmakta ve bu hareketlilik, göç edilen ülkelerde çok yönlü sosyal sorunları gündeme getirmektedir. 2011 yılında Suriye’de başlayan iç savaşın ardından ortaya çıkan yoğun göç dalgası, Türkiye’nin tarihindeki en büyük kitlesel göç tecrübesine yol açmıştır. Türkiye’de geçici koruma statüsüyle kayıt altına alınan Suriyelilerin sayısı 2021 yılı itibarıyla 3,7 milyonu aşmış; bu nüfusun önemli bir kısmı çeşitli kentlerde kamp dışı yerleşimlerde, yerel halkla iç içe bir yaşam sürmeye başlamıştır (Koyuncu, 2020: 101). Söz konusu

² Göç, insanlık tarihini belirleyen en önemli olgulardan biri olup, hiçbir devirde önemi ve etkisini kaybetmemiştir. Daha ayrıntılı bilgi için bk. Bölükbaşı, 2024; Ceyhan Akça, 2022; Demir, 2025; Gürçay & Duran, 2024; Güven & Güven Kılıçarslan, 2021; Kaş, 2024; Tomat Yılmaz, 2024; Uluç, 2022; Hatalmış 2019; Kaygusuz 2021; Akbulut, 2020; Arı & Güngör, 2022; Arpağ & Bayartan, 2022; Aygül & Kaba, 2019; Cebeci, 2020; Ceylan, 2021; Demirtaş-Milz, 2020; Erdoğan & Polat, 2020; Eken & Gezmen, 2019; Günel, 2019; Güngör, 2020; İmamoğlu & İmamoğlu, 2019; Küçük & Karaca, 2022; Kuloğlu, 2020; Mengü & Yaman, 2021; Oğuz, 2019; Özdemir & Turan, 2019; Öztürk, 2020; Paköz Türkeli, 2021; Sağır & Yılmaz, 2021; Yıldız & Sertoğlu, 2019; Özer Aytekin & Sönmez Ektem, 2019; Gün et al., 2019; Türker & Göçmenler, 2020; Durhat & Ökten, 2023; Özçellik & Eraslan, 2023; Tomat Yılmaz, 2023; Aydın, 2011; Ayata, 2007; Batmaz, 2007; Canatan, 2007, 2008; Çetin, 2008; Çiftçi, 2009; Gül, 2007; Kara, 2011; Keleş, 2009; Kolaç, 2008; Köse, 2006; Morkoç, 2009; Özkan, 2008; Say, 2009; Şahin, 2010; Yel & Gündüz, 2007; Yılmaz, 2011; Akıncı Çötök & Taşdelen, 2014; Altımuşova, 2015; Bekar, 2014; Coşkun, 2014; Çetin, 2013; Demirtaş, 2011; Durak, 2014; Gedikli Berber, 2013; Gümüş et al., 2014; Gündüz, 2012; Gürbüz, 2014; Kara, 2014; Karataş, 2015; Kızılkaya & Akay, 2013; Koçak, 2015; Korkmaz, 2015; Kuyucuoğlu, 2013; Özdemir, 2014; Öztürk, 2014; Perk Er, 2015; Sağır et al., 2015; Şahin et al., 2014; Soytürk, 2013; Ulutürk, 2013; Yılmaz, A., 2015; Yılmaz, M. Y., 2015; Arslan, 2015; Bedirhan, 2015; Cengiz, 2016; Çanak, 2015, 2016; Elmastaş & Yılmaz, 2016; Gül, 2016; Kara & Haykır, 2015; Kılıç & Keçeci, 2015; Küçüker, 2016; Solakoğlu & Gurbuz, 2016; Şentürk Kara, 2015.

kitlesel nüfus hareketliliği, yalnızca ülkenin demografik yapısını değil; aynı zamanda kamu hizmetleri, sosyal uyum politikaları ve yerel halkın göçmenlere yönelik algısını da derinden etkilemiştir. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı verilerine göre, 1 Mayıs 2025 tarihi itibarıyla Türkiye’de kayıtlı geçici koruma statüsündeki Suriyeli sayısı 2 milyon 758 bin 39 olarak açıklanmıştır. Buna rağmen, son yıllarda gönüllü olarak geri dönüş hareketleri başlamış olsa da Türkiye hâlâ ciddi bir göçmen nüfusunu barındırmaktadır. Bu durum, göçün uzun vadeli sosyal, ekonomik ve kültürel etkilerinin Türkiye gündeminde önemini koruduğunu göstermektedir. Kitlesel olarak gerçekleşen göç hareketlerinin hem göç veren hem de göç alan bölgelerde/ülkelerde önemli sosyodemografik değişimlere yol açtığı bilinmektedir. Hatta bu değişimler öylesine etkilidir ki, bir ülkenin inşasına katkı sağlayabileceği gibi, yok olmasına da zemin hazırlayabilir. Göç veren ülkeler; üretime dayalı gelir ve vergi kaybı gibi maddi, yetişmiş insan gücü ve geleceğe dair umut kaybı gibi manevi açılardan çeşitli zorluklarla karşı karşıya kalırken, göç alan ülkeler ise sosyal, kültürel, ekonomik ve politik açılardan önemli dönüşümler yaşamaktadır. Göç hareketlerini ve bu hareketlerin ülkelerde yarattığı etkileri açıklamak için 19. yüzyılın sonlarından itibaren çeşitli kuramsal çalışmalar geliştirilmiştir. Göç kuramları, ilk aşamada göç hareketlerinin genel yasalarını ve düzenliliklerini açıklamaya odaklanmış; ilerleyen süreçte ise göç eden bireylerin karar alma süreçlerini ve bu kararları etkileyen itici-çekici faktörleri merkeze alan yaklaşımlar geliştirilmiştir. Zamanla bu kuramsal çerçeve, göçü yalnızca ekonomik gerekçelerle açıklayan modellerden uzaklaşarak, göç deneyimini sosyal, kültürel ve psikolojik boyutlarıyla birlikte ele alan daha bütüncül analizlere doğru evrilmiştir (Abadan-Unat, Castles ve Miller, Faist). Bu çerçevede göç olgusunun çok boyutlu doğası, günümüzde hem göç veren hem de göç alan toplumların sosyolojik açıdan kapsamlı biçimde ele alınmasını gerekli kılmaktadır (Güzel, 2021, s. 156).Günümüz göç tartışmalarında öne çıkan önemli ayrımlardan biri, göçmen ile mülteci kavramlarının netleştirilmesidir. Göçmenler daha çok gönüllü hareketlilik ve ekonomik refah amacıyla yer değiştirirken, mülteciler ve sığınmacılar yaşadıkları coğrafyada hayatlarını tehdit eden koşullardan ötürü zorunlu olarak yer değiştiren gruplardır (Adıgüzel, 2016). Türkiye’de Suriye krizi sonrası gelen bireyler, 2014 yılında çıkarılan 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu kapsamında “geçici koruma” statüsü altında değerlendirilmekte ve bu statü, onların sosyal haklara erişimlerini belirlemektedir (Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, 2022).

Göçmenlik ve mültecilik, bireyin sadece fiziksel olarak bir mekândan diğerine geçişini değil, aynı zamanda sosyal kimliklerin yeniden müzakere edildiği, ötekilik, yerellik, vatandaşlık ve toplumsal aidiyet gibi kavramların da yeniden üretildiği sosyolojik bir geçiş sürecidir (Oral & Çetinkaya, 2017). Bu bağlamda Türkiye’deki Suriyeliler, hem kamusal hizmetlere erişim hem de toplumsal kabul süreçlerinde çeşitli sınamalarla karşılaşmakta; özellikle büyük kentlerde yaşanan gündelik temaslar, yerel halk algısının şekillenmesinde kritik bir rol oynamaktadır.

Kent sosyolojisi bağlamında düşünüldüğünde, şehirler yalnızca göçmenlerin yerleştiği mekânlar değil, aynı zamanda göçmen ve yerli halkın karşılaşma, çatışma ve uzlaşma alanlarıdır. Mekânsal yoğunlaşmalar hem fiziksel yakınlığı hem de sosyal gerilimi beraberinde getirmekte; bu da sosyal uyum, kültürel tolerans ve güvenlik algısı gibi konuların yerel düzeyde incelenmesini zorunlu kılmaktadır. Samsun gibi orta ölçekli kentler, göçün etkilerinin daha doğrudan gözlemlenebildiği yerel laboratuvarlar niteliği taşımaktadır.

Bu çalışmada Samsun’un tercih edilmesinin temel nedeni, kentin yalnızca orta ölçekli bir yerleşim olması ya da literatürde görece az çalışılmış olması değildir. Samsun, ne sınır kenti ne de metropol olması bakımından Türkiye’deki göç deneyimini ‘olağanüstü’ koşullar yerine gündelik hayatın rutini içinde gözlemlemeye imkân tanıyan özgül bir sosyolojik bağlam sunmaktadır. Kentte Suriyeli sığınmacıların büyük ölçüde kamp dışı, dağınık ve yerel halkla iç içe bir yerleşim düzeni içinde yaşamaları, yerli halk-mülteci ilişkilerinin mikro düzeyde, gündelik karşılaşmalar üzerinden şekillendiği bir alan yaratmaktadır. Bu durum, algıların kriz anlarına değil, süreklilik gösteren temas pratiklerine bağlı olarak nasıl üretildiğini inceleme imkânı sağlamaktadır. Ayrıca Karadeniz

kentlerine özgü yerellik algısı, görece homojen toplumsal yapı ve güçlü aidiyet söylemleri, ‘öteki’nin nasıl tanımlandığını ve sınırların hangi sosyo-kültürel dinamikler üzerinden kurulduğunu analiz etmeye elverişli bir zemin sunmaktadır. Bu yönüyle Samsun örneği, Türkiye’de göç literatüründe ağırlıklı olarak metropoller ve sınır illeri üzerinden yürütülen çalışmaları tamamlayıcı nitelikte olup, orta ölçekli kentlerde yerel halk algılarının nasıl inşa edildiğine dair özgün ve karşılaştırmalı bir katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Bu çalışma, ev sahibi toplum-mülteci ilişkilerini esas olarak sosyal kimlik ve tanınma eksenini üzerinden analiz etmektedir. Yerli halkın Suriyeli sığınmacılara yönelik algıları, yalnızca ekonomik rekabet ya da güvenlik kaygıları çerçevesinde değil; kimlerin meşru, kabul edilebilir ve “bizden” sayıldığına dair normatif değerlendirmeler üzerinden şekillenmektedir. Bu bağlamda tanınma, yalnızca hukuki statü ya da resmi vatandaşlıkla sınırlı bir süreç değil; gündelik karşılaşmalar, ahlaki yargılar ve sembolik sınırlar aracılığıyla işleyen çok katmanlı bir toplumsal mekanizma olarak ele alınmaktadır. Vatandaşlık ve ahlaki sınırlar literatürü ise bu çalışmada, tanınma süreçlerinin kurumsal ve gündelik düzeylerde nasıl sınırlandığını anlamaya imkân veren tamamlayıcı analitik araçlar olarak kullanılmaktadır.

Bu çalışma, Samsun kentinde yaşayan yerli halkın Suriyeli sığınmacılara yönelik algılarını, gündelik hayatta kurulan temaslar üzerinden anlamayı amaçlamaktadır. Araştırma, yerli halkın Suriyelilerle kurduğu ilişkilerin hangi zihinsel, kültürel ve sosyal çerçeveler içerisinde şekillendiğini; bu algıların güvenlik, ekonomi, kültürel yakınlık/mesafe ve birlikte yaşam deneyimleri bağlamında nasıl üretildiğini incelemektedir. Bu doğrultuda çalışma, göç literatüründe uzun süre ihmal edilmiş olan “ev sahibi toplum” perspektifini merkeze alarak, orta ölçekli bir kent örneği üzerinden yerel düzeyde toplumsal algıların nasıl kurulduğuna dair nitel bir çözümleme sunmayı hedeflemektedir.

Yöntem

Bu çalışmada, göç olgusunun karmaşık ve çok boyutlu yapısını derinlemesine anlamak amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Niteliksel araştırma tasarımı, bireylerin deneyimledikleri sosyal olgulara dair anlamlarını, yorumlarını ve bu bağlamdaki etkileşimlerini çözümlemeye olanak sağladığı için tercih edilmiştir. Nitel çalışma, bir taraftan araştırmacının belli bir konuda derinlemesine bilgilere ulaşmasını mümkün kılarken diğer taraftan da görüşme yapılan kişilerin içinde bulundukları bağlamı nasıl ve ne şekilde anlamlandırdıklarını içeriden kavrama imkânı sağlamaktadır (Neuman, 2014, s.240-241). Araştırma, anlama ve yorumlamaya dayalı yorumlayıcı paradigma çerçevesinde tasarlanmıştır; bireylerin gündelik deneyimlerini kendi anlam dünyaları içerisinde çözümlemeyi hedeflemiştir. Bu yaklaşım, sosyal gerçekliğin yerel düzeyde nasıl kurgulandığını ve hangi anlam dünyaları içinde şekillendiğini ortaya koymada etkilidir.

Türkiye’nin Karadeniz bölgesinin sosyokültürel açıdan dinamik kentlerinden biri olan Samsun, 2011 yılında başlayan Suriye iç savaşı sonrası yoğunlaşan zorunlu göç hareketleriyle birlikte önemli bir Suriyeli nüfusu ağırlayan merkezlerden biri hâline gelmiştir. Kentteki Suriyeli nüfusun 2021 yılı itibarıyla 6510 kayıtlı kişiye ulaşması, Samsun’un toplam nüfusu dikkate alındığında düşük bir orana karşılık gelse de, bu nüfusun kentin belirli bölgelerinde yoğunlaşması ve yerel halkla gündelik yaşam pratikleri içinde sürekli etkileşim hâlinde bulunması, kültürlerarası temasın niteliğini artırmaktadır. Özellikle Samsun’un kent merkezinde bulunan İlkadım, Atakum ve Canik ilçeleri, göçmenlerin yoğunlaştığı bölgeler arasında yer almakta ve bu durum, yerli halk ile geçici koruma statüsündeki Suriyeli sığınmacılar arasında doğrudan sosyal etkileşimi artırmaktadır. Dolayısıyla, bu çalışma Samsun’un İlkadım, Atakum ve Canik ilçelerinde yaşayan yerli halkın Suriyeli mültecilere dair düşünce, inanç, önyargı, tutum ve davranışlarını nitel ve çok boyutlu bir yaklaşımla ortaya koymayı hedeflemektedir. Araştırmanın temel konusu, Samsun’daki yerli halkın Suriyeli sığınmacılara yönelik bakış açısını çok boyutlu bir şekilde incelemektir. Bu çerçevede çalışmanın genel amacı, Samsun halkının Suriyelilere yönelik algılarını, bu algıları şekillendiren temel faktörleri ve kültürlerarası etkileşim pratiklerini anlamak ve analiz etmektir. Araştırmanın bu

temel amacı, yerel halkın Suriyelilere yönelik sahip olduğu önyargı, stereotip ve sorun alanlarını belirlemek; gündelik yaşamda ortaya çıkan uyum, toplumsallaşma, ekonomi, güvenlik ve kültürel çatışma gibi meseleleri yerel halkın perspektifinden betimlemek; elde edilen nitel bulgular ışığında birlikte yaşamaya yönelik toplumsal farkındalığı artıracak öneriler geliştirmek ve sosyal politika süreçlerine katkı sağlamak gibi alt amaçlar doğrultusunda derinleştirilmiştir. Bu bağlamda araştırmanın problemi, Suriyeli sığınmacıların Samsun halkının zihninde nasıl konumlandığı, hangi sosyo-kültürel dinamiklerle ilişkilendirildiği ve bu algıların toplumsal uyum süreçlerini nasıl etkilediği sorularına dayanmaktadır. Göçmenlerle yerli halk arasında yaşanan gündelik karşılaşmalar, mekânsal paylaşım biçimleri, ekonomik rekabet algısı, kültürel farklar ve güvenlik gibi meseleler araştırmanın problem alanını oluşturmaktadır. Bu çalışma, kitlesel göçün ardından ortaya çıkan yerel tepkileri anlamaya, mültecilerin Türkiye toplumundaki kabul ediliş biçimlerini çözümlemeye ve yerel halkın algılarındaki kırılma noktalarını görünür kılmaya yönelik nitel bir çaba sunmaktadır. Ayrıca, göç sosyolojisi literatürüne Samsun gibi görece az çalışılmış kentler üzerinden katkı sunmayı da hedeflemektedir. Bu araştırmanın temel amacı, Samsun'daki yerel halkın Suriyeli sığınmacılara yönelik algılarını ve bu algıları şekillendiren sosyo-kültürel dinamikleri nitel bir perspektifle analiz etmektir. Bu çerçevede çalışma, yerel halkın Suriyelilere ilişkin önyargı, stereotip ve sorun algılarını; gündelik yaşamda ortaya çıkan uyum, kültürlerarası etkileşim, ekonomik rekabet ve güvenlik gibi temalar üzerinden ele almaktadır. Araştırmanın problematiği, Suriyeli sığınmacıların Samsun halkının zihninde nasıl konumlandırıldığı, bu konumlandırmaların hangi toplumsal deneyimler ve mekânsal karşılaşmalar aracılığıyla üretildiği ve söz konusu algıların toplumsal uyum süreçlerini nasıl etkilediği sorularına dayanmaktadır. Bu bağlamda çalışma, kitlesel göç sonrasında yerel düzeyde ortaya çıkan tepkileri görünür kılmayı, yerli halk-mülteci ilişkilerinin gündelik hayattaki kırılma noktalarını analiz etmeyi ve elde edilen bulgular üzerinden birlikte yaşamı destekleyici sosyal politika tartışmalarına katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Araştırmanın evrenini Samsun ilinde yaşayan yerli halk oluşturmaktadır. Örneklem, amaçlı örneklem tekniklerinden “maksimum çeşitlilik örnekleme” yöntemiyle belirlenmiştir. Bu teknik, belirli bir sosyal olguya farklı perspektiflerden bakan bireyleri çalışmaya dâhil ederek olgunun çok boyutlu şekilde anlaşılmasını amaçlamaktadır. Bu kapsamda; yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, meslek, Suriyelilerle fiziksel yakınlık gibi demografik ve sosyolojik değişkenler dikkate alınmış; Samsun'un üç merkezi ilçesi olan Atakum, İlkadım ve Canik'te görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar, Suriyeli göçmenlerin gündelik yaşamda daha yoğun şekilde varlık gösterdiği mahallelerde ikamet eden bireylerden seçilmiştir. Görüşmelerin, özellikle Suriyeli sığınmacıların daha görünür olduğu mekânlarda yapılması, fiziksel temasın ve mekânsal karşılaşmaların etkisini gözlemlemeye olanak tanımıştır. Araştırmada 15 katılımcı ile derinlemesine görüşme yapılmıştır. Katılımcı sayısı, nitel araştırmalarda sıklıkla başvuru alan teorik doygunluk ilkesi doğrultusunda belirlenmiştir. Görüşmeler ilerledikçe, özellikle güvenlik algısı, ekonomik rekabet, kültürel mesafe ve gündelik temas biçimlerine ilişkin anlatıların tekrar etmeye başladığı; yeni kavramsal temaların ortaya çıkmadığı gözlemlenmiştir. Bu aşamadan sonra yapılan ek görüşmeler, mevcut temaları derinleştirmiş ancak yeni bir analitik kategori üretmemiştir. Bu nedenle saha süreci 15 katılımcı ile sınırlandırılmıştır.

Katılımcılar, Samsun'da yaşayan yerli halk arasından farklı sosyodemografik özellikleri temsil edecek şekilde seçilmiştir. Görüşülen kişiler arasında kadın ve erkek katılımcılar, farklı meslek gruplarında çalışan bireyler (özel sektör, esnaf, işsiz, emekli vb.) ve farklı gelir düzeylerine sahip kişiler yer almaktadır. Bu çeşitlilik, Suriyeli sığınmacılara yönelik algıların tek tip bir toplumsal konumdan değil, farklı deneyim ve yaşam koşullarından beslenen çok katmanlı bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışmada bu değişkenler bağımsız karşılaştırma kategorileri olarak değil, algıların oluşumunu bağlamsal olarak anlamaya yardımcı analitik arka plan unsurları olarak değerlendirilmiştir.

Araştırmada veri toplama tekniği olarak yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme tekniği benimsenmiştir. Derinlemesine görüşmeler, katılımcıların kendi anlatılarıyla gündelik deneyimlerini

ve bu deneyimlere yükledikleri anlamları dile getirmelerine olanak tanır. Bu yöntem, sosyal gerçekliğin yerel düzeyde nasıl kurgulandığını ve hangi anlam dünyaları içinde şekillendiğini ortaya koymada etkilidir (Kumar, 2011; Punch, 2005). Görüşme formu, araştırmanın kavramsal çerçevesine dayalı olarak hazırlanmış ve esnek bir yapıda düzenlenmiştir. Bu yapı, görüşme sırasında katılımcıların anlatılarına göre soruların yeniden şekillendirilmesine imkân vermiştir. Her bir katılımcıyla yaklaşık 45 ila 60 dakika arasında süren derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Katılımcılardan etik onam alınmış; görüşmeler ses kayıt cihazı ile kaydedilmiş ve daha sonra araştırmacı tarafından deşifre edilmiştir. Katılımcıların kimlik bilgileri gizli tutulmuş ve etik ilkelere tam uyum sağlanmıştır. Tüm veriler anonimleştirilmiş, tanınabilir hiçbir kişisel bilgi çalışmaya dâhil edilmemiştir. Araştırmada elde edilen nitel veriler, anlama ve yorumlamaya dayalı yorumlayıcı paradigma çerçevesinde içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Analiz süreci, önceden belirlenmiş temalara dayalı bir sınıflandırma yerine, veriye duyarlı ve tümevarımsal bir yaklaşımla yürütülmüştür. İlk aşamada görüşme kayıtları kelimesi kelimesine çözümlenmiş, metinler defalarca okunarak katılımcı ifadelerinde tekrar eden anlam örüntüleri belirlenmiştir. Bu aşamada açık kodlama yapılmış; katılımcıların Suriyeli sığınmacılara ilişkin algılarını yansıtan ifadeler, güvenlik, ekonomi, kültürel temas, gündelik karşılaşmalar, aidiyet ve toplumsal mesafe gibi içeriklere göre kodlanmıştır. İkinci aşamada, benzer anlamlar içeren kodlar bir araya getirilerek alt temalar oluşturulmuş; bu alt temalar, yerel halkın algılarını daha üst düzeyde açıklayabilecek tematik çerçeveler altında yeniden düzenlenmiştir. Tema belirleme sürecinde, kodların yalnızca sıklığı değil, katılımcı anlatılarındaki bağlamsal vurgu ve gerekçelendirme biçimleri de dikkate alınmıştır. Nihai temalar, katılımcı söylemlerinin bütünlüğünü koruyacak şekilde, araştırmanın temel problem alanlarıyla ilişkilendirilmiş; temaların her biri doğrudan alıntılarla desteklenerek yorumlanmıştır. Bu sayede araştırmacı yorumu ile katılımcı anlatısı arasındaki ayrım korunmuş; temaların veriden türetilen analitik yapılar olması gözetilmiştir. Analiz süreci, yeni görüşmelerden elde edilen verilerin mevcut kod ve temaları tekrar etmesiyle teorik doygunluğa ulaşıldığı noktada sonlandırılmıştır.

Araştırma kapsamında elde edilen veriler, yorumlayıcı paradigma ve içerik analizi yoluyla çözümlenmiş; bulguların sunumunda ise nitel araştırma geleneğine uygun biçimde betimsel analiz tekniğinden yararlanılmıştır. Bu yaklaşımda, katılımcıların ifadelerine doğrudan yer verilerek verilerin bağlamsal özgünlüğü korunmuştur. Kümbetoğlu (2022, 154)'nın belirttiği gibi, betimsel analizde görüşmecilerin ifadeleri, kullanılan dil, semboller ve benzetmeler üzerinden tanımlayıcı bir çözümleme yapılır. Bu doğrultuda veriler, ortak temalar etrafında gruplanmış, belirli kategoriler oluşturulmuş ve nitel araştırmaların doğasına uygun olarak çözümlemeler yapılmıştır. Araştırmacı, refleksivite ilkesine bağlı kalarak öznelliğinin farkında olmuş ve verileri kendi önyargılarından bağımsız değerlendirmeye özen göstermiştir. İç geçerliliği artırmak amacıyla bulguların sunumunda katılımcılardan doğrudan alıntılara sıklıkla yer verilmiştir. Bulgular, beş ana tema etrafında yapılandırılmıştır: gündelik hayatta temas ve toplumsal mesafe; kültürel sınırlar ve uyum; ekonomik algılar ve kaynak rekabeti; güvenlik ve medya; kalıcılık ve vatandaşlık. Şimşek ve Yıldırım'ın (2005) vurguladığı üzere, bu yöntemle kavramsal çerçeve ve araştırma soruları ışığında veriler sistematik biçimde sınıflandırılmış ve yorumlanmıştır. Bu çalışma, Samsun Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) kapsamında yürütülen bir araştırmanın verilerine dayanmaktadır. Söz konusu proje için Samsun Üniversitesi Etik Kurulu'nun 16.07.2021 tarihli, 15. oturum ve 26 sayılı kararıyla etik onay alınmıştır.

Bulgular ve Tartışma

Samsun, son yıllarda Suriye'den gelen geçici sığınmacıların önemli oranda yerleştiği Karadeniz şehirlerinden biri hâline gelmiştir. Bu durum, kentin sosyal dokusunu, gündelik hayat pratiklerini ve toplumsal algılarını doğrudan etkilemektedir. Göçmen nüfusun artışı, yalnızca demografik yapıyı değil, aynı zamanda kentteki ekonomik ilişkileri, kültürel etkileşim biçimlerini ve kamusal alanın kullanımını da dönüştürmüştür. Bu bağlamda, göçmen ve yerel halk arasındaki gündelik temas biçimleri, toplumsal mesafe düzeyi ve karşılıklı uyum pratikleri kentin yeni

sosyolojik dinamiklerini anlamada kritik bir önem taşımaktadır. Yapılan saha görüşmeleri, Samsun halkının Suriyeli geçici sığınmacılara dair algısını çözümlemek; bu algının sosyal etkileşim, toplumsal mesafe, kültürel uyum ve gelecek beklentileri üzerinden nasıl biçimlendiğini ortaya koymak açısından değerli veriler sunmaktadır. Katılımcıların ifadeleri, hem yerel halkın göç olgusuna yüklediği anlamları hem de birlikte yaşama kültürüne dair karşılıklı sınırların nasıl inşa edildiğini anlamak bakımından önemli ipuçları sağlamaktadır. Araştırma kapsamında görüşme yapılan katılımcıların demografik profili aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1: Katılımcı Profili

Participant Code	Yaş	Cinsiyet	Medeni Durum	Eğitim
K1	28	E	Bekar	Lisans
K2	38	K	Evli	Ön Lisans
K3	50	E	Evli	İlkokul
K4	43	K	Bekâr	Lise
K5	61	K	Evli	Lise
K6	66	E	Evli	Lisans
K7	49	K	Evli	Lise
K8	20	K	Bekâr	Lise
K9	24	E	Bekâr	Lisans
K10	23	K	Bekâr	Lisans
K11	34	E	Bekâr	Lisans
K12	32	K	Bekâr	Lise
K13	24	E	Bekâr	Ön Lisans
K14	44	E	Evli	Lise
K15	53	E	Evli	Lise

Tema1: Gündelik Hayatta Temas ve Toplumsal Mesafe

Bu temada, yerel halk ile Suriyeli göçmenler arasındaki hem fiziksel hem de sembolik karşılaşmaları, bu karşılaşmaların sosyal mesafe, kültürel sınırlar ve görünürlük-gerilim ekseninde nasıl şekillendiğini çözümlemeyi amaçlamaktadır. Gündelik yaşamda karşılaşma, yalnızca mekânsal kesişimlerle sınırlı olmayıp, bireylerin “ötekini” nasıl tanımladığı ve konumlandığı üzerinden şekillenmektedir.

Kategori 1: Kamusal Alanda Temasın Niteliği

Görüşmeye katılanların neredeyse tamamı, Suriyelilerle çeşitli kamusal alanlarda -pazar yerleri, toplu taşıma araçları, parklar, alışveriş merkezleri- sıklıkla karşılaştıklarını ifade etmektedir. Ancak bu karşılaşmalar, çoğunlukla fiziksel bir arada bulunuşa dayanmakta, sosyal bütünleşmeyi ve anlamlı bir etkileşimi pekiştirecek nitelikten uzak kalmaktadır. Görüşme yapılan katılımcılardan birinin ifadesi bu durumu net bir şekilde özetlemektedir:

Pazarda, otobüste, okulda... Çoğu yerde karşılaşıyoruz ama bir iletişim yok. Bir selam bile yok çoğu zaman. Herkes kendi halinde (K2, Önlisans, 38).

Bu ifade, temasın varlığına rağmen duygusal ya da sosyal bir yakınlaşmanın gerçekleşmediğini göstermektedir. Bireyler, aynı kamusal mekânda fiziksel olarak bulunsalar da, birbirlerini bilinçli bir şekilde görmezden gelmekte, tanımamakta ve sosyal bir bağ kurmaktan kaçınmaktadırlar. Başka bir katılımcı ise mesafenin bir anlamda dışlama ile birleştiğini belirtir:

Onlar bir arada takılıyor hep. Bizle karışmıyorlar. Sokaklarda, caddelerde onları görmek beni son derece rahatsız ediyor. Davranışlarından, hitaplarından, yaklaşımlarından

tavırlarından dolayı onlardan rahatsız oluyorum. Bir de ben Arap toplumunu hiç sevmem. Bu da bir etken oluyor herhalde (K6 Üniversite, 66).

Burada kullanılan “biz” ve “onlar” ayrımı, yalnızca aidiyetin değil, gündelik pratiklerin de nasıl kutuplaştığını göstermektedir. Suriyelilerin Samsun'un merkez ilçelerinde yoğunlaşması, yerel halk ile doğrudan sosyal etkileşimi artırsa da aynı zamanda mekânsal bir ayrışmaya yol açmaktadır. Suriyeliler, genellikle daha uygun kiraların bulunduğu yoksul semtlerde ikamet etmeyi tercih etmekte ve bu bölgelerde kendi aralarında yoğun bir dayanışma ve yardımlaşma ağı kurmaktadır. Bu durum, göç sonrası yabancılık çekmemek ve kendi kültürel pratiklerini sürdürebilmek adına bir "taktik" olarak işlev görse de yerel halkın Suriyelilerin yaşadığı mahallelerden ve sık kullandıkları kamusal alanlardan kaçınmasına neden olmakta ve kent içinde bir ayrışma yaratmaktadır.

Suriyeli nüfusun kamusal alandaki artan görünürlüğü, yerel halkta zaman zaman rahatsızlık ve toplumsal huzurun bozulduğu hissine yol açmıştır. Bu durum, göçün sadece politik değil, aynı zamanda gündelik hayata nüfuz eden sosyolojik bir mesele olduğunu göstermektedir. Bir katılımcı bu durumu şöyle ifade etmektedir:

Evet, her yerdeler. Nereye dönsek ortalıkta zaten, yani rastlamamak mümkün değil. Direkt onlardan çoğu. Ben kendi insanımdan çok onları görüyorum ve onların sürekli doğum yapmasından rahatsızım (K7, Lise, 49).

Bu yargılar yerel halkın zihninde yabancının, bir “düzen bozma potansiyeli” taşıyan “olağan şüpheli” olarak konumlandığını gözler önüne sermektedir.

Buna karşın, bazı katılımcılar Suriyeli sığınmacıları günlük hayatın olağan akışı içerisinde daha nötr veya olumlu bir bakış açısıyla değerlendirmektedir. Bir katılımcının bu konuda görüşleri şu şekildedir:

Yani geneline baktığımızda ben bir yaramazlık görmüyorum. Bir iki defa yolda giderken kavgalarına rast geldim ama o da istisnalar kaideyi bozmaz diye düşünüyorum. Karşı komşum var Suriyeli, iyi anlaşıyoruz, muhabbet ediyoruz. İyi insanlar gördüğüm kadarıyla. Bir iki defa gençlerden kavgalarına denk geldim. Ama onun dışında Samsun için Suriyelilerin bir sıkıntı olduğunu düşünmüyorum (K11, Üniversite, 36).

Bu ifadeler kentteki algının tek boyutlu olmadığını ve kişisel deneyimlerin bakış açısını şekillendirdiğini ortaya koymaktadır.

Kategori 2: Çocuklar Üzerinden Kurulan Temasın İkircikli Doğası

Temasın bir diğer önemli boyutu, özellikle eğitim kurumları aracılığıyla çocuklar üzerinden kurulan ilişkililerdir. Katılımcılar, Suriyeli çocuklarla aynı sınıfta olan kendi çocuklarının bu durumdan etkilendiğini ya da temasın çocuklar arasında yetişkinlere kıyasla daha kolay ve önyargısız bir şekilde gerçekleştiğini belirtmektedirler. Bir katılımcının bu konuda görüşleri şu şekildedir:

Bence bir sıkıntı yok. Aldıkları eğitim Türkçe olduğu müddetçe, illa Türkçe de almak da zorunda değiller. Tabiki herkesin bir hak hürriyeti var ama sığınmacı ise benim ülkemdeki kurallara göre yaşayacaklar. Çocuğum olmuş olsa aynı okulda okumalarını isterim istemem konusunda istemem diyemem (K3, İlkokul, 50).

Bazı katılımcılar ise çocukların arkadaş edinme konusunda olumlu değerlendirmelerde bulunarak şöyle söylemektedir:

Tabii ki tercih ederdim. Çünkü hepimiz Allah'ın kullarıyız. Hiç kimseyi küçümsememeliyiz. Bir insan hangi ırktan olursa olsun kötü biri mi iyi biri mi ona bakmalıyız. Yani sırf insanlar buraya kabul edildiler diye içlerinde çürük yumurtalar var diye yani affedersin sapığı işte tecavüzcüsü var diye içlerinde yüzde 5'lik yüzde 10'luk kısmı çürük diye bütün Suriyelilere bunu mal edersek biz hem günaha girmiş oluruz hem de bu insanlara eziyet yapmış oluruz (Katılımcı11, Üniversite, 34).

Katılımcının bu gözlemi Allport'un (1954) "olumlu temas hipotezi"nin potansiyelini destekler niteliktedir. Yapılan araştırmalar, gruplar arası temasın önyargıyı azaltma, olumlu tutumlar geliştirme konusunda etkili olduğuna yönelik bilgi sağlamaktadır. Temas hipotezi ve gruplar arası temas kuramı, grup üyeleri arasında doğrudan, gerçek bir temasın etkili olacağını belirtmektedir. Katılımcılar genel olarak çocukların eğitimi söz konusu olduğunda daha eşitlikçi davranış ve söylem geliştirdikleri görülmektedir. Eşit statüdeki bireyler arasında, ortak hedeflere yönelik ve kurumsal destekle gerçekleşen temasın, önyargıların kırılmasında ve gruplar arası ilişkilerin iyileştirilmesinde daha etkili olabileceği düşünülmektedir. Çocukların yetişkinlere kıyasla daha az yerleşik önyargılara sahip olması, bu tür olumlu etkileşimlerin filizlenmesi için uygun bir zemin sunmaktadır. Buna karşın, bazı katılımcılar çocuklar üzerinden kurulan bu temasın, kendi kültürel ve sosyal sınırlarının aşılabilmesine dair derin endişeler taşımaktadır.

Benim çocuklarımla Suriyelilerin çocuklarının aynı okula gitmesi çocukların ahlaki değerlerini bozar (K6, Üniversite, 66).

Katılımcının daha temkinli ve mesafeli ifadesi, bu endişeyi açıkça ortaya koymaktadır. Bu ifade, temasın bir yandan bir "bulaşma" riski, bir tür kültürel "kirlenme" olarak algılandığını ve sosyal mesafenin aynı zamanda bir kültürel homojenlik anlayışıyla da yakından bağlantılı olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, çocuklar üzerinden kurulan temas, hem bir yakınlaşma potansiyeli hem de mevcut sınırları koruma ve yeniden üretme çabası arasında salınan gerilimli bir nitelik taşımaktadır.

Kategori 3: Görünürlük, Belirsizlik ve "Akışkan Yabancı" Algısı

Bazı katılımcılar, Suriyelilerin şehirdeki fiziksel varlığının "fazlasıyla görünür" olduğunu vurgulamaktadır. Bu görünürlük, yalnızca sayısal bir fazlalığı değil, aynı zamanda psikososyal bir mevcudiyeti, yerleşik düzen ve rutinler üzerinde bir tür "bozucu etki"yi de ima etmektedir. Bir katılımcının şu ifadeleri bunu destekler niteliktedir:

Evet. Çok fazla rastlıyorum. Bir tane Suriyeli komşum var. Çok kalabalıklar. Kimin kim olduğunu bile bilmiyorum. Sadece onları sürekli görüyorum. Selamlaştığımız bile yok (K1, Üniversite, 28).

Bu tür tanımlamalar gösteriyor ki Suriyelilerin, ne tam anlamıyla yerel toplumun bir parçası ne de tamamen dışarıdan ve tanımlanabilir bir "öteki" konumundadır; arada bir yerde, belirsiz ve geçici bir statüde tutulmaktadırlar. Bu "arada kalmışlık" hali, hem Suriyeliler için bir kimlik ve aidiyet belirsizliği yaratmakta hem de yerel halk için bir tür sosyal ve kültürel öngörülemezlik kaynağı oluşturmaktadır. Bir başka katılımcının şu ifadeleri ise bu "yakın ama uzak" olma hissiyatını ve bunun yarattığı gerilimi açıkça ortaya koymaktadır:

Bizim binamızda çok var. Bunlar gece sabahlara kadar hiç uyumazlar. Sabahlara kadar konuşurlar, gürültü ses. Ama gündüzleri de ortadan kaybolurlar. Böyle bir sıkıntımız var bunlarda? Kapıda gördük mü selamlaşabiliyoruz başka bir diyalogumuz yok. Aramızda hep bir mesafe var (K13, Yüksekokul, 24).

Bu durum, Bauman'ın modern kentteki "akışkan yabancı" kavramıyla uyumludur. Yabancı, "fiziksel olarak yakın ama zihinsel olarak uzak"tır (Bauman, 1998: 188) ve kentte bireylerde sürekli bir belirsizlik yaratır; "ne dost ne düşman ya da her ikisi" olarak algılanır (2003: 77). Bu nedenle insanlar, Goffman'ın "sivil dikkatsizlik" tekniğiyle yabancıyı görmezden gelerek yan yana yaşar (Bauman, 2004: 79). Ancak bu pratikler yabancıyı marjinalleştirir. Mansson'un (Akt. Başer & Hülür, 2015: 400) belirttiği gibi, yabancı toplumsal yaşamda dışlanan bir sınıfın üyesi haline gelir. Suriyelilerin kent mekânında "görünür ama yabancı" olarak algılanmaları da bu dinamiğin güncel yansımasıdır; sürekli temas edilen ama içselleştirilemeyen ötekiler olarak toplumsal gerilim ve mesafe üretirler.

Kategori 4: “Biz-Onlar” Söyleminin Günlük Dilde İnşası

Kamusal alandaki temasın niteliği, aynı zamanda etnik sınırların nasıl çizildiğini ve korunduğunu da ortaya koymaktadır. Bir katılımcının:

Olumsuz etkiliyor. Sokaklarda, caddelerde onları görmek beni son derece rahatsız ediyor. Özellikle ana yollarda trafik ışıklarında sürekli Suriyelilerle karşılaşıyoruz. Bu beni olumsuz etkiliyor. Davranışlarından, hitaplarından, yaklaşımlarından tavırlarından dolayı rahatsız oluyorum. Bir de ben Arap toplumunu hiç sevmem (K6, Üniversite, 66).

Şeklindeki ifadesi, mesafenin pasif bir kayıtsızlıktan öte, aktif bir dışlama mekanizmasıyla birleşebileceğini göstermektedir. Burada kullanılan keskin “biz” ve “onlar” ayrımı, güçlü bir şekilde kendini göstermektedir. Katılımcıların söylemlerinde Suriyelilerin “kendi içlerinde kalmaları” ve “yerel halkla karışmamaları” yönündeki ifadeler, bu sınırların hem Suriyeliler tarafından hem de yerel halk tarafından farklı motivasyonlarla da olsa korunduğunu düşündürmektedir. Bu durum, sadece aidiyet duygusunun değil, aynı zamanda gündelik pratiklerin ve sosyal ağların da nasıl etnik ve kültürel çizgilerle kutuplaştığını, yabancılaştığını çarpıcı bir biçimde göstermektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri şu şekildedir:

Onlar çok farklı. Yaşayışları, konuşmaları, her şeyleri başka. Bizim gibi değiller (K5, Lise, 61).

Evet, her yerdeler. Nereye dönsek ortalıkta zaten, yani rastlamamam mümkün değil. Direkt onlardan çoğu. Ben kendi insanımdan çok onları görüyorum ve onların sürekli doğum yapmasından rahatsızım (K7, Lise, 49).

Çok fazla Suriyeli’ye rastlıyorum. Bu beni kötü etkiliyor. Çünkü bizim yaşam tarzımızdan çok farklılar ve ülkemize de bir getirileri yok. Götürüleri daha çoktur (K14, Lise, 44).

Temasın en kritik noktalarından biri kültürel farklılıkların algılanış biçimidir. Katılımcılar, Suriyelilerle dini veya geleneksel değerlere dayalı yüzeysel bir benzerlik kabul etseler de, derinlemesine ahlaki norm farklılıkları dışlamaya neden olmaktadır. Katılımcıların "Ahlak anlayışları farklı, o yüzden çocuklarımla temas etsin istemiyorum" ve "Giyimleriyle, temizlik alışkanlıkları bizden çok farklı" gibi ifadeleri, kültürel farklılıkların nasıl "ahlaki tehdit" veya "düzen bozucu" olarak algılandığını göstermektedir. Bu durum, yerel halkın kendilerini "saygın, medeni, temiz ve kibar" olarak nitelendirirken, Suriyelileri "kaba, kirli" olarak damgalamasına yol açabilmektedir. Katılımcıların aşağıdaki ifadeleri bu algıyı desteklemektedir.

Çok kalabalık aileyle yaşıyorlar. Pis görünüyorlar dışarıdan. Kendi apartmanından örnek veriyorum. Tabii ki onları düşünerek söylüyorum. Çok kalabalıklar, pisler, sürekli Rahatsız edici kokular geliyor. Yaptıkları yemeklerden kıyafetlerine kadar temizlik anlayışımızı tamamen farklı olduğunu düşünüyorum. Aynı dinden olsak bile (K1, Üniversite, 28).

Ben onlarla aynı lokantada yemek yemekten de nefret ediyorum. Pisler. Midem bulanıyor. Herkesin midesi bulanıyor. Ve de ters ters bakıyorum. O da bana ters ters bakıyor (K7, Lise, 49).

Bir ahlak farklılığı var. İki sohbet farklılığı var. Üçüncü olarak ta kendi vatanımda onların bu kadar asalak bir şekilde rahat yaşamalarından rahatsızım (K15, Lise, 53).

Suriyeli göçmenlerin, özellikle kadın katılımcıların Türkçe bilmemeleri, yerel halkla iletişim kurmalarını zorlaştıran en büyük problemlerden biridir.

6-7 senedir Samsun’da yaşayan insanların bile hala Arapça konuşuyor olmasından rahatsız oluyorum (K15, Lise, 53).

Dil engeli, yerel halk ve Suriyeliler arasındaki iletişimi sınırlamakta ve sosyal ilişkilerin yüzeysel kalmasına yol açmaktadır. Samsun’daki temas noktaları (kamusal alanlar, eğitim kurumları,

çocuklar) bütünleşmeden çok toplumsal mesafe üretmektedir. Yerel halk, Suriyelileri gündelik yaşamın parçası olarak görse de aidiyet çemberinin dışında tutmaktadır. Kültürel farklılıklar ve ahlaki norm algıları, “biz” ve “onlar” ayrımını pekiştirirken, bazı katılımcılar Suriyelileri “toprağını savunmayan” ya da “vatan haini” olarak tanımlayarak kendi vatanseverliklerini yüceltmektedir. Bu durum, Tajfel’in (1982) sosyal kimlik kuramına uygun biçimde karşıt kimlikler üretmekte; olumsuz stereotiplerin yayılmasına zemin hazırlamaktadır. Ayrıca medya temsilleri, olumsuz imgeleri pekiştirerek Suriyelilere yönelik suçluluk algısını güçlendirmektedir.

Tema 2: Kültürel Yakınlık, Toplumsal Ahlak ve Uyum Sınırları

Bu tema, yüzeysel benzerliklerin ötesinde, toplumsal normlar, değerler ve yaşam tarzı farklılıklarının, entegrasyon süreçlerini nasıl zorlaştırdığını ve “biz-onlar” ayrımını nasıl pekiştirdiğini ortaya koymaktadır.

Kategori 1: "Aynı Dindeniz Ama...":

Çalışmamızdaki bulgular, yerel halkın Suriyelilerle dini veya geleneksel değerler üzerinden bir yakınlık kurma potansiyelini kabul etse de, bu yakınlığın genellikle yüzeysel kaldığını ve toplumsal-kültürel pratiklerde belirgin sınırlar çizildiğini göstermektedir. Katılımcılar, aynı dine mensup olsalar dahi, Suriyelilerin yaşam tarzı, temizlik anlayışı, giyimleri, davranışları ve özellikle kadın-erkek ilişkileri gibi konularda ciddi farklılıklar algılamaktadır.

Bazı katılımcılar, kültürel ya da dini benzerlikler üzerinden bir yakınlık kurulabileceğini kabul etse de, bu yakınlık çoğunlukla yüzeysel kalmakta, sosyokültürel pratiklerde belirgin sınırlar çizilmektedir. Bazı katılımcılar bu durumu şöyle dile getirir:

Dinimiz bir, o ayrı, ama yaşama şekilleri çok farklı. Bu da bizi onlara yakın hissettirmiyor (K8, Lise, 20).

Bizimle aynı dine mensuplar ama sanki farklı bir dünyadan gibiler. Birlikte yaşamak çok zor (K13, Yüksekokul, 24).

Burada, kültürel “yakınlık” vurgusu bir yandan kardeşlik söylemini içerirken, diğer yandan kültürel “temasın” zorluklarına dikkat çekmektedir.

Kategori 2: Ahlaki Normlar Üzerinden Dışlama

Katılımcıların büyük bir kısmı, Suriyeli göçmenleri ahlaki normlara aykırı davranışlarla özdeşleştirme eğilimindedir. Bu durum, yalnızca kültürel farklılık algısını değil, aynı zamanda bir tür ahlaki üstünlük kurma eğilimini de barındırmaktadır.

Birçok yerde ahlaki kurallara uymadıklarını görüyorum. Apartmanda ses yapıyorlar, kadın erkek ilişkileri çok rahat (Katılımcı3, İlkokul, 50).

Bu tür ifadeler, “bizim toplumumuzun değerleri” ile “onların yaşayış biçimi” arasında ahlaki bir sınır koyma arzusunu yansıtır. Durkheim’in (2019) toplumsal bütünleşme kuramında da belirttiği gibi, ortak ahlaki değerler toplumun yapısını koruyan bağlardır; bu değerlerin dışına çıkanlar “anomi” yaratır.

Başka bir katılımcı ise daha radikal bir yorumda bulunur:

Bizim gibi edep haya bilmiyorlar. Otobüste, parkta kadın erkek oturuları, davranışları farklı. Bu beni rahatsız ediyor (K6, Üniversite, 66).

Bu söylemde ahlaki sınır ihlali, doğrudan toplumsal rahatsızlık olarak çerçevelenmekte ve dışlama gerekçesi haline gelmektedir.

Kategori 3: Uyum Sınırları: “Bizim Gibi Olurlarsa...”

Katılımcılar arasında bazıları, Suriyelilerle uyumun ancak “bizim yaşam tarzımıza adapte olmaları” ile mümkün olabileceğini belirtmektedir. Bu görüş, asimilasyonu entegrasyonun ön koşulu olarak gören bir yaklaşıma işaret etmektedir.

Bir katılımcı bu yaklaşımı şöyle ifade eder:

Bize uymaya çalışırlarsa, kurallara uyarlılarsa bir sorun olmaz. Ama kendi kafalarına göre yaşamaya devam ederlerse bu mümkün değil (K11, Üniversite, 34).

Uyum kavramı, çoğunlukla göçmenin yerli kültüre tamamen entegre olması anlamında kullanılmakta ve bu durum Berry’nin uyum stratejilerinden asimilasyon ile örtüşmektedir. Oysa kültürleşme araştırmaları, hem göçmenlerin kendi kültürlerini sürdürüp sürdürmemesi hem de yerli toplumla etkileşim düzeyini dikkate alır (Berry, 1997; 2001; Sam, 2006). Araştırmalar, bu süreçte göçmenlerin yerli toplumdan daha fazla etkilendiğini göstermektedir (Berry, 2001; Flakerud, 2007). Berry’nin iki boyutlu kültürleşme modeli, asimilasyonun ötesinde bütünleşme, ayrılma ve marjinalite stratejilerini de içerir. Bu nedenle uyumun yalnızca “asimilasyon” a indirgenmesi, kültürleşmenin karşılıklı boyutunu göz ardı ederek süreci tek taraflı bir baskı ve gerilim ilişkisine dönüştürmektedir. Başka bir katılımcı ise uyum ihtimaline dair daha karamsar bir görüş sunar:

Yaşantı hiçbir şekilde birbirine yakın görünse de asla yakın değil. Kültürlerimiz farklı. Hiç bir şekilde uyum göstereceklerini falan da zannetmiyorum. Gelen insan gittiği yere adaptasyon sağlamalı. Ama onlar tam tersine burada kendi hayatlarını burada sürdürmeye çalışıyorlar. İşte bağırsık çağırışı vurdulu kırdılı. Maalesef aynı şeyleri de burada görüyoruz diyebilirim (K3, İlkokul, 50).

Bu tür söylemler, sosyal değişim ve entegrasyonun zamanla gelişen süreçler olduğunu göz ardı ederek, statik bir öteki kimliği yaratmaktadır.

Hayır kesinlikle. Çok fazla farklılık olduğunu düşünüyorum... Kendi ülkelerinde, kendi kültürlerinde daha rahat yaşayabileceklerine inanıyorum (K1 Üniversite, 28).

Katılımcı, göçmenlerin kendi ülkelerinde yaşamalarının onlar için daha rahat olacağını savunarak, kültürel benzerliğin uyum ve huzur için temel olduğunu düşünüyor. Bu yaklaşım, ev sahibi toplumlarda çokkültürlülüğün sunduğu olasılıkları ikinci plana atıyor ve kültürel ayrışmayı meşrulaştıran bir bakış açısını yansıtır.

Başka bir katılımcı ise;

Geçmişten sanki varmış gibi görünse de bana hiç yakın değil, Din dışında çok büyük farklılığın olduğunu düşünüyorum. Aile kültür yapısı vs. Bilmiyorum ama bize uyan bir kültür yapısı yok. Çocukların yetişme tarzıyla bizimkilerin yetişme tarzı arasında farklılıklar görüyorum. Anne babaları çocuklarını nasıl söyleyeyim affedersiniz bir hayvan köpek yavrusu gibi sokakta hoş değil ama. Maalesef hiçbir değerleri yok. Mesela kadınların kız çocuğunun hiçbir değeri yok (K3, İlkokul, 50).

Katılımcının bu görüşü hem kültürel farklılıkları hem de değerler üzerine inşa edilen önyargıları ortaya koymaktadır. Bu durum, Suriyeli sığınmacıların kendi ülkelerinde oluşturdukları “habitus”larını, yani sahip oldukları değer ve pratiklerini Türkiye’de de devam ettirme çabasının yerel halk tarafından olumsuz karşılanmasıyla açıklanabilir.

Sonuç olarak kültürel yakınlık, yüzeyde bir aidiyet hissi yaratıyor gibi görünse de, toplumsal pratikler ve ahlaki normlar üzerinden derin sınırlar çizilmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu, Suriyelileri “farklı”, “uyumsuz” ve zaman zaman “ahlaki tehdit” olarak konumlandırmaktadır. Bu durum, yalnızca kültürel temasın sınırlarını değil, aynı zamanda “biz kimiz, onlar kim?” sorusu üzerinden şekillenen bir toplumsal ayrışmayı da ortaya koymaktadır.

Tema 3: Ekonomik Algılar, Kaynak Rekabeti ve İşgücü Gerilimi

Bu tema, Samsun’da yaşayan yerli halkın Suriyeli göçmenlere yönelik ekonomik temelli algılarını, özellikle işgücü piyasasında ve sosyal yardım mekanizmalarında yaşanan “algılanan rekabet” ve “kaynak paylaşımı” gerilimini ele almaktadır.

Kategori 1: İşgücü Rekabeti ve Düşük Ücret Algısı

Suriyeli göçmenlerin düşük ücretle çalışması, yerli halkın ekonomik güvencesini tehdit eden bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Bu durum, işverenlerin göçmen emeğini tercih etmesiyle, yerli işgücünün ikincil plana atıldığına dair bir algı yaratmaktadır.

Bir katılımcı bu rekabeti şöyle dile getirmektedir:

Kendi halkımız işsiz, ama Suriyeliler her yerde çalışıyor. Hem de yarı fiyatına. Patronlar da onları tercih ediyor. Çünkü bugün gidin organize sanayiye bin beş yüz lira ücretle, bin lira ücretle yüzlerce Suriyeli çalışıyor. Benim bildiğim bir sürü iş yerlerinde Suriyeliler çalışıyor. Bu da istihdamı daha aşağıya çekiyor (K6, Üniversite, 66).

Bu ifade, göçmen emeğinin “emek sömürüsü” ile “yerli halkın dışlanması” arasında iki yönlü bir toplumsal gerilim ürettiğini göstermektedir. Benzer şekilde bazı katılımcıların görüşleri şu şekildedir:

Maddi olarak da az önce dediğim gibi cüzi rakamlara fahiş rakamlara çalıştıkları için de ben iş bulamıyorum mesela. Hani benim arkadaşım iş bulamıyor. Bizimkiler 200 den aşağı çalışmam diyor Suriyeli yüz liraya çalışırım diyor. Adam onları alıyor bu da bir etkidir. Tabi ki yaşama koşullarına baktığımızda buna bağlı olarak işsizlik sorununun büyüdüğü, fikrine, kapılıyor. Çünkü onlar 50 liraya 100 liraya çalışırken bizim insanımıza hak ettiği rakamı vermiyor (K4, Lise 43).

Yani az ücretle çalışıyorlar. Bizim insanlarımız işsiz kalıyor. Bizim vatandaşımız yerine onları alıyorlar (K5, Lise, 61).

Katılımcı ifadeleri, Suriyeli göçmenlerin Samsun’daki ekonomik yaşama etkisinin halk tarafından nasıl algılandığına dair çarpıcı örüntüler sunmaktadır. Bu bağlamda, halk arasında göçmen varlığının özellikle yerel ekonomide olumsuz etkiler yarattığına dair güçlü bir algının varlığı dikkat çekmektedir. Söz konusu algı, çoğunlukla göçmen emeğinin güvencesizliğinden çok, yerli emeğin değersizleşmesi ekseninde şekillenmektedir. Bu söylem, göçmenlerin ucuz ve kayıt dışı işgücü olarak çalışmasının yerli bireylerin ekonomik konumunu zayıflattığı yönünde bir nedensellik kurgusuna dayanmaktadır. Benzer bir nedensellik ilişkisi, özellikle konut piyasasındaki değişim bağlamında da belirginleşmektedir. Katılımcılar, kira artışlarını arz-talep dengesindeki bozulmalarla birlikte doğrudan Suriyeli göçmenlere atfetmektedir. Bir katılımcı konut sayısının yetersizliği ve buna karşılık artan göçmen talebi nedeniyle kiralarda ciddi biçimde yükseldiğini belirtmektedir:

Ev sayısı azaldı... bu da arzı arttırdığı gibi talebi de arttırdı ve fiyatların düşmesine sebep oldu... En kötü evler bile... bin beş yüz liraya çıktı (K1 Üniversite, 28).

Benzer şekilde başka bir katılımcı ise göçmenlerin çok sayıda bireyin aynı evi paylaşarak yüksek kira ödemeye razı olmalarının, piyasa fiyatlarını doğrudan yukarı çektiğini ifade etmektedir:

Yani bildiğimiz sebeplerle 10 kişi 15 kişi aynı evde yaşıyorlar ve 500 liralık yere 2000 lira veriyorlar. Otomatik fiyat yükseliyor tabi (K9, Üniversite, 24).

Ancak bu yaygın algının dışında kalan, göçmen varlığı ile kira artışları arasında nedensel bağ kurmayan katılımcılar da mevcuttur. Örneğin bir katılımcının şu ifadeleri kiralardaki yükselişi göçmenlerden ziyade genel ekonomik dalgalanmalara bağlamaktadır:

Kiralar da yok ya kiralar şu son enflasyon olaylarına kadar kiralar normal düzeydeydi onlarla ilgili herhangi bir artış olmadı. Ondan sonrasında son aylarda olan şeyler kiralarda artışa sebep oldu. Suriyelilere bağlmıyorum konuyu (K8, Lise, 20).

Genel tablo itibarıyla, görüşmelerde ekonomik temelli hoşnutsuzlukların önemli bir bölümü, Suriyeli göçmenlerin kentteki varlığıyla nedensel olarak ilişkilendirilmekte; özellikle konut, iş gücü ve sosyal yardımlar gibi temel alanlarda yerli halkın “kayba uğradığı” yönünde bir algı üretilmektedir.

Kategori 2: Sosyal Yardımlar ve Ayrıcalık Algısı

Saha görüşmeleri, Samsun’da yaşayan yerli halkın önemli bir bölümünün Suriyeli göçmenlerin sosyal yardım programlarından öncelikli ve ayrıcalıklı biçimde yararlandığı yönünde bir algıya sahip olduğunu göstermektedir. Katılımcılar, hem ekonomik yardımlar hem de eğitim olanakları gibi sosyal hizmetlerde Suriyelilere pozitif ayrımcılık yapıldığını düşünmektedir.

Bir katılımcı göçmenlerin aldığı yardımlar hakkında kesin bilgiye sahip olmamakla birlikte, kamuoyundaki yaygın kanaate dayanarak “yüksek rakamlar” alındığını varsaydığını belirtmektedir:

Tam olarak bilmiyorum ne kadar alıyorlar? Belli bir ücret devlet tarafından verildiğini biliyorum. Bu çok yüksek bir rakam. Yani totalde çok yüksek bir rakam aldıklarını biliyorum. Yani duyuyorum. Ama tam emin değilim. Türkiye özellikle bu zor günlerde yani bu zor günlerde onlara bir yerine kendimize ayırsak bu parayı kendi vatandaşına harcasa eğitim durumu bu kadar düşmüşken sokaklarda bu kadar uyuşturucu, kavga, kıyamet, işsizlik varken Suriyelilere bu kadar para harcanmasını tabii ki tasvip etmiyorum (K1, Üniversite, 28).

Bu tür ifadeler, bilgi eksikliğinin sosyal algılar üzerindeki etkisini ve söylentiler aracılığıyla oluşan önyargıların yaygınlığını göstermektedir.

Bazı katılımcılar ise, sosyal yardımların dağıtımında önceliğin yerli ihtiyaç sahiplerine değil, Suriyeli göçmenlere verildiğini düşünmekte ve bunu açıkça bir adaletsizlik olarak tanımlamaktadır:

Haksızlık. Türk halkına yapılan haksızlık. Yani o kadar ihtiyacı olan insanlar var. Tanıdığım durumu çok kötü olan insanlar var. Önceliğin onlar olması gerektiğini düşünüyorum. Daha sonra eğer artarsa benden onlara verilsin (K3, İlkokul, 50).

Diğer bir katılımcı ise daha da ileri giderek, yardımlarla ilgili başvuru süreçlerinde Suriyelilerin sistematik olarak öne çıkarıldığını ifade ederek olumsuz görüş beyan etmektedir:

Vallahi çok iyi düşünmüyorum. Tamam yardım elbette ki Türk halkına da yapılıyor durumu Maddi durumu, geliri olmayan insanlara da yapıyorlar evet ama öncelik olarak onlar düşünülüyor. Mesela bugün 1 milyon başvuru varsa bunun 800 bini Suriyeli olduğuna inanıyorum. Çünkü hakkını bilmeyen, hakkını arayamayan birçok mağdur varken Suriyeli orada bildiğin kuyruk oluşturuyor ve bu haklara da öncelik tanınıyor (K4, Lise 43).

Benzer biçimde, başka bir katılımcı da Suriyelilere tanınan ücretsiz üniversite eğitimi hakkına dikkat çekerek, bu imkânların yerli halktan esirgendiğini ve bunun ciddi bir eşitsizlik duygusu doğurduğunu vurgulamaktadır:

Üniversitelerde ücretsiz okumaları, yani onlara verilen şeyler... Haklar bizim kendi halkımıza verilmiyor. Devlet her şeyini veriyor bunlara. Ev kirası, erzak yardımı. Bizden daha iyi yaşıyorlar (K10 Üniversite, 23).

Bu tür söylemler, vatandaşlığı yalnızca kültürel aidiyet veya hukuki statü olarak değil, aynı zamanda sosyal haklara erişim imkânı üzerinden tanımlayan bir çerçeveye dayanmaktadır. Suriyeli göçmenlerin ‘hak edilmemiş refah’ içinde yaşadığına dair algılar, yalnızca ekonomik düzlemde değil, sembolik düzeyde de bir dışlanma ve öfke üretmektedir. Bu kıyaslamalar, göçmenlere yönelik

yalnızca bir rahatsızlık değil, aynı zamanda ‘bizden daha fazla hakka sahipler’ şeklinde bir ayrıcalık eleştirisine dönüşmektedir. Nitekim Bauman’a göre mültecilere yönelik hınç, yalnızca yabancılara duyulan geleneksel güvensizlikten değil, aynı zamanda prekaryanın elindeki toplumsal konum ve imkânları kaybetme korkusundan da beslenmektedir (Bauman, 2018, s.19).

Bu bağlamda, Fraser’ın (1997) “dağıtım ve tanınma adaleti” kuramı da görüşme verilerinin çözümlemesinde önemli bir kuramsal araç sunmaktadır. Fraser’a göre adalet yalnızca kaynakların adil dağıtımıyla değil, aynı zamanda sosyal kimliklerin ve grupların tanınmasıyla mümkündür. Ancak bu iki boyut arasındaki dengesizlik, özellikle düşük gelirli yerli gruplarda, “yanlış tanınma”nın yanı sıra “eksik dağıtım” hissiyatını da artırmaktadır. Fraser, kimlik temelli taleplerin yalnızca kültürel değil, aynı zamanda ekonomik boyutla birlikte ele alınması gerektiğini vurgular. Samsun’daki yerli halkın söylemleri, hem ekonomik kaynaklara erişim hem de sembolik değerler açısından bir dışlanma hissi yarattığı ölçüde, adaletsizlik duygusunu derinleştirmektedir.

Katılımcı görüşleri, Suriyeli göçmenlerin tüketim alışkanlıklarına dair gözlemler üzerinden şekillenen olumsuz ekonomik algıların da yaygınlaştığını göstermektedir. Özellikle “lüks tüketim” olarak nitelendirilen harcama biçimleri, yerel halkın bir kısmında “hak edilmeyen refah” ya da “haksız avantaj” duygusunu tetiklemekte; bu durum, göçmenleri ekonomik alanın eşitsiz paylaşımında avantajlı bir konuma yerleştiren söylemlerin meşrulaşmasına zemin hazırlamaktadır.

Bir katılımcı, marketlerde göçmenlere özel kampanyalar yapıldığını belirterek “Biz pahalıya alıyoruz, onlara yardım adı altında veriliyor” (K13, Yüksekokul, 24) sözleriyle durumu eleştirmektedir. Benzer biçimde, “Çerezinden meyvesinden bol bol... sanki benden daha zengin” (K7, Lise, 49) ifadesi, göçmenlerin tüketim biçimlerinin yerli halk tarafından ekonomik statü göstergesi olarak algılandığını ortaya koymaktadır. Bu söylemler, tüketicinin yalnızca gelir değil, aynı zamanda sosyal değer ve “hak ediş” ölçütü hâline geldiğini; böylece ekonomik davranışların etik ve ulusal bir tartışmaya dönüştüğünü göstermektedir. Öte yandan K4’ün göçmenleri “dilencilik, hırsızlık, yankesicilik, sarkıntılık” gibi suçlamalarla ilişkilendirmesi, ekonomik yoksunlukla ahlaki bozulmayı doğrudan ilişkilendiren bir önyargının dışavurumudur. Bu tür ifadeler, yerel halkın ekonomik sıkıntılarını doğrudan göçmen varlığına bağlayan indirgemeci bir nedensellik çerçevesi kurduğunu göstermektedir. Özellikle düşük gelirli yerli bireylerde, göçmenlerin ekonomik bir tehdit olarak algılanması, sınıfsal güvencesizlik ile kültürel dışlamanın kesiştiği bir öfke duygusunu beslemektedir. Bir katılımcının şu ifadeleri yalnızca ekonomik kaygıları değil, aynı zamanda ulusal aidiyetin ve sahiplik duygusunun göçmen karşıtlığıyla iç içe geçtiğini göstermektedir:

Bu topraklar bizim. Ben toprağımı paylaşmak da istemem... Gelsin yesin içsin gitsin. Ben istemiyorum (K7, Lise, 49).

Sonuç olarak, Samsun’daki katılımcı ifadeleri, Suriyeli göçmenlerin yalnızca “kültürel bir öteki” olarak değil, aynı zamanda “ekonomik bir rakip” olarak da konumlandırıldığını ortaya koymaktadır. Bu konumlandırma, yerli halkın işgücü piyasasında değersizleştirildiği, sosyal yardımlarda geri planda bırakıldığı ve tüketim alanında dışlandığı yönündeki algılarla desteklenmektedir.

Tema 4: Güvenlik, Medya ve Toplumsal Huzur

Bu tema, yerli halkın Suriyeli göçmenlere yönelik güvenlik kaygılarını, medya temsillerini ve genel toplumsal huzur algılarını kapsamaktadır. Katılımcıların ifadeleri, özellikle Suriyelilerin “suçla ilişkilendirilmesi”, “kültürel tehdide dönüştürülmesi” ve “medya üzerinden şekillenen genellemeler” etrafında yoğunlaşmaktadır.

Kategori 1: Suç Algısı ve Güvenlik Endişesi

Katılımcıların önemli bir bölümü, Suriyeli göçmenleri doğrudan suçla ilişkilendirmemekle birlikte, onların varlığının yerel düzeydeki güvenlik hissini zayıflattığını ifade etmektedir. Bu

görüşlerin büyük ölçüde doğrudan deneyimlerden değil, medyada yer alan haberler, duyumlar ve söylentilerden beslendiği görülmektedir. Özellikle suçun doğrudan faili olarak değil ama mekânsal aidiyetin bozulması ve asayişin sarsılması bağlamında göçmenlerin dolaylı biçimde “tehlike” ile özdeşleştirildiği dikkat çekmektedir:

Vallahi sokaklarda mahalle aralarında çok ciddi kavgalar olduğunu duyuyoruz. Gördüklerim de oldu. Bunun haricinde uyuşturucuyla alakalı endişelerim var. Suriye'den buraya halen bağlantıları olduğuna dair söylentiler duyuyorum. Özellikle Adana ve İstanbul'da uyuşturucuya dair ciddi bağlantıları olduğunu işitiyoruz (K3, İlkokul, 50)

Bu tür açıklamalar, suç isnadı içermese de, göçmen varlığını “potansiyel suç kaynağı” olarak çerçeveleyen dolaylı bir suç söylemi inşa etmektedir. Özellikle bireysel gözlemlere değil, söylentilere ve medyatik temsillere dayanan bu algı, suçun nesnel gerçekliğinden ziyade onun temsil ediliş biçimine yaslanmaktadır. Başka bir katılımcı ise daha doğrudan bir suç imgelemi kurarak, göçmenleri “ekonomik yoksunlukları nedeniyle art niyetli davranışlara meyilli bireyler” olarak tanımlamaktadır:

Dilencilik, hırsızlık, yankesicilik, hatta sarkıntılık... Çünkü onların kötü yola sapmaya daha meyilli olduklarını düşünüyorum. Örf ve adetlerimiz farklı. Özellikle kız çocuklarını rahatsız ettiklerini duyuyorum. Kapkaç, kavga... Biraz agresif kişilikleri var, hemen olaylara karışabiliyorlar (K4, Lise 43).

Bu tür ifadeler, yalnızca güvenlik endişesi değil, aynı zamanda etno-kültürel stereotipleştirmeyi de içermekte; bireysel davranışlar üzerinden tüm grubu mahkûm eden genellemelere zemin hazırlamaktadır. Benzer şekilde bir katılımcı güvenlik hissinin mekânsal olarak sarsıldığını şu sözlerle ifade etmektedir:

Gece geç saatlerde dışarı çıkmaktan çekiniyorum. Mahallede çok fazla yabancı var. Kimin kim olduğu belli değil (K11, Üniversite, 34).

Burada “yabancı” kavramı yalnızca etnik bir farklılığı değil, aynı zamanda toplumsal olarak tanımlanamayan, aidiyeti ve normları belirsiz bir “öteki”yi ima etmektedir. Simmel’e (2009: 149) göre, yabancıyı var eden şey “mekândaki verili her nokta”ya uzak ve bağlı olmama durumu, bunu sağlayacak bir grubun varlığı ve ona yakınlık-uzaklık derecesidir. Simmel’in “yabancı” tipolojisinde olduğu gibi, tanıdık bir mekânda tanımlanamayan bir figür olarak algılanan göçmen, toplumsal huzurun kırılma noktasına neden olmaktadır.

Bazı katılımcılar, Suriyelilerin “işsiz, sorumsuz ve kaybedecek bir şeyi olmayan” bireyler olarak görüldüğünü ve bu nedenle tehlikeli bulunduğunu dile getirmiştir. K15 numaralı katılımcı, Suriyelilerin “grup hâlinde dolaşmaları”nın bile bir tehdit olarak algılandığını ve bunun kavga veya hırsızlık gibi olaylarla ilişkilendirildiğini belirtmiştir. Bu söylemlerin karşısında, daha temkinli bir bakış açısını yansıtan katılımcılarda mevcuttur. Bir katılımcı güvenlik tehdidinde dair somut bir gözlem olmadığını, sorun çıkaran bireylerin istisna oluşturduğunu belirtmiştir:

Bu insanların aşırı bir güvenlik sorununa sebep olduğuyla ilgili bir şey görmedik. İçlerinden birkaç dengesiz çıkabilir, o da zaten sopasını yer, oturur (K13, Yüksekokul, 24).

Bu açıklama, toplumsal algıda azınlıkta kalan rasyonel değerlendirme biçimlerine işaret etmektedir. Oysa birçok akademik çalışma, Türkiye’de Suriyeli sığınmacıların suça karışma oranlarının yerli nüfusa kıyasla daha düşük olduğunu ortaya koymaktadır (İçduygu & Diker, 2017). Ancak gerçek verilerden bağımsız olarak şekillenen bu güvenlik algısı, “duygusal gerçeklik”in toplumsal davranış üzerindeki etkisini ortaya koymaktadır.

Kategori 2: Medya Temsili ve “Genelleştirici Duyarlılık”

Katılımcı görüşlerinde medya, Suriyelilere yönelik algının oluşmasında hem doğrudan hem de dolaylı bir etki aracı olarak belirgin bir rol oynamaktadır. Özellikle göçmenlerle ilgili olumsuz değerlendirmelerin çoğu, kişisel deneyimlerden çok medyada yayılan haber içerikleri, sosyal medya paylaşımları ve dolaşıma giren söylemler üzerinden şekillenmektedir. Bu bağlamda medya, toplumsal algının “dolaylı deneyim” kanalı hâline gelerek, gerçeklikten bağımsız ama etkili bir “duygusal maruz kalma” zemini üretmektedir.

Haberlerde hep kötü şeyler çıkıyor. Kavga etmişler, hırsızlık yapmışlar falan. Belki hepsi öyle değil ama insan duyunca etkileniyor (K13, Yüksekokul, 24).

Bu tür ifadelerde “belki hepsi öyle değil” türünden ara cümleler, bireyin genellemeyi doğrudan onaylamadığını gösterse de, medyatik tekrarın oluşturduğu tedirginlik hali içselleştirilmiştir. Han’ın (2022) medya toplumuna dair analizlerinde vurguladığı üzere, şeffaflık ve erişilebilirlik çağında bireyler, yalnızca bilgiye değil, duygulara da maruz kalmakta ve bu maruziyet, deneyimi aşkın bir “algısal gerçeklik” üretmektedir.

Benzer biçimde bir başka katılımcı da medyada göçmenlere dair olumlu temsillerin eksikliğine dikkat çekerek bu tek yönlü temsilin nasıl algıyı şekillendirdiğini şu şekilde ifade etmiştir:

Genel düşüncemi değiştirmiyor. Bildiğimiz şeyler çoğunlukla. İyi bir haber duymuyoruz Suriyelilerle ilgili. Profesör geldi duymadık. Çok zengin biri gelip fabrikayı kurdu olmadı. Donanımlı insanların Türkiye’ye değil, Avrupa’ya veya Amerika’ya gittiğini düşünüyorum (K1, Üniversite, 28).

Bu ifade, medya temsillerindeki seçici görünürlüğü, nitelikli göçmenlerin varlığını görünmez kılarak, tüm grubun düşük nitelikli bireylerle temsil edilmesine yol açtığını ortaya koymaktadır. Hall (1997)’un temsil kuramı çerçevesinde değerlendirildiğinde, bu tür söylemler, “öteki”nin toplum belleğinde belirli kalıplar çerçevesinde sabitlenmesini sağlar. Hall’a göre medya yalnızca yansıtan değil, aynı zamanda anlam üreten bir alandır; dolayısıyla Suriyeliler medyada ne şekilde temsil ediliyorsa, toplumda da o şekilde algılanma eğilimine girerler.

Öte yandan başka bir katılımcı daha eleştirel bir bakış açısı sunarak medyanın genelleyci söylemlerini reddetmektedir:

Ben olaylara Suriyeli-Türk diye bakmıyorum. Kendi milletimizle ilgili de olumsuz haberler görüyoruz. Her milletin iyisi var, kötüsü var. O beni kendi milletimden soğutmuyorsa onlardan da soğutmamalı. Hepsini birden cezalandırmak doğru değil (K8, Lise 20).

Bu yaklaşım, medyada sunulan olumsuz temsillerin bireyler üzerindeki etkisinin mutlak olmadığını ve bazı bireylerin bu çerçeveye karşı eleştirel mesafelerini koruyabildiklerini göstermektedir. Aynı zamanda, bireysel değerlendirme ve medyatik temsil arasındaki ayrımın sosyolojik olarak da varlığını sürdürdüğünü ortaya koyar.

Diğer bir katılımcı ise medyanın hem olumlu hem olumsuz yönde düşüncelerini etkilediğini ifade ederek daha dengeli bir değerlendirme yapmıştır:

Medyaya yansıyan haberleri izliyoruz. Genel olarak yansıyan haberler olumsuz ise de etkilenirim olumlu ise de etkilenirim (K12, Lise, 32).

Bu tür ifadeler, medya temsillerinin doğrudan yönlendirici değil, aynı zamanda bireylerin kendi değer yargılarıyla birlikte harmanlanarak şekillendiğini göstermektedir. Ancak genel eğilim itibarıyla, katılımcıların büyük kısmı medyada yer alan temsillerin çoğunlukla olumsuz olduğuna dikkat çekmiş ve bu durumun toplumsal algıda kutuplaşmayı derinleştirdiğini belirtmiştir. Özellikle “sınavsız üniversiteye giriş”, “sığınmacıya maaş bağlanması”, “bedava ev verilmesi” gibi doğruluğu teyit edilmemiş iddialar, sosyal medya aracılığıyla hızla yayılmakta ve yerli halk ile Suriyeliler

arasında toplumsal gerilimin yükselmesine neden olmaktadır. Medya aracılığıyla üretilen imgeler, yalnızca algısal çerçeveler oluşturmakla kalmayıp, güvenlik, tehdit ve toplumsal düzen gibi kavramların da yeniden tanımlandığı bir alan yaratmaktadır.

Tema 5: Gelecek Perspektifi, Kalıcılık ve Vatandaşlık Tartışmaları

Bu tema, Samsun'daki yerli halkın Suriyeli göçmenlerin Türkiye'deki geleceğine dair algılarını, vatandaşlık verilmesi konusundaki tutumlarını ve bu çerçevede inşa edilen kalıcılık/geçicilik retoriklerini anlamaya yöneliktir.

Kategori 1: Kalıcılık Gerçeğiyle Yüzleşme ve Geçicilik Retoriği

Katılımcıların önemli bir bölümü, Suriyelilerin Türkiye'de kalıcı hale geldiğinin farkında olsa da bu durumu doğrudan kabul etmek yerine, “geçicilik söylemi”ne tutunmaktadır. Katılımcılar, Suriyelilerin neden dönmeyeceklerini ekonomik gerekçeler, sosyal haklardan faydalanma olanakları ve Türkiye'deki görece yaşam konforu üzerinden açıklamaktadır:

Dönmez abi. Ben olsam dönmem ki niye dönsün? Ekmek elden su gölden (K7, Lise, 49).

Çoğu dönmek istemiyor. Ya rejimden korkuyorlar ya da burada her şey ellerinin altında (K3, İlkokul, 50).

Çok rahat yaşıyorlar. Onun için de dönmezler. Halkımın hakkını onlar alıyor (K5, Lise, 61).

Bu tür ifadeler, Suriyelilerin geri dönmemesini “haksız avantaj” algısıyla ilişkilendiren yaygın bir toplumsal kanaati yansıtmaktadır. Aynı zamanda, K3'ün demografik yapı vurgusu, bu söylemin yalnızca Suriyelilerle sınırlı olmadığını; Afganlar, Iraklılar gibi diğer göçmen grupları da kapsayacak biçimde genelleştirildiğini göstermektedir. Bu yaklaşım, göçmenlerin “kalıcı ötekiler” olarak görülmesine neden olmakta; geçici olana atfedilen hoşgörü eşiği, kalıcılık söz konusu olduğunda yerini rahatsızlık ve tehdit algısına bırakmaktadır.

Öte yandan, bazı katılımcılar bu durumu daha rasyonel bir çerçevede değerlendirmekte ve Suriyelilerin dönüşünü mutlak bir gereklilik olarak görmemektedir. Kalıcılığı, toplumsal katkı veya bireysel tercih açısından anlayışla karşılayan görüşler de mevcuttur:

Evlenenler, çocuk sahibi olanlar var. Misafirlik bir yere kadar. Ama dönmezlerse de beni çok rahatsız eden bir durum yok (K8, Lise, 20).

Sanayiye yardımları oluyor. Üretime katkı sağlıyorlar. Gitmemelerinde sakınca yok (K11, Üniversite, 34)

Bu ifadeler, yerli halkın bir kısmının göçmenlerin toplumsal entegrasyonunu kabullendiğini ya da bu durumu ekonomik katkılarla meşrulaştırdığını göstermektedir.

K11'in “burun kıvırdığımız işlerde çalışıyorlar” şeklindeki ifadesi, göçmen emeğinin hem maddi hem de sembolik düzlemde nasıl konumlandığını çarpıcı biçimde açığa vurur. Göçmen emeği, ekonomik sistemin sürekliliği için vazgeçilmez olduğu hâlde, hem görünmez kılınmakta hem de değersizleştirilmektedir.

Bazı katılımcılar ise Suriyelilerin kamplarda kalmasının daha uygun olacağı görüşündedir.

Kamplarda kalsınlar. Erzurum'da depremden sonra benim vatandaşım mahvoldu iki sene çadırda yaşadı. Benim vatandaşım neden bu olanak sunulmadı? Sınra yapacaktı çadır evlerini... bizim içimize sokmayacaklardı (K7, Lise, 49).

Bu söylemler, Suriyelilerin kamusal mekândaki görünürlüklerini azaltmayı amaçlayan dışlayıcı bir mekânsal politika önerisini yansıtırken; aynı zamanda Fassin'in (2018) belirttiği gibi, göçmenlerin insan olarak tanınmasına rağmen yurttaşlık haklarından sistematik biçimde dışlandıkları paradoksa işaret etmektedir. Böylece insani kabul, hukuki eşdeğerlik ile örtüşmeyen sınırlı bir

tanınma biçimine dönüşmektedir. Bazı katılımcılar ise kamplarda yaşamayı insani bulmamakta ve şöyle söylemektedirler:

Kamp alanlarını bilmediğim için yaşam koşulları ne kadar uygun onu bilmediğim için çok bir fikrim yok. Ama dönecek ise memleketlerine dönsünler. Çünkü savaş kalmadı temizlendi. Hani onlara bir yer hazırlanmış, hazırlandıysa da memleketlerine dönmeleri daha iyi olur. Kamplar çok fazla tabii ki yaşam olarak baktığımızda uygun olmayabilir bir insan için (K4, Lise 43).

Mülteci kampında da barınmasınlar ama kendi ülkelerine dönsünler. Orada güvenlik oluşturulsun ve kendi ülkelerinde yaşamaya devam etsinler (K10, Lisans, 23).

Genel olarak değerlendirildiğinde, “misafirlik” söylemi, göçmenlerin kalıcılığını tanımayı ve bu yeni gerçekliğe dair yapısal çözümler üretmeyi erteleyen bir retorik formudur. Katılımcılar açıkça “kalıcılığı” telaffuz etmese de, bu durumu örtük biçimde kabul etmekte; ancak bu kabulleniş, toplumun huzurunu, güvenliğini ve ekonomik dengelerini tehdit etmeyecek sınırlarda kaldığı sürece “katlanabilir bir hoşgörüyü” dönüşmektedir.

Kategori 2: Vatandaşlık: Ayrıcalık mı, Eşitlik mi?

Katılımcıların büyük çoğunluğu, Suriyelilere vatandaşlık verilmesine temkinli hatta olumsuz yaklaşmaktadır. Vatandaşlık hakkı, bu görüşlerde evrensel bir hak olmaktan ziyade, belirli koşullara bağlı bir “ödül” ya da “ayrıcalık” olarak çerçevelenmektedir. Suriyelilerin vatandaşlık alması, yalnızca bir yasal statü değil, aynı zamanda ekonomik ve sosyal kaynaklara erişim açısından bir avantaj olarak değerlendirilmekte; bu da “hakkaniyet krizi”ni ve “kaynak rekabeti” algısını güçlendirmektedir. Özellikle nitelikli ve ekonomik katkı sunan bireyler için vatandaşlık öneren bazı katılımcılar, bu hakkın herkese açık olmaması gerektiğini savunmaktadır:

Burada bir fabrika açabilecek bir durumdaysa, işin ehliyse vatandaşlık alsın. Ama sıradan biri savaş bittiğinde dönsün. Samsun’da elli bin lira ev alan biri vatandaş olmasın (K11, Üniversite, 34).

Bizde de vatandaşlık almak zor olmalı. Avrupa’da insanlar iğnenin deliğinden geçiyor (K4, Lise 43).

Bu ifadeler, vatandaşlık hakkını “liyakat” ya da “yararlılık” kriterine bağlayan bir anlayışı temsil etmektedir. Öte yandan, vatandaşlığa karşı çıkan katılımcılar, daha net bir dışlayıcılık sergilemekte ve bu hakkın verilmesinin doğrudan tehdit oluşturacağına inanmaktadır:

Bunlar muhtar olacak, milletvekili olacak, bu ülkeyi bölmeye çalışacaklar (K3, İlkokul, 50).

Niye vatandaşlık verelim? Türk halkının çektiklerini çeksin o zaman (K5, Lise, 61).

Ben Amerika’dan vatandaşlık alabiliyor muyum? Eğitimsiz insanlara neden verilsin? (K6, Üniversite, 66).

Bu söylemler, vatandaşlık ile fedakârlık arasında doğrudan bir bağ kurmakta; aidiyetin yalnızca “emek”, “çile” ve “sadakat” gibi etik değerlerle kazanılabileceği inancını yansıtmaktadır. Aynı zamanda bu tutumlar, vatandaşlık statüsünü sadece bir hukuki tanım değil, tarihsel ve kültürel bir aidiyetin simgesi olarak görmektedir. Bazı katılımcılar ise daha açık bir biçimde, Suriyelilerin bu topraklarda “meşru bir yer” edinemeyeceğini ifade etmektedir. Bu görüşlerde “yerli” olma, yalnızca zamansal bir süreklilik değil; tarihsel, kültürel ve siyasal kodlarla örülü bir hakikat olarak inşa edilmektedir. Bu noktada Anderson’un (2006) “hayali cemaat” kavramsallaştırması önemlidir. Ulus, tarihsel olarak inşa edilmiş ama gerçekmiş gibi hissedilen bir topluluktur; bu nedenle “dışarıdan gelen” her figür, bu hayali bütünlüğü tehdit eden bir unsur olarak kodlanmaktadır.

Araştırma bulguları, yerel halkın Suriyeli sığınmacılara yönelik algılarının homojen olmadığını; söylemlerin katılımcıların yaş, gündelik temas düzeyi ve ekonomik kırılabilirlik algılarına

bağlı olarak farklılaştığını göstermektedir. Özellikle Suriyelilerle doğrudan ve sürekli temas eden katılımcılarda, algıların daha gündelik ve deneyim temelli biçimde kurulduğu; dolaylı temas yaşayan katılımcılarda ise medyatik söylemlerin ve genelleyici yargıların daha baskın olduğu gözlemlenmiştir. Bulgularda dikkat çeken bir diğer unsur, bazı katılımcıların söylemlerinde aynı anda hem dışlayıcı hem de kapsayıcı tutumların bir arada bulunmasıdır. Bu durum, basit bir tutarsızlık olarak değil; yerel halkın bir yandan ekonomik ve sosyal baskılarla şekillenen kaygıları, diğer yandan insani ve ahlaki sorumluluklar arasında sıkışmışlığının bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. “Rahatsızlık” ile “merhamet” söylemlerinin aynı anlatı içinde yer alması, Türkiye’de mültecilik meselesinin gündelik hayatta nasıl bir normatif gerilim ürettiğini ortaya koymaktadır. Bu bulgular, Türkiye’de farklı kentlerde yapılan benzer çalışmalarla kısmen örtüşmektedir. İstanbul ve Gaziantep gibi büyük kentlerde yürütülen araştırmalarda da ekonomik rekabet, güvenlik algısı ve kültürel mesafe temalarının öne çıktığı görülmektedir (Güzel, 2021, Koyuncu, 2020). Bununla birlikte Samsun örneğinde, büyük metropollere kıyasla söylemlerin daha temkinli ve ambivalans içeren bir karakter taşıdığı; açık dışlayıcılıktan ziyade mesafeli kabullenme biçimlerinin daha yaygın olduğu söylenebilir. Bu durum, orta ölçekli kentlerde gündelik temasın yoğunluğu ile toplumsal görünürlük arasındaki özgül dengeye işaret etmektedir.

6. Temalar Arası Ortak Örüntüler ve Katılımcı Özelliklerine Göre Farklılaşma

Görüşme verileri, çalışmada belirlenen beş ana tema çerçevesinde yerel halkın Suriyeli sığınmacılara yönelik algılarının cinsiyet değişkeniyle doğrudan ve mekanik bir biçimde ayrılmadığını; ancak bazı temalarda kadın ve erkek katılımcıların söylemlerinde belirgin vurgu farklılıklarının ortaya çıktığını göstermektedir. Bu farklılıklar, cinsiyeti bağımsız bir belirleyici olmaktan ziyade, gündelik deneyimlerin ve toplumsal rollerin algı üretimindeki bağlamsal etkisiyle ilişkilidir.

Gündelik hayatta temas ve toplumsal mesafe temasında, erkek katılımcıların kamusal alanlarda karşılaşmalara ve görünürlük artışına daha sık referans verdikleri; sokak, trafik, park ve işyeri gibi mekânlarda Suriyelilerle karşılaşmayı “rahatsızlık” ve “düzen bozulması” söylemi üzerinden tanımladıkları görülmektedir. Kadın katılımcıların ise temas deneyimlerini daha çok mahalle, apartman ve çocuklar üzerinden aktardıkları; gündelik yaşamın mikro alanlarında kurulan karşılaşmalara odaklandıkları dikkat çekmektedir.

Kültürel sınırlar, toplumsal ahlak ve uyum temasında, özellikle kadın katılımcıların ahlaki normlar, temizlik, çocukların eğitimi ve aile yapısı üzerinden daha duyarlı ve kaygılı söylemler geliştirdikleri görülmektedir. Erkek katılımcılar kültürel farkları daha genel ve kolektif düzeyde dile getirirken, kadın katılımcılar bu farkları gündelik hayat pratikleri ve çocukların geleceği bağlamında somutlaştırmaktadır. Bu durum, ahlak ve kültür söylemlerinin cinsiyetlenmiş toplumsal rollerle iç içe geçtiğini göstermektedir.

Ekonomik algılar ve kaynak rekabeti temasında, erkek katılımcıların işgücü piyasası, düşük ücretle çalışma ve istihdam kaybı söylemlerini daha belirgin biçimde dile getirdikleri; ekonomik rekabeti doğrudan emek piyasası üzerinden tanımladıkları görülmektedir. Kadın katılımcılar ise ekonomik rahatsızlığı daha çok sosyal yardımlar, kira artışları ve hane bütçesi üzerinden ifade etmekte; ekonomik yük algısını gündelik geçim pratikleriyle ilişkilendirmektedir.

Güvenlik, medya ve toplumsal huzur temasında, erkek katılımcıların medyada dolaşıma giren suç ve güvenlik söylemlerini daha güçlü biçimde yeniden ürettikleri; Suriyelileri potansiyel tehdit olarak çerçeveleyen genellemelere daha açık oldukları görülmektedir. Kadın katılımcılar ise güvenlik kaygılarını daha çok çocuklar, kadınlar ve kamusal alanın güvenliği üzerinden ifade etmekte; kişisel ve ailevi risk algılarına vurgu yapmaktadır.

Son olarak, gelecek perspektifi, kalıcılık ve vatandaşlık temasında, her iki cinsiyet grubunda da Suriyelilerin geçiciliğine dair güçlü bir beklenti bulunmakla birlikte, erkek katılımcıların bu

durumu daha çok “ülkeye yük” ve “toprak-aidiyet” söylemi üzerinden ele aldıkları; kadın katılımcıların ise uzun vadeli birlikte yaşama ihtimalini çocuklar ve toplumsal uyum üzerinden tartıştıkları görülmektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, çalışmada cinsiyet değişkeni Suriyelilere yönelik algıları tek başına belirleyen bir unsur olarak ortaya çıkmamaktadır. Ancak kadın ve erkek katılımcıların, beş tema kapsamında algılarını farklı toplumsal deneyim alanları üzerinden kurdukları; bu durumun söylemsel vurgu ve gerekçelendirme biçimlerinde belirli ayrışmalar yarattığı görülmektedir. Bu bulgu, yerel halk algılarının tek tip ve homojen olmadığına; toplumsal konumlar ve gündelik deneyimlerle birlikte çok katmanlı biçimde üretildiğine işaret etmektedir.

Sonuç

Bu çalışma, Samsun ili özelinde yerli halkın Suriyeli göçmenlere yönelik algılarını anlamak amacıyla yürütülen nitel görüşmelerin tematik analizi ile şekillenmiştir. Beş temel tema çerçevesinde yapılandırılan analizler, toplumsal karşılaşmalardan kültürel sınırların çizilmesine, ekonomik adalet duygusundan güvenlik kaygılarına ve kalıcılık/vatandaşlık tartışmalarına kadar geniş bir yelpazeyi kapsamıştır. Araştırmanın genel bulguları, göçmen karşıtlığının tek boyutlu bir dışlama tavrından ibaret olmadığını; aksine çok boyutlu çelişkili ve değişken bir algılar sistemine dayandığını göstermektedir.

Saha verileri, Suriyelilerle fiziksel temasın gündelik yaşamın doğal bir parçası haline geldiğini göstermektedir. Katılımcılar, bu karşılaşmaların sıklıkla pazar yerleri, toplu taşıma, okul çevresi ve sağlık kurumları gibi kamusal alanlarda yaşandığını ifade etmiştir. Ancak bu temas sosyal yakınlığa dönüşmemektedir. Sosyal mesafe, sadece fiziksel bir uzaklık değil, aynı zamanda duygusal ve sembolik bir mesafeyi de içerir. Görüşmelerde birçok katılımcı, temasın görünürlüğe rağmen ilişkisizlikle sonuçlandığını, yani bir tür "yakın ama uzak" ikilemi yaşadıklarını ifade etmiştir.

Bazı katılımcılar, "Onlarla aynı ortamda bulunmak istemiyorum" şeklindeki ifadeleriyle sembolik mesafenin boyutunu vurgulamıştır. Bu, yalnızca fiziksel karşılaşma düzeyinde değil; gündelik yaşamın duygu, norm ve güvenlik katmanlarında da hissedilen bir uzaklıktır. Suriyeliler, yerli halk için hem sürekli görülen hem de anlaşılması güç bir belirsizlik nesnesine dönüşmekte, bu da toplumsal gerilim üretmektedir.

Bulgular Suriyelilerin kültürel pratiklerinin yerli halk açısından “öteki”liği güçlendirdiği yönündedir. Görüşmelerde; dil farklılığı, kıyafet tercihi, aile yapısı, çocuk terbiyesi ve kadınların kamusal alandaki konumu gibi unsurlar, kültürel ayrışmanın temel göstergeleri olarak sunulmuştur. Katılımcıların büyük bir bölümü, Suriyelilerin benzer inanç sistemine sahip olsalar bile “bizim gibi yaşamadıklarını” vurgulamıştır.

Bazı katılımcıların "Namus anlayışları farklı, o yüzden çocuklarımla temas etsin istemem" gibi sözleri, bu kültürel sınırların ahlaki bir zeminle desteklendiğini ortaya koymaktadır. Çeşitli katılımcıların ifadeleri ise temizlik, çocuk terbiyesi, kadın-erkek ilişkileri gibi gündelik normlar üzerinden bir “uyumsuzluk” tanımı üretmektedir. Toplumun ortak ahlaki kodları, bu kodlara uymayan grupları dışlayarak kendini yeniden üretir.

Katılımcıların söylemleri, fiziksel mekân paylaşımına rağmen sembolik sınırların son derece güçlü şekilde korunduğunu göstermektedir. Özellikle “mahallemizde biz azınlık olduk” söylemi, bu sınırların yalnızca kültürel değil, mekânsal olarak da yeniden çizildiğine işaret eder. Sınırlar artık sadece coğrafi değil; ahlaki, kültürel ve hatta duygusal bir harita üzerinden tarif edilmektedir.

Bulgular ayrıca, ekonomik alanın en yoğun gerilim noktalarından biri olduğunu göstermektedir. Görüşmelerde sıklıkla dile getirilen bir duygu, kamusal kaynaklara erişim konusunda göçmenlerin haksız ve ayrıcalıklı bir pozisyonda olduğu yönündedir. Katılımcıların önemli bir bölümü, Suriyelilerin devlet yardımlarından yerli halka göre daha fazla ve öncelikli

faydalandığına inanmaktadır. Bu algı, yalnızca maddi desteklerle sınırlı kalmayıp, eğitim, sağlık ve istihdam gibi temel hizmet alanlarında da bir tür “ayrımcılık” yaşandığı duygusuna dönüşmektedir.

Bazı katılımcıların "Bizim çocuklar işsiz, onlar hep devletten yardım alıyor" şeklindeki ifadeleri, bu eşitsizlik algısının somut bir örneğidir. Benzer biçimde birçok katılımcı, Suriyelilere yapılan yardımların “hak edilmeden” alındığını, yerli halkın ise yıllarca çalışmasına rağmen benzer destekleri alamadığını vurgulamıştır. Bu söylemler, nesnel verilerle her zaman desteklenmese de, medya söylemleri, sosyal çevre etkisi ve ekonomik sıkışmışlık hissiyle birlikte güçlü bir mağduriyet algısı yaratmaktadır.

Bulgularda dikkat çeken bir diğer nokta güvenlik kaygıları ve Suriyelilere atfedilen suç eğilimidir. Katılımcıların bazıları, göçmenlerin kavga, gürültü, taciz ve hırsızlık gibi suç olaylarına daha fazla karıştığına inandıklarını belirtmiştir. Ancak bu iddiaların önemli bir kısmı kişisel gözleme değil; medya haberleri, sosyal medya paylaşımları ve kulaktan dolma bilgilere dayanmaktadır. Bazı katılımcıların “Bir kadını taciz etmişler, haberlerde gördüm” gibi ifadeleri, doğrudan deneyime değil, temsil biçimine dayalı bir algının örneğini sunmaktadır. Bu tür temsiller, yerli halkın gündelik deneyimlerinden ziyade, kurgulanmış bir “toplumsal korku” üretiminin sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Göçmen figürü, sabit bir tehdidin değil, kaynağı ve sınırları belirsiz, amorf bir huzursuzluğun taşıyıcısı hâline gelir. Bu akışkanlık, göçmenlerin davranışlarından ziyade onların temsili üzerine kuruludur. Dolayısıyla, gerçek suç oranlarından çok, bu suçların nasıl temsil edildiği, halkın Suriyelilere yönelik güvenlik algısını biçimlendirmektedir. Samsun halkının bir kısmının, Suriyelilerle yaşadığı huzursuzluğu doğrudan tehlike olarak deneyimlemese de, kolektif hafızada inşa edilen bir “potansiyel tehdit” duygusunu içselleştirdiğidir. Bu durum, yalnızca medyada değil; gündelik söylemde, siyasal dilde ve mahalle ilişkilerinde de yeniden üretilmekte; göçmenleri yalnızca “yabancı” değil, aynı zamanda “güvensiz” bir kategoriye hapsetmektedir.

Vatandaşlık ve kalıcılık konuları ise en güçlü ayrışmanın yaşandığı alanlardan biridir. Bir grup katılımcı Suriyelilerin “misafir” olduklarını ve mutlaka geri dönmeleri gerektiğini savunurken, diğer bir grup onların kalıcılığını kabul etmekte, ancak vatandaşlığın yalnızca belirli koşullarla, özellikle de ekonomik katkı ve toplumsal uyum temelinde verilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda vatandaşlık, yalnızca hukuki bir statü değil, kültürel aidiyetin ve eşit sorumlulukların bir ifadesi olarak görülmektedir.

Samsun özelinde, Suriyelilerin “geçici” olarak görülmesi, ulusal kimliğin sembolik sınırlarının korunmasına yönelik bir savunma refleksi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda “biz-onlar” ayrımı, yalnızca fiziksel temasla değil, kültürel ve sembolik karşıtlıklarla da yeniden üretilmektedir. Bazı katılımcıların "Onlarla aynı ortamda bulunmak istemiyorum" ifadesi, bu dışlamanın yalnızca mekânsal değil, duygusal ve kültürel bir biçim taşıdığını ortaya koymaktadır. Suriyeliler, toplumsal varlık olarak “orada” olan fakat asla tam anlamıyla “biz” haline gelemeyen figürler olarak algılanmaktadır.

Genel olarak Samsun özelinde Suriyelilere yönelik algılar, bireysel deneyimlerden ziyade, kolektif imgeler, medya temsilleri ve kültürel kodlarla şekillenmektedir. Demografik değişkenlerin belirgin bir farklılık yaratmaması, bu tutumların daha çok toplumsal söylemlerden beslendiğini göstermektedir. Suriyeliler, yerli halkın gözünde “orada olan ama asla biz olmayan” figürler olarak konumlandırılmakta; bu da göçmen karşıtlığını yalnızca bireysel değil, daha geniş bir toplumsal iklimin ürünü olarak görünür kılmaktadır.

Bu bulgular, ev sahibi toplum-mülteci ilişkilerinin esas olarak sosyal kimlik ve tanınma eksenini üzerinden işlediğini göstermektedir. Samsun örneğinde Suriyelilere yönelik tutumlar, açık bir dışlamadan ziyade, koşullu kabul, mesafeli hoşgörü ve sembolik sınırlarla örülü bir tanınma rejimi içerisinde şekillenmektedir. Mülteciler, gündelik hayatta sürekli temas edilen ancak ahlaki, kültürel ve duygusal sınırlarla “biz” kategorisinin dışında tutulan toplumsal aktörler olarak konumlandırılmaktadır. Bu durum, tanınmanın yalnızca hukuki statüye ya da fiziksel birlikte yaşama

indirgenemeyeceğini; esas olarak gündelik karşılaşmalar ve normatif değerlendirmeler aracılığıyla kurulduğunu ortaya koymaktadır.

Bu çalışma, vatandaşlık ve ahlaki sınırlar literatürüne ise tanınma süreçlerinin nasıl sınırlandığını gösteren ampirik bir katkı sunmaktadır. Bulgular, vatandaşlığın yerli halk nezdinde yalnızca yasal bir hak değil; kültürel uyum, ekonomik katkı ve ahlaki benzerlik koşullarına bağlanan sembolik bir aidiyet formu olarak algılandığını ortaya koymaktadır. Ahlaki sınırlar ise temizlik, aile yapısı, çocuk yetiştirme ve kadınların kamusal konumu gibi gündelik normlar üzerinden çizilmekte; bu sınırlar, mültecilerin “kalıcı ama tam kabul edilemez” bir konumda tutulmasına hizmet etmektedir. Bu yönüyle çalışma, orta ölçekli bir kent örneği üzerinden, tanınma rejimlerinin gündelik hayat pratikleri ve sembolik sınırlar aracılığıyla nasıl yeniden üretildiğini göstermekte; ev sahibi toplum perspektifini merkeze alan literatüre özgün bir ampirik katkı sunmaktadır.

References

- Adıgüzel, Y. (2016). *Göç sosyolojisi*. Nobel Yayınları.
- Akbulut, A. (2020). Suriyelilerin uyum sürecinde devlet kurumları ve STK'ların rolü. *Turkish Studies–Social Sciences*, 15(4), 2301–2322. <https://doi.org/10.47356/TurkishStudies.43261>
- Akıncı Çötök, N., & Taşdelen, H. M. (2014). Avrupa ekseninde yabancı korkusu ve İslamofobi algısının değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 9(3), 1–13. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4963>
- Allport, G. W. (1954). *The nature of prejudice*. Cambridge: Addison-Wesley.
- Altımuşova, Z. (2015). 1930'lu yıllarda Kırgızistan'dan Çin'e göç hareketleri. *Turkish Studies*, 10(1), 17–29. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5808>
- Anderson, B. (2006). *Hayali cemaatler: Milliyetçiliğin kökenleri ve yayılması*. (çev. İ. Ergüden). Metis Yayınları.
- Arı, F., & Güngör, F. (2022). Ahıska Türklerinin Türkiye'ye göç sonrası sosyal uyum sorunları: Bursa-Gürsu ilçesi örneği. *Turkish Studies–Social Sciences*, 17(4), 1047–1073. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.64737>
- Arpağ, S., & Bayartan, M. (2022). Savur ilçesinin Cumhuriyet Dönemi nüfus gelişimi ve nüfusun özellikleri. *Turkish Studies–Social Sciences*, 17(4), 1075–1092. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.62844>
- Arslan, A. (2015). Atatürk döneminde Romanya'dan Türk göçleri ve göçmenlerin Türkiye'de iskânları. *Turkish Studies*, 10(13), 31–50. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6813>
- Ayata, Y. (2007). Türk edebiyatında dış göç: Bir dış göç romanı örneği olarak *Çırpıntılar*. *Turkish Studies*, 2(4), 97–122. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.290>
- Aydın, M. (2011). Birkaç örnek çerçevesinde iç göçlerin ağızlara etkisi. *Turkish Studies*, 6(2), 1981–1990. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.2228>
- Aygül, H. H., & Kaba, E. M. (2019). Suriyeli kadınların işgücüne katılımı ve deneyimleri: İstanbul-Sultanbeyli örneği. *Turkish Studies–Social Sciences*, 14(4), 1255–1275. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.23013>
- Başer, D., & Hülür, H. (2015). Akışkan modernitede yabancının durumu: Hiç kimseleşme süreci. *International Journal of Social Science*, (35), 399–410. <https://doi.org/10.9761/JASSS2830>
- Batmaz, Ş. (2007). Illegal Jewish-Immigration Policy in Palestine (Periods of 1st and 2nd Constitutional Monarchy). *Turkish Studies*, 2(4), 219–229. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.266>
- Bauman, Z. (1998). *Postmodern etik*. (A. Türker, Çev.). Ayrıntı Yayınları.
- Bauman, Z. (2003). *Modernlik ve müphemlik*. (İ. Türkmen, Çev.). Ayrıntı Yayınları.
- Bauman, Z. (2004). *Sosyolojik düşünmek*. (A. Yılmaz, Çev.). Ayrıntı Yayınları.
- Bauman, Z. (2018). *Kapımızdaki yabancılar*. (E. Barca, Çev.). Ayrıntı Yayınları.
- Bedirhan, Y. (2015). XII. ve XIII. yüzyılda Kafkasya'dan Anadolu'ya göç eden ilim ve fikir adamları. *Turkish Studies*, 10(16), 193–213. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.7379>
- Bekar, B. (2014). Almanya'da Türkler ve Türkçe. *Turkish Studies*, 9(4), 771–787. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5004>

- Berry, J. W. (1997). Immigration, acculturation and adaptation. *Applied Psychology*, 46(1), 5–68.
- Berry, J. W. (2001). A psychology of immigration. *Journal of Social Issues*, 57(3), 615–631.
- Bölükbaşı, M. (2024). Macarcada yer alan Arapça kelimeler ve geçiş yolları. *Turkish Studies–Language and Literature*, 19(5), 497–507. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.75180>
- Canatan, K. (2007). Avrupa ülkelerinin azınlık politikalarında Türkçe anadil eğitiminin konumu: İsveç, Fransa ve Hollanda örnekleri. *Turkish Studies*, 2(3), 159–172. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.121>
- Canatan, K. (2008). Hollanda toplumunda yabancı karşıtı tutumların analizi. *Turkish Studies*, 3(7), 220–240. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.498>
- Cebeci, A. (2020). Uluslararası göç ve kalkınma ilişkisinin ekonomi politiği. *Turkish Studies–Social Sciences*, 15(1), 93–106. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.40578>
- Cengiz, D. (2016). Zorunlu göçün mekânsal etkileri ve yerel halkın algısı: Kilis örneği. *Turkish Studies*, 11(2), 101–122. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.7938>
- Ceyhan Akça, N. (2022). Ayla Kutlu’nun *Bir Göçmen Kuştı O ve Emir Bey’in Kızları* ikilemesini göç/sürgün bağlamında okuma. *Turkish Studies–Language and Literature*, 17(3), 1181–1197. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.62183>
- Ceylan, Y. (2021). Türkiye’de çokkültürlülük örneği olarak Suriyeliler. *Turkish Studies–Social Sciences*, 16(1), 113–130. <https://doi.org/10.47356/TurkishStudies.47373>
- Coşkun, D. (2014). Musul’da itaatsiz bir zümre: Yabgulular. *Turkish Studies*, 9(5), 967–975. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5118>
- Çanak, E. (2015). Bulgaristan’dan Seyhan’a Türk göçü (1950–1951). *Turkish Studies*, 10(14), 235–253. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6952>
- Çanak, E. (2016). İkinci Dünya Savaşı sırasında Balkanların işgalinin Türkiye’ye etkisi: Yahudi mülteciler meselesi. *Turkish Studies*, 11(2), 127–144. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.8445>
- Çetin, H. (2013). İlhanlı hâkimiyeti altında Anadolu’da siyasetin temel dinamiği: Göçebe Moğol-Türkmen çatışması. *Turkish Studies*, 8(2), 1203–1216. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.3515>
- Çetin, T. (2008). Bulgaristan’dan Türkiye’ye son Türk göçünün (1989) sosyo-ekonomik etkileri. *Turkish Studies*, 3(7), 241–270. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.499>
- Çiftçi, M. (2009). Ermeni ve Rum göçünün Türkiye’de ulus devletin oluşumuna etkisi: 1897 yılında Osmanlı vilayet ve sancaklarındaki etno-kültürel yapıdan çıkarımlar. *Turkish Studies*, 4(8), 866–890. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.982>
- Demir, M. (2025). Gülten Akın’ın *Seyran Destanı*’nda göç olgusuna bir bakış. *Turkish Studies–Language and Literature*, 20(2), 2505–2525. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.87789>
- Demirtaş, A. (2011). Sosyo-ekonomik yönüyle Almanya’ya göçün Yüksel Pazarkaya’nın *Oturma İzni* adlı öykü kitabına yansımaları. *Turkish Studies*, 6(2), 675–689. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.2263>
- Demirtaş-Milz, N. (2020). Dar gelirli konut alanlarında artan gündelik korku ve gerilimler: Sebep Suriyeli göçmenlerin varlığı mı, yoksa neoliberal kentsel politikaların etkileri mi? *Turkish Studies–Social Sciences*, 15(3), 1865–1885. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.42687>

- Durak, N. (2014). İstanbul'un kadim Süryanileri. *Turkish Studies*, 9(9), 427–441. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5500>
- Durhat, G., & Ökten, C. E. (2023). Mülteci öğrencilerin eğitimi bağlamında Türkçe öğretmenlerinin ders kitaplarına yönelik görüşleri. *Turkish Studies–Education*, 18(1), 73–96. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.65387>
- Durkheim, E. (2019). *Sosyoloji dersleri*. (Ö. Ozankaya, Çev.). Cem Yayınevi.
- Eken, İ., & Gezmen, B. (2019). Haber fotoğraflarında Suriyeli mültecilerin temsili: Suriye olaylarının Anadolu Ajansı almanaklarındaki fotoğraflar üzerinden incelenmesi. *Turkish Studies–Social Sciences*, 14(2), 465–488. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.22933>
- Elmastaş, N., & Yılmaz, S. (2016). Van ilinde göçler. *Turkish Studies*, 11(3), 403–428.
- Erdoğan, M., & Polat, S. (2020). Göçmen çocuk ve sivil toplum örgütleri: Fırsatlar, tehditler, üstünlükler ve zayıflıklar. *Turkish Studies–Social Sciences*, 15(3), 1887–1899. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.43157>
- Fassin, D. (2011). *Humanitarian reason: A moral history of the present*. University of California Press.
- Flaskerud, J. H. (2007). Cultural competence column: Acculturation. *Issues in Mental Health Nursing*, 28(5), 543–546.
- Fraser, N. (2004). Recognition, redistribution and representation in capitalist global society: An interview with Nancy Fraser. *Acta Sociologica*, 47(4), 374–382. <https://doi.org/10.1177/0001699304048671>
- Gedikli Berber, Ş. (2013). Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçişte Yahudilerin Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne uyum süreci: Moiz Kohen örneği. *Turkish Studies*, 8(7), 1779–1800. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4147>
- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü. (2022). Uyum strateji belgesi ve ulusal eylem planı (2023–2028). *T.C. İçişleri Bakanlığı*. <https://www.goc.gov.tr/>
- Gül, A. (2016). Son dönem Osmanlı taşrasında yaşanan iç göçlere dair bazı değerlendirmeler (Eğin Kazası örneği). *Turkish Studies*, 11(4), 93–112.
- Gül, O. K. (2007). Doğu Türkistan'dan Türkiye'ye hazin bir göç hikâyesi. *Turkish Studies*, 2(1), 252–273. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.44>
- Gümüş, N., İlhan, A., & Gülersoy, A. E. (2014). Bir tersine göç örneği: Köprücük Köyü (Varto-Muş). *Turkish Studies*, 9(4), 233–261. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5022>
- Gün, M., Kaya, İ., & Yılmaz, A. (2019). Geçici eğitim merkezlerinde görev yapan Türkçe öğretmenlerinin Suriyeli öğrencilere Türkçe öğretimine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Turkish Studies–Educational Sciences*, 14(6), 3125–3146. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.39278>
- Günel, V. (2019). Suriyeli göçmenlerin oluşturduğu yeni kültürel peyzaj: Şanlıurfa şehrindeki Arapça görseller ve özellikleri. *Turkish Studies–Social Sciences*, 14(6), 3083–3107. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.39473>
- Gündüz, A. (2012). XIX. yüzyılda Kırşehir'e yerleştirilen Nogay muhacirleri (1861–1863). *Turkish Studies*, 7(4), 1217–1229. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.3006>

- Güngör, H. (2020). Kemal Siyahhan'ın *Mülteci* ve Jenny Erpenbeck'in *Gehen, Ging, Gegangen* adlı romanları çerçevesinde mülteci sorununun analizi. *Turkish Studies–Social Sciences*, 15(1), 1–14. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.40037>
- Gürbüz, Y. E. (2014). One migration, two different historiographies: The migration of the Uzbeks and Kazakhs in the 15th century. *Turkish Studies*, 9(4), 321–329. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5037>
- Gürçay, S., & Duran, A. (2024). İstanbul'un Çatalca ilçesi özelinde Balkan kültürünün izleri. *Turkish Studies–Language and Literature*, 19(1), 159–180. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.74580>
- Güven, C., & Güven Kılıçarslan, Z. (2021). *Duende*'nin izinde göç ve yeniden doğuş. *Turkish Studies–Language and Literature*, 16(3), 1959–1970. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.49507>
- Güzel, B. (2021). Yerel halkın Türkiye'de bulunan Suriyelilere yönelik tutumunun araştırılması: Kahramanmaraş örneği. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, (81), 151–183. <https://doi.org/10.26650/jspc.2021.81.899619>
- Hall, S. (1997). *Representation: Cultural representations and signifying practices*. SAGE Publications.
- Han, B.-C. (2022). *Şeffaflık toplumu*. (H. Barışcan, Çev.). Metis Yayınları.
- Hatalmış, A. (2019). Anadolu'nun İslâmlaşmasında Ahîlerin rolü. *Turkish Studies–Comparative Religious Studies*, 14(2), 307–328. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.22546>
- İçduygu, A., & Diker, E. (2017). Labor market integration of Syrian refugees in Turkey: From refugees to settlers. *The Journal of Migration Studies*, 3(1), 12–35.
- İmamoğlu, M., & İmamoğlu, G. (2019). Eski Çağ Ön Asya, Anadolu ve Afrika uygarlıklarına ait güreş görsellerinde yer alan benzerlikler ve farklılıklar. *Turkish Studies–Social Sciences*, 14(4), 1515–1523. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.23388>
- Kara, A. (2014). Çorum'da göçmenlerin yerleştirilmesi ve yaşanan sorunlar. *Turkish Studies*, 9(1), 333–344. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4609>
- Kara, F. (2011). 1916 Kırgız Büyük İsyanı: Ürkün. *Turkish Studies*, 6(2), 537–546. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.2260>
- Kara, F., & Haykır, Y. (2015). Rus kolonizasyonuna karşı Kazak mukavemeti. *Turkish Studies*, 10(13), 619–629. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6834>
- Karataş, Y. (2015). Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun göçebe aşiretleri arasında Osmanlı Devleti'nin barış çabaları. *Turkish Studies*, 10(9), 221–234. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6371>
- Kaş, A. (2024). Arap edebiyatında göç ve göçmenlik. *Turkish Studies–Language and Literature*, 19(6), 209–225. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.78774>
- Kaygusuz, İ. (2021). Anadolu tasavvuf hareketlerinin kökenleri ve eklektik karakteri. *Turkish Studies–Comparative Religious Studies*, 16(2), 33–55. <https://doi.org/10.47091/TurkishStudies.49193>
- Keleş, E. (2009). Kırım Savaşı'ndan sonra gelen muhacirlerin Menteşe Sancağı'nda iskânı. *Turkish Studies*, 4(8), 1166–1188. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.995>
- Kılıç, Y., & Keçeci, S. F. (2015). İnsan sermayesi ve Türkiye'de iç göç-eğitim ilişkisi. *Turkish Studies*, 10(18), 601–616. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.7718>

- Kızılkaya, O., & Akay, T. (2013). Kafkasya muhacirlerinin Suriye Vilayeti'ne iskânı ve karşılaşılan zorluklar. *Turkish Studies*, 8(10), 137–152. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4567>
- Koçak, Y. (2015). Türkiye'de kentsel dönüşüm uygulamalarının göç üzerine etkisi: Kars 29 Ekim Mahallesi örneği. *Turkish Studies*, 10(11), 1411–1432. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6578>
- Kolaç, E. (2008). Gülten Dayıoğlu'nun *Yurdumu Özledim* romanında dış göç sorununun çocuk boyutu. *Turkish Studies*, 3(7), 457–479. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.513>
- Korkmaz, F. (2015). Nazan Bekiroğlu'nun *Nar Ağacı* romanında evde olmak / olmamak. *Turkish Studies*, 10(6), 927–936. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6139>
- Koyuncu, A. (2020). Toplumsal kabulde ekonominin imkânı: Konya'daki Suriyeli girişimciler. *İnsan ve Toplum*, 10(3), 100–131.
- Köse, O. (2006). Bulgaristan Emareti ve Türkler (1878–1908). *Turkish Studies*, 1(2), 259–302. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.26>
- Kuloğlu, C. (2020). Kadın ticareti: Küresel eğilimler ve Türkiye. *Turkish Studies–Social Sciences*, 15(1), 239–256. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.40059>
- Kumar, R. (2011). *Araştırma yöntemleri: Yeni başlayanlar için adım adım araştırma rehberi*. (çev. Ö. Çokluk). Edge Akademi.
- Kuyucuoğlu, İ. (2013). Danimarka'da Müslüman toplumun entegrasyon sürecinde dinin işlevi. *Turkish Studies*, 8(9), 383–398. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4352>
- Küçük, A., & Karaca, İ. (2022). Türkiye'ye dönen ikinci ve üçüncü kuşak nitelikli Türk göçmenlerin Almanya'ya geri göçü: Ulus-ötesi göç kuramı üzerinden bir okuma. *Turkish Studies–Social Sciences*, 17(4), 1205–1221. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.64533>
- Küçük, Y. (2016). Birinci Dünya Savaşı döneminde yaşanan Rum göçü ve kadük bir mübadele girişimi. *Turkish Studies*, 11(2), 437–454. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.7952>
- Kümbetoğlu, B. (2022). *Niteliksel yöntem ve sosyal bilimlerde araştırma*. Bağlam Yayınları.
- Marshall, T. H. (1950). *Citizenship and social class and other essays*. Cambridge University Press.
- Mengü, E., & Yaman, Ö. M. (2021). Çalışma hikâyesi olan Suriyeli çocukların eğitim sorunları üzerine nitel bir araştırma. *Turkish Studies–Social Sciences*, 16(4), 2059–2075. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.52265>
- Morkoç, A. (2009). Sevinç Çokum'un "Rozalya Ana" hikâyesinde Kırım Türklerinin göç hadisesi ve vatan sevgisi. *Turkish Studies*, 4(3), 1565–1576. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.743>
- Neuman, W. L. (2014). *Toplumsal araştırma yöntemleri: Nitel ve nicel yaklaşımlar*. (S. Özge, Çev.). 2. Cilt, Yayınodası Yayıncılık.
- Oğuz, B. (2019). Batılılaşma sürecinde Fransızcanın Türkçe üzerindeki etkisi. *Turkish Studies–Social Sciences*, 14(4), 1657–1667. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.22964>
- Oral, B., & Çetinkaya, F. (2017). Sosyolojik bir olgu olarak göç, tanımı, nedenleri ve göç kuramları. *Türkiye Klinikleri Journal of Public Health - Special Topics*, 3(1), 1–8.
- Özçellik, T., & Eraslan, A. (2023). Hatay'da bulunan Suriyeli öğrencilere yönelik eğitim-öğretim faaliyetlerinin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *Turkish Studies–Education*, 18(1), 241–263. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.66169>

- Özdemir, G. (2014). Tampon mekanizmadan siyasal aktörlüğe hemşehri dernekleri. *Turkish Studies*, 9(2), 943–959. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4702>
- Özdemir, M., & Turan, A. (2019). Makedonya Radoviş'te bir Türk Yörük köyü Kocalı'da geleneksel gelin giyimi. *Turkish Studies–Social Sciences*, 14(3), 915–936. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.22605>
- Özer Aytekin, K., & Sönmez Ektem, I. (2019). Sınıflarında bulunan Suriyeli göçmen çocuklar ile ilgili okul öncesi öğretmenlerin görüşlerinin incelenmesi: Hatay ili örneği. *Turkish Studies–Educational Sciences*, 14(5), 2557–2580. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.32712>
- Özkan, N. (2008). Kırım Tatar Türkçesinin yayılma alanları. *Turkish Studies*, 3(7), 524–554. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.517>
- Öztürk, M. (2020). Gençlerin Suriyelilere yönelik yabancı düşmanlığına (zenofobi) etki eden sosyodemografik faktörler. *Turkish Studies–Social Sciences*, 15(1), 559–576. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.40505>
- Öztürk, R. (2014). Türkistan'dan Türkiye'ye kelime göçü örneği: "Cigi Cigi". *Turkish Studies*, 9(6), 2145–2156. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5187>
- Paköz Türkeli, A. (2021). Birinci nesil Lozan mübadillerinin deneyimleri: Çatalca bölgesi. *Turkish Studies–Social Sciences*, 16(3), 1305–1320. <https://doi.org/10.47356/TurkishStudies.50112>
- Perk Er, D. (2015). Çocuk ve gençlik edebiyatında "geri dönüş" teması. *Turkish Studies*, 10(1), 1317–1327. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5683>
- Punch, K. F. (2005). *Sosyal araştırmalara giriş: Nicel ve nitel yaklaşımlar*. (D. Bayrak, H. B. Arslan, & Z. Akyüz, Çev.). Siyasal Kitabevi.
- Sağır, A., & Yılmaz, F. (2021). Türkiye'de yaşayan Ukraynalı kadın göçmenlerde kültürel kimlik pratikleri. *Turkish Studies–Social Sciences*, 16(3), 1337–1374. <https://doi.org/10.47356/TurkishStudies.49226>
- Sağır, A., Zadeoğlu, S., & Doruk, Ş. (2015). Kimliklerin sunum biçimleri bağlamında Van/Ulupamir Kırğızları ile Van/Dönerdere Karadenizli Türkler üzerine uygulamalı bir sosyolojik çözümleme. *Turkish Studies*, 10(6), 1285–1310. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6183>
- Sam, D. L. (2006). *Acculturation: Conceptual background and core components*. In *The Cambridge handbook of acculturation psychology* (pp. 11–26). Cambridge University Press.
- Say, Y. (2009). Karakeçili aşireti ve Eskişehir'e iskân ile Kuyucak karyesindeki Özbekli Cemaati. *Turkish Studies*, 4(3), 1903–1954. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.762>
- Simmel, G. (2009). *Bireysellik ve kültür*. (T. Birkan, Çev.). Metis Yayınları.
- Solakoğlu, Ö., & Gurbuz, S. (2016). Gelişmekte olan bir ülke olan Türkiye'de yabancı göçmenlere karşı negatif tutumlar. *Turkish Studies*, 11(2), 771–792. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.8447>
- Soytürk, M. (2013). Türkiye'den Avusturya'ya işgücü göçü. *Turkish Studies*, 8(2), 2313–2328. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.3465>
- Şahin, İ. (2010). Eşikte yaşamak: Bir kadın tecrübesi olarak göç ve ritüel. *Turkish Studies*, 5(2), 2056–2081. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.1035>

- Şahin, İ., Şahin, C., & Öztürk, M. (2014). Barış Harekâtı sonrasında Türkiye'den Kıbrıs'a yapılan göçler ve tatbik edilen iskân politikası. *Turkish Studies*, 9(7), 599–630. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5225>
- Şentürk Kara, E. (2015). Almanya'daki birinci nesil Türk göçmenlerin Türk televizyonlarının haber bültenlerini izleme ve değerlendirme eğilimleri. *Turkish Studies*, 10(17), 883–906. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.7606>
- Tajfel, H. (Ed.). (1982). *Social identity and intergroup relations*. Cambridge University Press.
- Taşçı, F. (2018). *Sosyal politikada dezavantajlı gruplar: Tarih, yaklaşım ve uygulama*. Kaknüs Yayınları.
- Tomat Yılmaz, A. (2023). Fransa'daki Türkçe ana dili eğitimi üzerine bir değerlendirme: ELCO ve EILE. *Turkish Studies–Education*, 18(2), 707–718. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.69873>
- Tomat Yılmaz, A. (2024). Tahar Ben Jelloun'un *Ülkemde* adlı yapıtında göç ve kimlik. *Turkish Studies–Language and Literature*, 19(6), 2069–2081. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.80475>
- Türker, M. S., & Göçmenler, H. (2020). Suriyeli öğrencilere Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde yaşanan sorunların öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Turkish Studies–Educational Sciences*, 15(6), 4549–4568. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.46107>
- Uluç, T. F. (2022). Ayşegül Acevit'in *Zu Hause in Almanya* eserinde kültürel hibritlik. *Turkish Studies–Language and Literature*, 17(3), 775–786. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.62238>
- Ulutürk, M. (2013). Etno-dinsel bir topluluk olan Ezidilerin Batman ve çevresindeki son yerleşim yerleri ve nüfusları üzerine. *Turkish Studies*, 8(10), 841–848. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.4562>
- Yel, S., & Gündüz, A. (2007). XIX. yüzyılda Çarlık Rusyası'nın Çerkesleri sürgün etmesi ve Uzunyayla'ya yerleştirilmeleri (1860–1865). *Turkish Studies*, 2(4), 949–983. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.397>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (5. Baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, Ü., & Sertoğlu, G. (2019). Türkiye'de yaşayan yerleşik yabancıların yabancı dil olarak Türkçeye ilişkin görüşleri. *Turkish Studies–Educational Sciences*, 14(4), 1995–2011. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.23294>
- Yılmaz, A. (2015). Uluslararası göç: Çeşitleri, nedenleri ve etkileri. *Turkish Studies*, 10(8), 1685–1704. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6274>
- Yılmaz, M. (2011). Kente alışamayan uyumsuz bireyin öyküsü: Turgut Uyar'ın *Geyikli Gece* şiiri üzerine bir tahlil denemesi. *Turkish Studies*, 6(2), 1893–1906. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.2178>
- Yılmaz, M. Y. (2015). İki dillilik olgusu ve Almanya'daki Türklerin iki dilli eğitim sorunu. *Turkish Studies*, 10(7), 1641–1651. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.6216>

ETHICAL DECLARATIONS

Research and Publication Ethics

The author(s) declare that this manuscript is an original work prepared in accordance with the principles of scientific research and publication ethics. The manuscript has not been previously published and is not currently under consideration for publication elsewhere. All sources used in the preparation of this study have been properly cited and referenced. The author(s) confirm that the work contains no plagiarism, fabrication, falsification, or manipulation of data. The research findings are presented honestly and transparently in accordance with the principles of academic integrity.

Author Contributions

All authors have significantly contributed to the conception, design, analysis, and preparation of the manuscript. All authors have read and approved the final version of the manuscript and agree to its submission and publication.

Conflict of Interest

The author(s) declare that there is no conflict of interest regarding the publication of this manuscript.

Funding

This research did not receive any specific grant, financial support, or funding from any public, commercial, or non-profit funding agencies.

Artificial Intelligence (AI) Usage Disclosure

During the preparation of this manuscript, artificial intelligence tools may have been used solely for limited purposes such as language editing, translation assistance, and stylistic improvement. Any AI-assisted translations or language corrections were carefully reviewed and verified by the author(s). Artificial intelligence tools were not used to generate the core scientific content, research design, analysis, or scholarly conclusions. All academic responsibility for the content of the manuscript rests entirely with the author(s).

Copyright and Permissions

The author(s) confirm that all necessary permissions for copyrighted materials have been obtained where required and that the manuscript does not violate any intellectual property rights.

Author Approval

All authors confirm that they have read and approved the final version of the manuscript and consent to its submission and publication.

ETİK BEYANLAR

Araştırma ve Yayın Etiği

Yazar(lar), bu makalenin özgün bir çalışma olduğunu ve bilimsel araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hazırlandığını beyan eder. Makale daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış olup başka bir dergide değerlendirme sürecinde değildir.

Çalışmada kullanılan tüm kaynaklar akademik kurallara uygun biçimde atıflanmıştır. Yazar(lar), çalışmanın intihal, veri uydurma, veri tahrifi veya manipülasyon içermediğini; araştırma bulgularının bilimsel dürüstlük ilkelerine uygun şekilde sunulduğunu beyan eder.

Yazar Katkısı

Tüm yazarlar çalışmanın tasarlanması, yürütülmesi, analizi ve makalenin hazırlanmasına önemli ölçüde katkı sağlamıştır. Tüm yazarlar makalenin son hâlini okuyup onaylamış ve yayımlanmasını kabul etmiştir.

Çıkar Çatışması

Yazar(lar), bu makalenin yayımlanmasına ilişkin herhangi bir çıkar çatışması bulunmadığını beyan eder.

Finansal Destek

Bu araştırma herhangi bir kamu kurumu, ticari kuruluş veya kâr amacı gütmeyen kuruluş tarafından finansal olarak desteklenmemiştir.

Yapay Zekâ Kullanım Beyanı

Makalenin hazırlanması sürecinde yapay zekâ araçlarından yalnızca dil düzenleme, çeviri desteği ve anlatım iyileştirmesi amacıyla sınırlı ölçüde yararlanılmış olabilir. Yapay zekâ araçları tarafından yapılan çeviri ve dil düzenlemeleri yazar(lar) tarafından dikkatle kontrol edilmiştir. Yapay zekâ araçları çalışmanın bilimsel içeriğinin, araştırma tasarımının, analizlerinin veya akademik sonuçlarının oluşturulmasında kullanılmamıştır. Makalenin içeriğine ilişkin tüm akademik sorumluluk yazar(lar)a aittir.

Telif Hakları ve İzinler

Yazar(lar), telif hakkı gerektiren materyaller kullanılmışsa gerekli izinlerin alındığını ve çalışmanın herhangi bir fikrî mülkiyet hakkını ihlal etmediğini beyan eder.

Yazar Onayı

Tüm yazarlar makalenin son hâlini okuduklarını, onayladıklarını ve yayımlanmasını kabul ettiklerini beyan eder.